ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГОДЕЧ

2021-2027г.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД 6

I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА 14

1. Териториален обхват 14

1.1. Обща характеристика/ профил на общината 14

1.1.1. Местоположение 14

1.1.2. Географски особености 14

1.1.3. Природни ресурси 17

1.1.4. Изводи 18

2. Анализ на икономическото състояние 19

2.1. Изводи 27

3. Анализ на социалното състояние 27

3.1. Демографски параметри 27

3.1.1. Население 27

3.1.2. Структура на населението 29

3.1.3. Прираст 31

3.1.4. Коефициент на икономическа активност 34

3.1.5. Заетост 35

3.1.6. Равнище на безработица 38

3.2. Състояние на мрежата от здравни услуги 39

3.3. Състояние на мрежата от образователни услуги 40

3.4. Състояние на мрежата от социални услуги 44

3.5. Дейности в областта на културата 44

3.6. Изводи 45

4. Анализ на екологичното състояние 46

4.1. Изграденост на канализационната мрежа и пречистване на отпадъчни води 46

4.2. Управление на битови отпадъци 47

4.3. Основни екологични проблеми 54

4.3.1. Антропогенни въздействия върху компонентите на околната среда 54

4.3.2. Територии, попадащи в националната мрежа НАТУРА 2000 и защитени територии 59

4.3.3. Енергийна ефективност, внедряване на ВЕИ и намаляване на емисии от парникови газове 60

4.3.4. Употреба на изкопаеми горива в община Годеч 61

4.4. Изводи 61

5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията 62

5.1. Транспортна инфраструктура (пътна и железопътна мрежа) 62

5.2. Водоснабдителна мрежа 66

5.3. Телекомуникационна и съобщителна мрежа 69

5.4. Енергийна мрежа 70

5.5. Сметосъбиране 71

5.6. Изводи 72

6. Административен капацитет 72

6.1. Изводи 74

7. Културно-историческо наследство 75

7.1. Изводи 83

8. Селищна мрежа и жилищен сектор 85

8.1. Селищна мрежа 85

8.2. Жилищен сектор 87

8.3. Изводи 93

9. Връзка на общината със съседните територии извън административните й граници 93

10. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение 95

11. SWOT анализ 95

12. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво 100

II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027Г. 101

III. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМАТА НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ 120

IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ 134

V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ 139

VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ 142

VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО 149

ЗАКЛЮЧЕНИЕ 152

ПРИЛОЖЕНИЯ 153

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АЗ	Агенция по заетостта
АИК	Адаптация към изменение на климата
АПК	Аграрно-промишлен комплекс
БО	Битови отпадъци
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ВИК	Водоснабдяване и канализация
ГКПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ДГ	Детска градина
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДСП	Дирекция социално подпомагане
ДФ	Държавен фонд
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕО	Екологична оценка
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	Европейски съюз
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране в земеделието
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИЗП	Използвана земеделска площ
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИГ	Местна инициативна група
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малък и среден бизнес
НСИ	Национален статистически институт
НУ	Начално училище
НЧ	Народно читалище
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НКЦ	Недвижими културни ценности
НПО	Неправителствени организации
НСАИКПД	Национална стратегия за адаптация към изменение на климата и план за действие
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
НЦТР	Национален център за териториално развитие
ОВОС	Оценка на въздействие върху околната среда
ООД	Дружество с ограничена отговорност

ОПР	Общинска програма за развитие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПЧП	Публично-частно партньорство
СДН	Средна дневна норма
СОУ	Средно общообразователно училище
СУ	Средно училище
СЦ	Стратегическа цел
ТБО	Такса за битови отпадъци
ФНТС	Федерация на научно-техническите съюзи
ЦП	Подпомагани цели на политиката
ЮЗР	Югозападен регион

Увод

- ***Цели, място и роля на ПИРО в цялостната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие***

Процесът на разработване на политики е цикличен и е обвързан с периодично актуализиране на целите в зависимост от динамиката на обществените отношения, икономическите условия и постигнатите резултати от прилагането на политиките. Важно значение за ефективността на изпълнението на политиките има избора на механизмите за определяне на целите и разпределението на обществените ресурси. Опитът в програмиране на развитието на общините показва необходимостта от интегриран подход за програмиране и реализация на политиките, който е фокусиран върху мерките за развитие, независимо дали източниците на финансиране са местните бюджети или средства от ЕС, за постигане на качествено подобряване на индикаторите, характеризиращи икономическата и социалната среда.

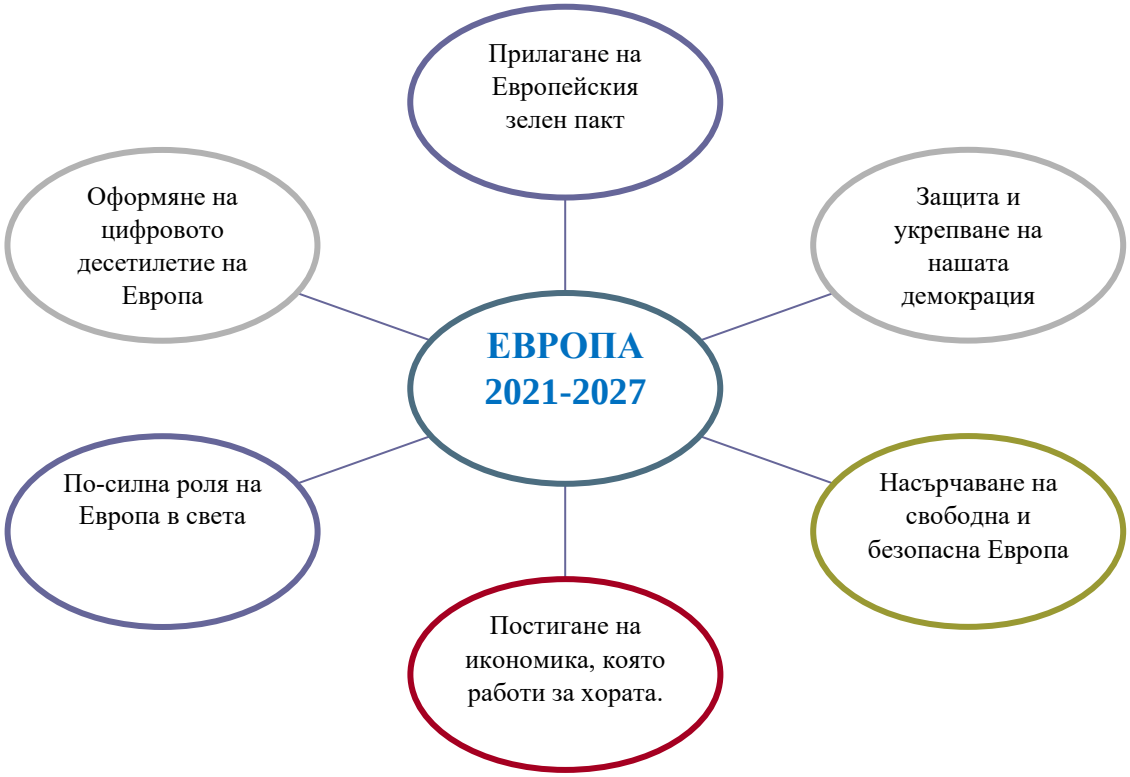
Разработването на Плана за интегрирано развитие на община Годеч (ПИРО) е в съответствие с новите подходи в прилагането на регионалната политика в страната, включително в системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие. В следствие на опита придобит от разработването на интегрираните планове за регионално развитие за периода 2014-2020г., новият тип планове имат за цел прилагането на интегриран подход при анализа на спецификата на местните характеристики и определяне на приоритетите и политики, които да имат синергичен ефект в развитието на общините.

Спрямо системата от документи за стратегическо и регионално развитие, ПИРО е документ отчитащ целите и принципите на планиране, съобразявайки се с документите от по-висок ред. Съгласно чл.13, ал.1 от ЗРР, ПИРО следва да осигурява съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. От своя страна тези документи отчитат принципите

и целите на регионално, национално и европейско ниво, като водещи за периода 2021-2017г. са следните:

- **Политики и цели на ЕС за периода 2021-2027г.**

Подкрепяни приоритети в Европа за периода 2021-2027г.

Фигура №1 Подкрепяни приоритети в Европа за периода 2021-2027г.

Подпомагани цели на политиката(ЦП) на ЕС чрез многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г

1ЦП По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход

2ЦП По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска

3ЦП По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ

4ЦП По-социална Европа — реализиране на европейския стълб на социалните права

5ЦП Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии

- **Стратегически документи от по-високо йерархично ниво, с които е съобразено разработването на плана:**

Споразумението за партньорство 2021-2027г. - очертава рамката за управление на средствата от европейските фондове в България през програмния период 2021 – 2027 г.и основните направления на инвестициите с европейско финансиране през следващия програмен период, а именно:

1. Иновативен и интелигентен икономически преход чрез иновации и приложна наука;
2. Чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика;
3. Подобряване на мобилността и регионалната свързаност;
4. Развитите на човешките ресурси и образование;
5. Устойчиво и интегрирано развитие на регионите в страната.

Националната програма за развитие: България 2030 - рамков стратегическите документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи със следните стратегически цели:

1. Ускорено икономическо развитие
2. Демографски подем
3. Намаляване на неравенствата

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (Актуализирана 2019г.) е средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Отразява йерархичната система от градове-центрове, простиращи влиянието си върху различни по площ териториални ареали.

Главна цел : „Постигане на балансирано пространствено развитие, базирано на местния потенциал и сближаване на районите в териториален, икономически и социален аспект."

СЦ 1: Териториално сближаване – чрез подобряване на свързаността на всички нива, укрепване на мрежата от градове-центрове и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество.

СЦ 2: Икономическо сближаване - чрез подкрепа за развитие и подобряване качествата на регионалните потенциали и опазване на околната среда.

СЦ 3: Социално сближаване - чрез създаване на равностойни условия за развитие и реализация на човешкия капитал.

Интегрирана териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Югозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. – средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона през новия програмен период 2021-2027 г.

ИТСР на Югозападен регион, включва 3 основни приоритета за развитие на региона към които са формулирани специфични цели, както следва:

Стратегически приоритет 1: Подкрепа на регионалните потенциали за устойчив растеж;

Стратегически приоритет 2: Инвестиране в човешкия капитал и преодоляване на регионалните дисбаланси в осигуряването на достъп до качествени услуги ;
Стратегически приоритет 3: По-добре свързан и устойчив регион.

ПИРО има за цел да подкрепи дефинираната визия и пакетът от стратегически приоритети на ИТСР на Югозападен регион от ниво 2 за периода 2021-2027 г. чрез прилагане на последователна политика и допълняемост. На всички етапи от разработване на ПИРО се постига съответствие с целите и приоритетите на ИТС на ЮЗР и значимите национални и европейски документи за интегрирано развитие за съответния период.

Основна цел на Плана за интегрирано регионално развитие на община Годеч е чрез интегриран подход да осигури пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните визия, цели и приоритети за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия. Това ще създаде възможности за по-висок жизнен стандарт на населението и ще създаде условия за устойчиво развитие на общинската територия.

В процеса на изследване на пространственото и регионалното развитие на община Годеч са идентифицирани актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на общините и населените места, дефинирани са политики и мерки за преодоляването им във взаимодействие с местните общности, които да залегнат при разработването на инвестиционната програма за периода 2021-2027г.

Общ устройствен план на община Годеч

ПИРО обхваща цялата територия на общината, като според методическите насоки за разработването му, могат да се определят зони за прилагане на интегриран подход за там където това ще доведе до по-високо ниво на постигане на целите и задоволяване на нуждите на населението. Разработва се за период от седем години и е средносрочен стратегически документ. Планът изследва и възможностите за партньорства и съвместна работа по проекти и със съседни общини за постигане на общи цели. Планът съдържа конкретни мерки и планиран финансов ресурс за обезпечаването им в средносрочен аспект.

За разлика от ПИРО, Общия устройствен план на община Годеч е документ с дългосрочна визия за развитие и се разработва за прогнозен период от 15-20 години, той

определя общата структура и преобладаващото предназначение на териториите, видът и предназначението на техническата инфраструктура и опазването на околната среда и обектите на културно-историческото наследство. Нормативна основа за разработването му е Закона за устройство на територията.

Законови норми, подход и принципи, на които се основава документа;

Планът за интегрирано регионално развитие на община Годеч е разработен в съответствие с целите на Кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и допринася в максимална степен към ЦП 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии “.

Нормативна основа за разработването на Плана за интегрирано регионално развитие на община Годеч е чл.13 от ЗРР с промените на Закона в сила от 13.03.2020 г. и Раздел III от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие с промените от 7.08.2020г .

Съгласно чл. 13, ал.2 ЗРР, ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Основни принципи при разработването на ПИРО са :

1. Спазване на нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и с определените национални и регионални цели и приоритети на развитието в България.
2. Съобразяване със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на общината.
3. Съответствие с целите и приоритетите на ЕС за периода 2021-2027г.

4. Прилагане на интегриран подход при разработването на стратегическия документ и интегриране на различни секторни дейности за въздействие, съобразени с местните особености.

Отговорности на институциите и партньорите за разработването и приемането на ПИРО;

Процесът по разработване, съгласуване и актуализация на ПИРО е отговорност на Кмета на Общината, съгласно чл.19 от Правилника за прилагане на ЗРР. Той извършва координация и контрол върху процеса на разработване и съгласуване на плана.

Със заповед на кмета се сформира работна група, която отговаря за подготовката, изготвянето и одобряването на ПИРО. Тя определя етапите, практическите действия и приема програма - график за изработването на ПИРО.

Поканени за участие са максималният брой засегнати страни, а за останалите се осигурява непрекъснат публичен достъп за информация и възможност за излагане на становища на всички етапи от разработването и реализацията на ПИРО.

Съгласно чл. 23 от ППЗРР, финансирането на процеса на изработване, съгласуване с партньорите и актуализиране на ПИРО се осъществява от бюджета на общината и/или от фондове на Европейския съюз, и/или други финансови източници, като кмета на общината ежегодно планира необходимите за целта финансови ресурси.

ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.

По заповед на кмета на общината се провежда обществено обсъждане на проекта за ПИРО в тази фаза и на ЕО по реда на чл. 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми в случаите, в които такава оценка е била изискана.

Процесът на публично обсъждане е обективиран в протокол с отразени становища от заинтересовани страни. Протоколът е неразделна част от проекта на плана за

интегрирано развитие на общината при внасянето му за разглеждане и приемане от общинския съвет.

Одобреният план за интегрирано развитие на община Годеч се представя от кмета на общината пред съответния областен съвет за развитие в срок до три месеца от неговото приемане от съответния общински съвет.

Очаквани резултати от приемането на документа и използването му за целите на стратегическото регионално и пространствено планиране на общинско ниво.

Като резултат от процеса по разработване, съгласуване и приемане на ПИРО, Общината ще разполага със средносрочен планов стратегически документ за периода 2021-2027г, който чрез дефинирани реалистични визия, цели, приоритети и мерки за подпомагане на интегрираното местно развитие ще дадат фокус върху локалните предимства, възможности, нужди и цели.

Планът ще осигури и финансова рамка за планираните инвестиции и проекти от значителна важност за икономическото, социално и екологично състояние за територията и жителите на община Годеч, като създаде условия за предвидимост и прозрачност на публичните политики.

I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на съответната община

1. Териториален обхват

1.1. Обща характеристика/профил на общината

1.1.1. Местоположение

Община Годеч е разположена в югозападна България, по южните склонове на Стара планина, в северозападната част на Софийска област между общините Драгоман, Своге, Берковица, Костинброд и границата ни с Р. Сърбия. На север се издига старопланинския дял Козница с връх Ком – 2016м., а на юг е разположена Чепън планина с връх Петров кръст – 1206 м. На запад е оградена от полупланинската част Забърде, част от Видлич, а на изток се простират крайни издънки на Мала планина.

В административно отношение общината се състои от един град - Годеч и деветнадесет радиално разположени села: Губеш, Гинци, Бракьовци, Шума, Лопушня, Върбница, Мургаш, Букоровци, Каленовци, Туден, Разбоище, Ропот, Връдловци, Станинци, Голеш, Смолча, Комщица, Бърля и Равна. Площта на общината е 374 486 дка., което представлява 5,3% от територията на Софийска област и 0.3% от територията на страната.

1.1.2. Географски особености

- ***Релеф***

Според геоморфоложкото райониране на България, Община Годеч попада в обхвата на Старопланинската верижна система - в планинската и полупланинската част на Западна Стара планина между планините Видлич, Понор и Чепън. Надморската височина на Годечкия регион се движи между 700 и 1 200 м. Релефът е полупланински. Град Годеч се намира в планински район. Отстои на 50 километра от град София. На север се издига Берковският дял на Стара планина с връх Ком (2016 м), на юг е разположена Чепън планина с най-висок връх Петровски кръст (1206 м), а на изток са крайните издънки на Мала планина. Общината се характеризира с голямо разнообразие на релефни форми. В източната част на областта Забърге има добре развито котловинно дъно (Гладно поле - 685 м н.в.), което постепенно в западна посока се издига, нахълмява се и придобива ридов характер. След оттичането на плиоценските езерни води, един от главните фактори за

моделиране на релефа е река Нишава, върху чиито тераси е застроен гр. Годеч. В резултат на ерозията по долината на река Нишава се наблюдават речни тераси, наносни конуси, в които се депонират големи количества вода, речни острови, меандри, оврази и др.

Установени са силно ерозирали терени, където стопанската дейност е невъзможна - с. Бърля, Комщица, Губеш, Голеш, Равна и др. 13.9% от територията е слабо ерозирала, а 1.8% е силно ерозирала.

Равнините (0 – 4 градуса) в общината заемат само 0.5% от цялата и площ; полегатите наклони (5 – 10 градуса), заемат 2.5% от територията и; склонове с наклон между 11 и 20 градуса заемат 36.8%; стръмните склонове (21 – 30 градуса) - 46.7%, а много стръмните, над 31 градуса – 13.5%. Може да се направи извод, че община Годеч попада в нископланинския и среднопланинския пояс.

Релефните форми благоприятстват развитието на земеделието в южните части, където е разположена по-голямата част от обработваемата земя. Склоновете на Стара планина са заети от пасища - от значение за развитието на животновъдството.

На територията на общината не е регистрирана значима сеизмична активност.

- ***Климат***

Община Годеч попада в умереноконтиненталния климатичен пояс, който се характеризира със студена зима и сравнително горещо лято. Средногодишната температура е около 9 градуса, като най-студеният месец е януари със средно януарска температура -3,5 С, а най-топлият месец е август със средна температура плюс 19,2 С. Годишната сума на валежите е 593 мм. Максимумът на валежите е през пролетта. Наблюдава се по-слабо изразен вторичен максимум през есента. Минимумите на валежите са също два - през февруари и август. Мъглите в годината се ограничават до 4-5 дни. Рано пролетта и късно есента се наблюдават слани. Снежната покривка може да падне, в зависимост от годината, от края на ноември до началото на април. Тя се задържа около 45 дни.

Основният пренос на влажни въздушни маси е от запад-северозапад, а на сухи континентални - от изток-североизток. Преобладават западни ветрове, като през зимния сезон нахлуват и източни ветрове.

Климатът благоприятства развитието на земеделието в южните части, където е разположена по-голямата част от обработваемата земя.

- ***Водни ресурси***

Община Годеч попада във водосбора на река Нишава и река Височка. Изворната област на двете реки е южното крило на Берковска антиклинала в Комския дял на западна Стара планина. Реките са предимно със снежно-дъждовно подхранване, характеризиращо се с ясно изразено пролетно пълноводие. Минимумът на оттока им е през февруари и август.

Качеството на карстовите извори силно се влияе от валежите. Водосборът на река Нишава е 62 511 дка., като замерваният дебит на реките и изворите в кубични метри за секунда е 1,152.

Други по-големи притоци на река Нишава са река Върбнишка, която събира водите си от изворите в землищата на селата Шума и Лопушня, и Връдловската река, която води началото си от Мъзгошките върла, извън територията на страната. Другите притоци са незначителни.

Главен отводнител на падащите валежи се явява незначителния брой карстови извори по периферията на варовиковите седименти в контактите им с водоупорни и водоизносими материали, като глина, глинесто мергелни лиски и пясъчници прослоявани от глинести лиски. Към подземните води на територията в общината се отнасят и водите в Плиоцена, които заемат ограничени площи. Най - добре е изучен плиоцена в Станинския въглищен басеин и между селата селата - Туден, Разбоище, Букоровци, Каленовци, Мургаш и Върбница. По - слабо е проучена площта, която заемат плиоценските наслаги между гр. Годеч и р. Върбнишка.

Поради карстовия релеф източниците на вода за питейно-битови нужди в повечето населени места в общината са изворни. От извора водата се довежда до каптажни съоръжения, а от там се насочва към водопреносната мрежа.

- ***Полезни изкопаеми***

Формирането на полезните изкопаеми е тясно свързано с геоложкото минало на района. В района на с. Станинци са открити залежи на лигнитни въглища, които са ниско калорични. Те са с животински произход, образувани в сладководен басейн през горен

миоцен. Рудни полезни изкопаеми също не са открити до момента. От нерудните полезни изкопаеми в общината се добиват различни видове фракция в района на Зли дол, пясък – по долината на река Нишава. В землищата на селата Шума, Лопушня, Върбница, Мургаш, Каленовци, Връдловци и Станинци се намират огромни залежи от качествени огнеупорни глини. Находища има и на глина за керамика и тухли.

На базата на наличието на полезни изкопаеми са развити добивът и преработката им. Общата площ за добив на полезни изкопаеми на територията на общината е 2 083 дка., т. е. 2.5%.

- ***Почви***

Разнообразието на скалния състав, влиянието на климата и растителната покривка са формирали главно три почвени типа - чернозем-смолници, канелени горски и кафяви горски почви. При всички има недостиг на хумусни вещества.

1.1.3. Природни ресурси

- ***Флора***

По метода на горско-растителното райониране на България, районът на община Годеч попада в Краищенско-ихтиманска горскорастителна област.

Видовото разнообразие от естествена горска растителност е много голямо – 1658 вида. То съставлява 45% от българската флора. Спрямо надморската височина горите се поделят на следните пояси:

- пояс на нископланинските гори (600–1000м.) – горун, бук и ела;
- пояс на среднопланинските гори (1000–1500м.) – бук, ела и смърч;
- подпояс на горнопланински смърчови гори (1500 – 1800м.).

От 16–те типа горски местообитания безусловно с най–голямо значение са двата основни типа на буковите гори – старопланински букови гори със светлика и старопланински букови гори с лазаркиня; много по-малка площ заемат смесените с обикновен габър и ела букови гори. Горите от ела, смърч, обикновен горун, обикновен габър са с ограничена площ.

Във високопланинската безлесна зона най – важни са местообитанията: балкано – гръцки съобщества от боровинки (Vaccinium myrtillus, V. Vitis – idaea), съобщества на мечото грозде (Arctostaphyllos uva-ursi), на връшняка (Bruckenthalia spiculifolia) и

храсталаците от клек (Pinus mugo) и сибирска хвойна (Juniperus sibirica). По долините на реките се срещат съобщества на бяла върба /Salix alba/, трошлива върба /Salix fragilis/, черна топола /Popolus nigra/ и др.

Земеделските земи са заети от агрофитоценози и производни вторични съобщества, формрани в процеса на вторични сукцесии. Покрай обработваемите земи е формирана вторична растителност, в която доминират ливадната власатка /Festuca prateusis/, пасищна глушица /Lolium pereune/, бяла полевица /Agrostis stolonifera/, ливадна ливадина /Poa prateusis/ и др.

На изоставени обработваеми земи са формирани рудерални ефемерни групировки, в които доминират едногодишни растения. В отделни микрогрупировки се срещат вулпия /Vulpia minors/, полска детелина /Trifolium campestre/, обикновенна паламида /Cirsium arvenze/, ветрогон /Eringium campestre/, обикновенна метличина /Centaurea cyanus/ и др.
Плевелните съобщества в агрофитоценозите се отнасят към асоциациите: Chondrila juncea-Sorghum helapensis; Echinohloa crus – gali-Galinso parviflora; Salvia vetica-lata-Rumex acetosella

В този район е установен съществен брой български и балкански ендемити (около 131 вида само от висшата флора). Числеността на много от видовото разнообразие е намаляло, затова голяма част са вписани в Червената книга.

- ***Фауна***

Въз основа степента на значимост на района по отношение на ендемизма на растителните и животинските видове Община Годеч има ниска степен на значимост.

Районът дава убежище и хранителна база на 19 установени или вероятни вида бозайници от 8 семейства, включени в 3 разреда; на 74 установени и вероятни вид птици от 25 семейства, включени в 17 разреда. Видовото разнообразие обхваща голям процент от българската орнитофауна. Представени са 89% от всички разреди птици в страната ни.

Най-разпространените видове животни са: вълк, чакал, лисица, златка, дива свиня, сърна, зайци, прилепи, синигер, сухоземна костенурка, речна пъстърва и други. Това създава благоприятни условия за развитие на ловен и риболовен туризъм

1.1.4. Изводи

В резултат на извършения анализ могат да се направят следните изводи:

- Територията на общината се характеризира с разнообразен релеф, като в северната му част е предимно хълмист, а в южната част е равнинен;
- Периферното разположение на територията от главните транспортни пътища в страната я ограничават от тясно сътрудничество със съседните региони и общини;
- Липсата на ГКПП на територията на община Годеч усложняват трансграничното сътрудничество с общините и населените места от Република Сърбия;
- Има добри предпоставки за развитие на селско и горско стопанство на територията на общината;
- Територията се отличава с богато биоразнообразие – има пет Защитени зони по Натура 2000. Това от своя страна е добра предпоставка за развитие на различни форми на туризъм, но от другата страна е и изключително важно да бъде запазено и защитено най-вече от антропогенна дейност.

2. *Анализ на икономическото състояние*

➢ *Общо състояние*

Основната икономическа структура в община Годеч са селското стопанство и промишлеността. Промишлените и обслужващите функции са съсредоточени изключително в гр. Годеч.

Делът на микро предприятията се е увеличил за периода 2007-2011 година с 2,3%. Всички останали видове предприятия – малки, средни и големи намаляват за отчетения период – малките предприятия с 0,8%, средните с 0,5% и големите с 1%.

Таблица 1. Относителни дялове на микро, малки, средни и големи предприятия (в %)

	2007	2008	2009	2010	2011
Микро предприятия - с до 9 заети лица	88,6	89,4	90,5	90,9	90,9
Малки предприятия - с 10-49 заети лица	8	6,8	7,6	6,3	7,2
Средни предприятия - с 50-249 заети лица	1,1	1,9	0,6	1,4	0,6
Големи предприятия - с повече от 250 заети лица	2,3	1,9	1,3	1,4	1,3

Източник:НСИ,2012г.

Основните икономически показатели на нефинансовите предприятия за периода 2008-2011 г., по икономически дейности за община Годеч са представени на Таблица 2.

За изследвания период се наблюдава покачване на броят предприятия и заетите лица. Произведената продукция и инвестициите в ДМА запазват относително стойностите си.

Таблица 2. Основните икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Годеч за периода 2008-2011 г.

Показател/ Година	Предприятия (брой)	Произведена продукция (хил. лева)	Приходи от дейността (хил. лева)	Нетни приходи от продажби (хил. лева)	Разходи за дейността (хил. лева)	Печалба (хил. лева)	Загуба (хил. лева)	Заети лица (брой)	Наети лица (брой)	Разходи за възнаграждения (хил. лева)	ДМА (хил. лева)
2008	104	41584	46600	43522	47219	1497	2165	1246	1170	5674	18561
2009	158	37510	45895	41853	52500	738	7321	1360	1258	7285	20290
2010	143	41814	50396	46577	50091	2425	2153	1276	1164	8344	16836
2011	154	55642	67986	60054	66420	4477	2932	1327	1196	9160	16253

Източник: НСИ

Наблюдава се тенденция на покачване на приходите и разходите от дейността и нетните приходи от продажби, които са се увеличили за посочения период с около 40 %. Нетните приходи от продажби на един жител за 2011 г. са 11,29 хил. лв (НСИ), което е над два пъти по-ниско от средното за страната за същата година – 28,46 хил. лв. Тенденцията по този показател е положителна спрямо 2009 г. (7,62 хил. лв) като продължава да нараства и през 2010 г. С оглед на данните на останалите общини в областта, община Годеч се нарежда на 7-мо място след първенеца община Елин Пелин. Следва да се има в предвид, че информацията за този показател за общините Челопеч, Мирково и Пирдоп е конфиденциална.

Стойностите на печалбата и загубата също нарастват, но тези на печалбата са с 3 пъти по-висок темп, като за посочения период са се увеличили близо 3 пъти.

За целия период 2007-2011 г. на територията на общината са били осъществени преки чуждестранни инвестиции на стойност 1,7 млн. евро, което е 35% от тези инвестиции, направени на областно ниво. Най-големи са инвестициите в средата на периода през 2009 г. (Таблица 3.)

Таблица 3. Финансови показатели за предприятията от нефинансовия сектор

	2007	2008	2009	2010	2011
Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия с	354,5	111,5	824,3	25,3	410,5

	2007	2008	2009	2010	2011
натрупване към 31.12. (хил.евро)					
Разходи за придобиване на ДМА (хил.лв)	10 213	7 569	3 339	3 864	2 328
Оборот (хил. лв.)	33 793	44 222	42 234	47 370	62 928
Произведена продукция (хил. лв.)	30 242	41 584	37 510	41 814	55 642
Добавена стойност по факторни разходи (хил. лв.)	13 581	12 744	9 277	15 328	16 330

Източник: НСИ

- ***Селско стопанство***

Селското стопанство е важен отрасъл на българската икономика, тъй като осигурява продоволствената сигурност на населението, необходима за неговото изхранване, създава заетост и допринася за балансирано териториално развитие. Структурата на селското стопанство зависи от природо-климатичните условия, почвите и релефа на територията на общината.

Екологично чистият район на община Годеч благоприятства развитие на биологично чисто земеделие и животновъдство.

Промените, които настъпиха в икономиката на общината в резултат на прехода към пазарно стопанство, дадоха отражение и върху развитието на земеделието. С извършване на поземлената реформа се възстановиха земеделски земи и гори.

По данни на МЗХ от преброяването на земеделските стопанства през 2010 г. обработваемата земя на територията на община Годеч е 86 280 дка – под 50% от земеделската земя, което от една страна представлява тревожен проблем, а от друга - съдържа потенциал за бъдещо развитие. По данни на НСИ от 2010 г. поливните площи на територията са 1,5% от обработваемите площи. Преобладаващо обработваемата земя е частна собственост (64,6%) и общинска собственост (26%).

В общината има 627 стопанства, от които над 90% стопанства с използвана земеделска площ. Използваната земеделска площ (ИЗП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи, семейните градини и оранжерийните площи. Общият размер на ИЗП за община Годеч възлиза на 62 736дка , което прави малко над 70% от обработваемата земя и едва около 1/3 от земеделската земя. Налице е възможен потенциал за утилизиране на неизползвания ресурс от обработваема земя за развитие на земеделския сектор, за което е необходимо да се направят

необходимите проучвания (собственост и статус на обработваемите земи, които не са част от ИЗП и т.н.).

По-голямата част от ИЗП на територията на община Годеч – около 60%, е разпределена в 23 на брой стопанства с размер над 500 дка, и още 28% в 72 стопанства между 100 и 500 дка, което показва благоприятно развитие по отношение на разпокъсаността и предпоставка за развитие на земеделието с оглед наличието на критична маса от стопанства с достатъчен капацитет. Обработваемата земеделска земя за 2012 г. е заета от 39265 дка ниви, 40060 дка ливади и 5000 дка използвани ливади.

От голямо значение е фактът, че земеделието осигурява допълнителна заетост на семейна работна сила, която не е отразена в икономическите данни на НСИ по-горе –съгласно преброяването на МЗХ от 2010 г. 536 души са постоянно заета работна сила в стопанствата в общината.

На територията на общината към 2012 г. най-често се отглеждат зърнени и технически култури – респективно на около 51% и 23% от обработваемите площи. На таблица 4 са представени данни относно площта на основните отглеждани земеделски култури.

Таблица 4. Размер на засетите земеделски площи (дка) за периода 2007-2012 г.

Година/ Земеделска култура	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Пшеница	800	970	1900	2250	3960	5690
Ечемик	200	-	40	100	90	70
Ръж	0	-	40	30	-	-
Тритикале	0	-	-	-	50	-
Маслодайна рапица	0	-	-	2188	-	-
Царевица	0	50	35	10	20	-
Овес	200	-	180	85	276	180
Картофи	400		109	30	135	115
Общо	1600	1020	2304	4693	4531	6055

Източник: Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област

От предоставените данни в таблицата може да се направи извода, че нарастват засетите земеделски площи за периода, като най-голям дял се падат на площите засети с пшеница.

За периода 2017-2020 г. намалява броят на регистрираните земеделски стопанства с 21 броя. (Таблица 5)

Таблица 5. Брой регистрирани земеделски стопанства за периода 2017-2020 г.

Земеделски производители	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Брой	347	344	344	326

Източник: Областна дирекция „Земеделие" – Софийска област

От развитието на животновъдството в областта в значителна степен зависи развитието на месодобивната и млекопреработвателната промишленост. Животновъдството в община Годеч е съсредоточено в частния сектор, като основно животните се използват за задоволяване на лични нужди и много по-малка част се отглеждат във фирми и кооперации. Животновъдството е относително по-слабо развито и е представено най-вече от овцевъдство (197 стопанства с общо малко под 3000 овце). Броят на отглежданите животни е представен на таблица 6.

Таблица 6. Брой отглеждани животни в община Годеч за периода 2007-2012 г.

Брой	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Говеда	470	508	496	797	800	648
Биволи	0	0	0	3	1	0
Овце	3050	1843	1512	1808	1867	1880
Кози	610	275	225	323	263	235
Свине	409	135	98	232	182	82
Птици	5200	3300	3100	1950	1900	1500
Зайци	1220	545	350	250	280	90
Пчелни семейства	550	290	230	230	230	230

Източник: Областна дирекция „Земеделие" – Софийска област

Таблица 6.1 Брой отглеждани животни в община Годеч за периода 2020 г.

Брой	2020
Говеда	2100
Коне	1160
Овце	3318
Кози	325
Птици	1000

За периода до 2007-2012г. данните от Таблица №6 показват тенденция на намаление на отглежданите животни. Единствено изключение се наблюдава при броя на отглежданите говеда, който се покачва плавно с 38 % от началото на периода – 2007 г. Намаляването на броя на отглежданите животни се дължи на следните причини: висока себестойност на произвежданите фуражи, ниски изкупни цени на произведената продукция, високи цени на медикаментите и ветеринарните услуги, нередовни и забавени плащания от преработвателните предприятия, нарушения породен състав на стадата, ниската квалификация на работещите в животновъдството, застаряването и намаляването на населението в селата, което предимно се занимава с животновъдство, високите европейски изисквания и стандарти за отглеждане на животните и др.

За 2020г. се наблюдава ръст на отглежданите животни, като структурата им е допълнена и с 1160 бр. коне.

На таблица 7 са представени статистическите данни относно основните показатели на нефинансовите предприятия в сектор „Селско, ловно и горско стопанство”.

Таблица 7. Основни показатели на нефинансовите предприятия в сектор „Селско, ловно и горско стопанство” за периода 2007-2013 г.

Година	Предприятия (бр.)	Произведена продукция (хил. лв.)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (бр.)	ДМА (хил. лв.)
2007	4	1531	1538	15	326
2008	4	950	891	39	..
2009	8	876	823	..	382
2010	10	1327	1472	44	157
2011	14	1244	1259	33	302

Източник: НСИ

За изследвания период се покачва броят на предприятията и заетите лица, докато произведената продукция е с понижена стойност в края на периода. Инвестициите в ДМА запазват относително стойностите си.

За развитието на земеделието в община Годеч допринасят възможностите, предоставяни по линия на Общата селскостопанска политика на ЕС – „Програмата за развитие на селските райони", в т. ч. и директните плащания от ДФ „Земеделие". Субсидиите от ЕФГЗ и ЕЗФРСР на територията на община Годеч, получени от земеделски производители, държавни лесничейства и фирми за периода 2008-2012 г. включително възлизат на 648 570,70 лв.

Като цяло може да се направи извода, че земеделският сектор е важен, но все още подценен сектор на местната икономика.

- ***Горско стопанство***

Развитието на многофункционално горско стопанство е реална перспектива, която ще има многостранно значение за общината. То предполага устойчиво стопанисване на горите, което се базира върху пълния набор от техните природни, социални и икономически функции и изисква интегриран и балансиран начин на управление за комплексното им опазване. Те са източник на допълнителни приходи за населението от събирането на горски плодове и билки. Една възможност за населението е култивираното отглеждане на билки, включително и развитието на дейности като бубарството и пчеларството. В горите и откритите площи в общината живеят редица животни, които имат стойност за ловния туризъм - яребици, лисици, зайци, сърни, диви прасета и други.

Делът на горите на територията на общината предпоставя важността на горското стопанство за развитието на нейната икономика. Важно значение за общината е по-нататъшната експлоатация на горските ресурси. Горските територии заемат 35,3% от територията на община Годеч, от които значителна част са държавен горски фонд.

Дърводобивът и лесокултурните мероприятия имат потенциал за осигуряване на работа за част от местното население. Следва да се отбележи значителният дял на защитени зони – част от екологичната мрежа НАТУРА 2000. В тази връзка, както и във връзка с някои основни характеристики на потенциала на горите на територията на общината, следва да

се отдаде специално значение и на други ползвания на горите – напр. събиране на природни продукти, както и тяхната рекреационна функция с оглед бъдещо насърчаване на туристически дейности.

- ***Транспорт и съобщения***

Транспортът има важно значение за развитието на всяко модерно общество, защото се превръща в средство и предпоставка за икономическо развитие. Развитието на транспортния сектор на България в значителна степен ще допринесе за повишаване конкурентоспособността на националната икономика и за по-добро обслужване на населението.

Броят на предприятията и заетите лица в сектора остават относително устойчиви за периода 2007–2011 г., докато тенденцията при нетните приходи от продажби е негативна и стойностите на показателя намаляват (Таблица 8). Разходите за възнаграждения и ДМА са с по-високи стойности за 2011 г. спрямо 2007 г.

В заключение, голяма част от показателите за сектора за 2011 г. са с подобрени показатели спрямо 2007 г.

Таблица 8. Основни показатели на предприятията от сектор „Търговия, ремонт и техническо обслужване" за периода 2007-2011 г.

Година	Предприятия (бр.)	Произведена продукция (хил. лв.)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (бр.)	Разходи за възнаграждения (хил. лв.)	ДМА (хил. лв.)
2007	12	2508	2509	33	65	465
2008	10	2331	2341	31	67	354
2009	19	15298	1602	36	112	529
2010	13	1032	1039	29	73	436
2011	14	1574	1564	35	95	642

Източник: НСИ

- ***Туризъм***

Визията за развитието на услугите на една територия традиционно се свързва в голяма степен с развитието на туризма – привличането на посетители на територията с цел предоставяне на туристически услуги. Докато през 2007 г. по данни на НСИ не е имало нито едно регистрирано средство за подслон, респективно реализирани нощувки, към 2010 г. в общината има 2 бр. регистрирани средства за подслон с 58 легла, като за годината са

реализирани 456 нощувки, от които 117 от чужденци (следва да се има предвид, че данните се отнасят до средства за подслон и места за настаняване с над 10 легла). Обективните дадености на територията и сравнителната близост до София създават предпоставки за развитие на туристически дейности, но това се затруднява от ниския капацитет на територията от гледна точка на бази, инфраструктура и подготвен персонал. Основните показатели на предприятията от сектора са представени на таблица 9.

Таблица 9. Основни показатели на предприятията за „Хотели и ресторанти" за периода 2007-2011 г.

Година	Предприятия (бр.)	Произведена продукция (хил. лв.)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (бр.)	Разходи за възнаграждения (хил. лв.)	ДМА (хил. лв.)
2007	5	29	83	12	20	..
2008	6	56	104	8	..	..
2009	11	147	201	29	41	..
2010	10	119	185	22	40	73
2011	11	88	171	23	36	82

Източник: НСИ

2.1. Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- Увеличава се броят на микропредприятията, докато броя на малките, средните и големите предприятия намалява;
- Броят на заетите се увеличава, но реализираната произведена продукция намалява;
- Делът на чуждите инвестиции в общината е доста по-малък в сравнение с този на областно ниво;
- В секторно отношение най-развити са селското и горското стопанство;
- Туризмът на територията на общината не е достатъчно развит;

3. Анализ на социалното състояние

3.1. Демографски параметри

3.1.1. Население

Населението на община Годеч по данни на НСИ за 2019 година е 4694 души. Населението на Община Годеч по данни на НСИ от преброяването на населението през 2011 г. възлиза на 5375 души. За периода между последните две преброявания – от 2001 до 2011 г. населението на общината е намаляло с 1229 души или с 18,6%.

По данни на Националният регистър на населените места на НСИ за периода 2001-2019 г. населението на общината е намаляло с 1910 души или с около 29%. Населението на общинския център град Годеч е намаляло с 586 души или с около 12,3%, а населението на селата – с 759 души или с около 46,8%.

Таблица 10. Еволюция на развитие на населението на Община Годеч

Година на преброяване	2001	2011	2019
Население	6604	5375	4694

Източник: НСИ, 2020 г.

В отделните населени места също се отчита намаляване на населението. Населените места, в които се отчита нарастване на населението, са с. Туден – с 19 души (около 2%) за периода 2011-2019 година, село Бърля – с 4 души (16%), село Разбоище – с 4 души (17%) и с. Каленовци и с. Ропот, но с едва един човек. Село Бракьовци запазва своя брой души – 49 за отчетения период Най-малък е процентът на намаляване на населението в общинския център град Годеч – 13%. В останалите населени места процентът е по-голям като варира между 6% в село Равна, около 9% в с. Комщица, около 10% за с. Лопушня, около 17% в с. Шума, около 19% в с. Голеш, 26% в с. Гинци, 30% в с. Мургаш, около 32% в с. Губеш, 44% в с. Връдловци и в с. Върбница, 55% в с. Букоровци, около 75% в с. Смолча. Най-значително намалява населението в с. Станинци - със 83%

Таблица 11. Еволюция на развитие на населението на Община Годеч по населени места

Община, населени места	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Община Годеч	5321	5213	5140	5052	4962	4885	4841	4722	4694
град Годеч	4383	4315	4255	4188	4116	4039	3987	3905	3872
с. Бракьовци	49	46	45	44	44	49	47	44	49
с. Букоровци	14	13	13	13	13	12	12	11	9
с. Бърля	20	18	16	16	15	19	22	23	24
с. Връдловци	26	23	19	20	17	15	16	17	18
с. Върбница	16	14	13	12	10	10	10	10	7

Община, населени места	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
с. Гинци	187	180	179	176	171	153	160	151	148
с. Голеш	57	57	59	57	52	54	50	45	48
с. Губеш	53	44	41	35	34	40	41	40	40
с. Каленовци	18	17	17	17	16	17	25	22	19
с. Комщица	85	82	81	79	76	79	82	74	78
с. Лопушня	33	32	32	29	28	29	29	31	30
с. Мургаш	34	29	28	30	27	28	26	24	26
с. Равна	17	16	16	15	15	15	12	11	16
с. Разбоище	19	18	17	16	18	17	16	17	23
с. Ропот	11	11	11	13	13	12	13	14	12
с. Смолча	14	13	13	13	13	12	11	9	8
с. Станинци	22	21	20	15	13	13	12	11	12
с. Туден	74	79	86	95	93	93	94	91	93
с. Шума	189	185	179	169	178	179	176	172	162

Източник:НСИ,2020г.

3.1.2. Структура на населението

Съотношението между мъжете и жените в общината се запазва, като е налице промяна с по-малко от 1%. Докато през 2000 г. съотношението е 49,5%:50,5% в полза на жените, то през 2014 г. то вече е 50,3%:49,7% в полза на мъжете. В общинския център съотношението между мъжете и жените се запазва 50%:50%, за разлика от съотношението в селата, където процентът на мъжете се увеличава за разглеждания период от 48,4% през 2000 г. до 52,4% през 2014 г. или с около 4%.

Таблица 11. Полова структура на населението в Община Годеч

Година	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2000	6397	3170	3227	4774	2385	2389	1623	785	838
2001	6500	3245	3255	4976	2506	2470	1524	739	785
2002	6409	3190	3219	4911	2464	2447	1498	726	772
2003	6278	3118	3160	4845	2426	2419	1433	692	741
2004	6129	3035	3094	4756	2363	2393	1373	672	701
2005	5988	2951	3037	4663	2306	2357	1325	645	680
2006	5841	2882	2959	4572	2262	2310	1269	620	649
2007	5697	2804	2893	4507	2225	2282	1190	579	611
2008	5597	2760	2837	4477	2208	2269	1120	552	568
2009	5496	2724	2772	4407	2180	2227	1089	544	545
2010	5360	2653	2707	4355	2153	2202	1005	500	505
2011	5321	2663	2658	4383	2177	2206	938	486	452
2012	5213	2618	2595	4315	2147	2168	898	471	427
2013	5140	2594	2546	4255	2122	2133	885	472	413
2014	5052	2540	2512	4188	2087	2101	864	453	411

Източник: НСИ, 2015 г.

Съотношението на трите възрастови групи към 2014 г. е: в подтрудоспособна възраст 10,3%, в трудоспособна възраст 55,3%, в надтрудоспособна възраст 34,4%.

Таблица 12. Структура на населението по възрастови групи за 2014 г. в Община Годеч

Общо	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
5052	521	2792	1739

Източник: НСИ, 2015 г.

В социалната структура на икономически неактивните лица учащите са 7%, пенсионери са 78%, лицата заети само с домашни или семейни задължения – 6% и други – 9%.

Таблица 13. Социална структура на населението на Община Годеч към 2011 г.

Пол	Икономически неактивни				
	Общо	Учащи	Пенсионери	лица, заети само с домашни или семейни	Други

				задължения	
Общо	2555	182	2002	146	225
мъже	1167	92	869	32	174
жени	1388	90	1133	114	51

Източник: НСИ, 2015 г.

3.1.3. Прираст

За периода 2000-2014 г. естественият прираст на Община Годеч се запазва отрицателен, като най-силно е изявена тенденцията през 2010 г., както и през периода 2004-2006 г.

Средният темп на изменение на броя на населението в Община Годеч за периода 2001-2014 г. е -1,666% (т.е. средногодишно населението е намалявало с приблизително 1.66%).

Изменението в броя на населението се дължи на естественото и механичното му движение. Естественият прираст за целия разглеждан период 2000-2014 г. е отрицателен. Като цяло прирастът се колебае, като намалява до 2001 г., след което расте до 2003 г., намалява до 2004 г., расте до 2005 г., намалява до 2006 г., расте до 2008 г., намалява до 2010 г., расте до 2011 г., намалява до 2012 г. след което отново започва да нараства. Естественото възпроизводство на населението на Община Годеч се характеризира със неблагоприятни параметри, подобно на повечето общини в България.

Средния темп на изменение на естествения прираст на населението е -0,32%.

Таблица 14. Естествен прираст на населението за периода 2000-2014 г. в Община Годеч

Населени места	Живородени	Умрели	Естествен прираст
Община Годеч	**418**	**1715**	**-1297**
2001 г.	37	127	-90
2002 г.	39	126	-87
2003 г.	37	121	-84
2004 г.	27	131	-104
2005 г.	20	120	-100
2006 г.	23	130	-107
2007 г.	28	119	-91
2008 г.	32	108	-76
2009 г.	40	127	-87
2010 г.	23	136	-113

2011 г.	31	103	-72
2012 г.	29	129	-100
2013 г.	22	119	-97
2014 г.	30	119	-89

Източник: НСИ, 2015 г.

Естественият прираст почти във всички населени места през повечето години от разглеждания период е отрицателен. В останалите случаи прирастът е 0. В нито едно от населените места за целия разглеждан период не е отчетен положителен естествен прираст.

Таблица 15. Естествен прираст в Община Годеч по населени места по години:

Година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Община Годеч	-90	-87	-84	-104	-100	-107	-91	-76	-87	-113	-72	-100	-97	-89
с.Бракьовци	-8	-4	-2	-2	-5	-3	-7	-3	-5	-3	-1	-4	-2	-6
с.Букоровци	-1	-2	-2	0	0	-1	0	-2	0	0	0	-1	0	0
с.Бърля	-3	-4	-1	-1	-4	-1	-2	-2	-1	-5	-1	-2	-1	-3
с.Връдловци	-2	-2	0	-1	-1	-2	-1	-3	-2	-2	0	-2	-2	0
с.Върбница	-1	-2	-2	-1	0	-1	-1	-2	-1	-6	0	-2	-1	0
с.Гинци	-10	-2	-7	-7	-14	-4	-14	-10	-10	-9	-8	-6	-7	-8
гр.Годеч	-37	-42	-32	-56	-51	-59	-40	-24	-47	-64	-44	-60	-59	-39
с.Голеш	-4	-7	0	-1	-1	-2	-1	-4	-5	-3	-3	-2	0	-1
с.Губеш	-3	0	-2	-6	-4	-3	-1	-1	-1	0	0	-2	-4	-4
с.Каленовци	0	-1	-3	-3	-4	-1	-1	-2	0	-2	0	-1	0	0
с.Комщица	-2	-5	-7	-5	-4	-6	-7	-3	-2	-5	-3	-3	-1	-4
с.Лопушня	0	-1	-2	-2	-3	-2	-1	-2	0	0	-1	0	0	-4
с.Мургаш	-4	-3	-1	-1	1	-2	-1	-2	-2	-1	-1	-3	-1	0
с.Равна	-1	0	0	-1	-1	-2	-1	-1	-1	-1	-2	0	-1	-2
с.Разбоище	-2	-4	-5	-2	-1	-2	0	0	-2	-2	-1	-3	-3	-2
с.Ропот	0	0	-2	-1	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	-1
с.Смолча	-3	-2	-2	-2	-2	-2	-3	0	-1	0	-2	-2	-1	-2
с.Станинци	-2	0	-3	-3	0	-2	-2	-4	-2	-1	-2	0	0	-3
с.Туден	-2	-2	-5	-2	-3	-4	-3	-3	-1	-3	-2	0	-5	-2
с.Шума	-5	-4	-6	-7	-3	-7	-5	-8	-4	-5	0	-7	-8	-8

Източник: НСИ, 2015

По отношение на механичния прираст на населението в Община Годеч, той се колебае, като се запазва отрицателен почти през целия разглеждан период, като е положителен единствено през 2011, 2013 и 2014 г.

Таблица 16: Механичен прираст в Община Годеч за периода 2001-2014 г.

Населени места	Заселени	Изселени	Механичен прираст
Община Годеч	**1270**	**1584**	**-314**
2001 г.	197	234	-37
2002 г.	83	93	-10
2003 г.	97	144	-47
2004 г.	81	126	-45
2005 г.	87	128	-41
2006 г.	59	99	-40
2007 г.	77	130	-53
2008 г.	78	102	-24
2009 г.	87	101	-14
2010 г.	95	118	-23
2011 г.	75	72	3
2012 г.	70	78	-8
2013 г.	105	81	24
2014 г.	79	78	1

Източник: НСИ, 2015

Таблица 17. Механичен прираст в Община Годеч по населени места по години:

Година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Община Годеч	-37	-10	-47	-45	-41	-40	-53	-24	-14	-23	3	-8	24	1
с.Бракьовци	-5	0	-2	-3	1	1	0	-1	0	-3	3	1	1	5
с.Букоровци	-2	0	0	0	-1	1	-2	0	1	-1	0	0	0	0
с.Бърля	-1	0	0	0	-2	-1	-1	-1	4	-2	-1	0	-1	3
с.Връдловци	-3	1	0	0	-1	-1	-1	-1	0	0	-1	-1	-2	1
с.Върбница	1	0	-3	-1	-1	2	0	0	0	-1	-2	0	0	-1
с.Гинци	5	-6	-8	-1	-5	-2	5	-3	-2	-5	1	-1	6	5
гр.Годеч	-2	-6	-34	-33	-42	-32	-25	-6	-23	12	-8	-8	-1	-28
с.Голеш	3	1	1	1	2	0	-10	-2	0	-3	1	2	2	-1

Година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
с.Губеш	-11	0	0	1	-2	0	-2	3	2	2	4	-7	1	-2
с.Каленовци	1	1	-1	2	-3	-1	-5	-3	-1	-1	0	0	0	0
с.Комщица	-24	-1	5	-2	-3	-1	1	1	-1	-3	2	0	0	2
с.Лопушня	0	0	0	-1	-1	0	-2	-2	1	0	-1	-1	0	1
с.Мургаш	1	0	1	1	5	0	0	-3	0	0	3	-1	1	1
с.Равна	-3	2	0	-1	2	-2	-2	-2	-1	-4	-1	2	2	1
с.Разбоище	0	0	0	0	-2	-1	0	-2	0	-1	1	0	1	3
с.Ропот	4	0	0	-1	0	-2	-2	-1	-2	-2	1	1	1	2
с.Смолча	1	-1	-2	-1	0	0	-1	-3	0	-1	1	-1	-1	-2
с.Станинци	-7	3	4	-1	6	1	3	-3	-1	-3	3	5	12	11
с.Туден	7	-3	-5	0	3	-2	-5	5	-5	-5	-2	3	2	-2
с.Шума	-37	-10	-47	-45	-41	-40	-53	-24	-14	-23	3	-8	24	1

*Източник: НСИ, 2015 /*в сиво са маркирани годините, в които за разглеждания период в конкретни населени места естественият прираст е положителен/*

3.1.4. Коефициент на икономическа активност

Коефициентът на икономическа активност се измерва в проценти (%) показва какъв е делът на икономически активните лица (заети + безработни) от населението в дадена възрастова група.

По данни на Агенция по заетостта (АЗ) коефициентът на икономическа активност в община Годеч през 2011 г. е 52,6%, което е близко до стойностите за страната като цяло (52,5%) и по-благоприятно от стойностите за областта (41,7%). Средното равнище на безработицата през 2011 г. е 12,3%, което е по-високо от средното за областта - 9,86% и 10,4% за страната. За периода 2008-2011 г. в община Годеч е налице колеблива тенденция на намаляване и увеличаване на безработицата – от 10,5% в началото на периода до 8,3% през 2010 г.

Спрямо средните показатели в страната, община Годеч е с по-добри параметри, като за 2011 г. 68 % от населението са икономически активни – по-голяма стойност от средната за страната. Делът на безработните също е по-благоприятен спрямо средния относителен дял на показателя за страната.

3.1.5. Заетост

По данни на НСИ към 01.02.2011 г. заетите лица в общината са 2039 души. От тях 92,6% живеят в общинския център град Годеч. В по-голямата част от населените места не са регистрирани заети лица: с. Букоровци, с. Бърля, с. Върбница, с. Голеш, с. Губеш, с. Каленовци, с. Лопушня, с. Равна, с. Разбоище, с. Ропот, с. Смолча, а в останалите населени места броят на регистрираните заети лица е минимален – едва 151 души в осем населени места.

Таблица 18. Население на 15 и повече години по населени места и икономическа активност към 01.02.2011 година по население места

Територия	Заети
Община Годеч	**2039**
гр. Годеч	1888
с. Бракьовци	4
с. Букоровци	..
с. Бърля	..
с. Връдловци	6
с. Върбница	..
с. Гинци	40
с. Голеш	..
с. Губеш	..
с. Каленовци	..
с. Комщица	10
с. Лопушня	..
с. Мургаш	4
с. Равна	..
с. Разбоище	-
с. Ропот	..
с. Смолча	..
с. Станинци	5
с. Туден	14
с. Шума	38

Източник: НСИ, 2015 г.

Разпределението на заетите показва най-голям дял на заетите в третичния сектор – около 59,4%, следван от вторичния сектор – около 38,3%%. Най-малко са заетите в първичния сектор – 2,3%.

Таблица 19: Заети по сектори в Община Годеч

Сектори	Общо	Мъже	Жени
Общо	2013	1064	949
Първичен сектор	47	31	16
Вторичен сектор	771	364	407
Третичен сектор	1195	669	526

Източник: НСИ, 2015 г.

По данни на НСИ от последното преброяване в структурата на заетите по класове икономически дейности, най-голям е процентът на заетите в клас преработваща промишленост – 27,9%, следвано от заетите в клас търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети – 14,9%, следвано от клас държавно управление – 14,4%, следвано от клас добивна промишленост – 9,9%. В структурата на заетите съотношението на мъжете към жените е 52,9% към 47,1%. Мъжете доминират в добивната промишленост, строителство, транспорт, складиране и пощи, административни и спомагателни дейности, държавното управление и други дейности. В останалите сектори икономически дейности преобладават заетите жени.

Таблица 20. Заети по сектори икономически дейности в Община Годеч към 2011 г.

Заети по сектори икономически дейности	Общо	Мъже	Жени
Общо	2016	1066	950
Селско, горско и рибно стопанство	47	31	-
Добивна промишленост	199	149	50
Преработваща промишленост	563	207	356
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	9	8	-
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и	19	13	6

възстановяване			
Строителство	125	110	15
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	301	119	182
Транспорт, складиране и пощи	114	93	21
Хотелиерство и ресторантьорство	47	14	33
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	14	7	7
Финансови и застрахователни дейности	18	3	15
Операции с недвижими имоти	4		4
Професионални дейности и научни изследвания	18	7	11
Административни и спомагателни дейности	61	51	10
Държавно управление	290	198	92
Образование	89	17	72
Хуманно здравеопазване и социална работа	52	15	37
Култура, спорт и развлечения	15	4	11
Други дейности	24	15	9
Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	-	-	-
Дейности на екстериториални организации и служби	-	-	-
Непосочена	4	3	-

Източник: НСИ, 2015

Разпределението на броя заети в Община Годеч според професионалната им категоризация, показва най-висок дял на работещите като машинни оператори и монтажници – 29,8%, следвано от персонал, зает с услуги на населението, търговия и охрана – 19,8%, следвано от квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии – 11,1% и професии, неизискващи специална квалификация – 9,2%. Най-нисък е процентът на квалифицираните работници в селското, горското и рибното стопанство – 1,2%, техници и приложни специалисти – 4,3% и професии във въоръжените сили – 4,7%.

Таблица 21. Професионална категоризация на заетите в Община Годеч

Класове професии	Общо	Мъже	Жени
Общо за Община Годеч	2016	1066	950
Ръководители	117	72	45
Специалисти	151	34	117

Техници и приложни специалисти	86	39	47
Помощен административен персонал	114	14	100
Персонал, зает с услуги за населението, търговия и охрана	400	174	226
Квалифицирани работници в селското, горското и рибното стопанство	25	17	8
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	224	142	82
Машинни оператори и монтажници	600	376	224
Професии, неизискващи специална квалификация	185	102	83
Професии във въоръжените сили	94	85	9
Непосочена	20	11	9

Източник: НСИ, 2015 г.

3.1.6. Равнище на безработица

По данни на НСИ към 31.12.2015 г. безработните лица в общината са 291 души. От тях 83,5% живеят в общинския център град Годеч. В по-голямата част от населените места не са регистрирани безработни лица: с. Букоровци, с. Връдловци, с. Върбница, с. Каленовци, с. Равна, с. Разбоище, с. Ропот, с. Смолча, с. Станинци а в останалите населени места броят на регистрираните заети лица е минимален, като най-голям е броят в с. Шума – 11 души.

Таблица 22. Регистрирани безработни лица по данни на ДБТ Своге

Населено място	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**общо**
гр. Годеч	288	193	167	198	303	274	284	296	306	322	243	4251
с. Бракьовци	1	3	3	2	5	2	6	2	2	6	9	49
с. Букоровци	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
с. Бърля	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2	17
с. Връдловци	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
с. Върбница	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
с. Гинци	3	9	11	8	6	10	6	7	5	10	5	118
с. Губеш	3	0	1	3	2	8	2	4	3	3	3	37
с. Голеш	3	1	1	1	1	1	3	2	0	1	2	28
с. Каленовци	7	0	0	4	3	2	5	2	2	3	0	31
с. Комщица	2	0	0	3	8	3	6	5	3	8	7	55
с. Лопушня	0	2	0	0	2	1	0	0	0	0	2	7

с. Мургаш	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	1	8
с. Равна	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
с. Разбоище	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	5
с. Ропот	1	0	1	0	3	1	1	1	0	2	0	16
с. Смолча	1	0	0	1	5	1	2	2	0	1	0	16
с. Станинци	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
с. Туден	4	0	0	3	5	3	6	5	1	4	6	44
с. Шума	7	3	2	3	6	7	10	5	7	9	11	103

Източник: ДБТ Своге, 2016 г.

3.2. Състояние на мрежата от здравни услуги

Всички обекти на здравеопазването са разположени в общинския център град Годеч. В общината няма заведение за болнична помощ.

Таблица 23. Здравна инфраструктура в Община Годеч

Обекти	Собственост*
Филиал на център за спешна медицинска помощ – гр. Годеч	общинска
Медицински център – Годеч ЕООД	общинска

Източник: Община Годеч, 2021 г.

**Забележка: Собствеността се отнася за сградния фонд на съответните обекти.*

Към системата на здравеопазването е и системата за отглеждане на деца до 3 годишна възраст, обхващаща и детските ясли. В общината има една яслена група със следния брой деца за последните три учебни години 2018/2019 - 28; 2019/2020 - 20; 2020/2021 - 27 деца.

Доболничното обслужване на населението на Община Годеч се извършва чрез първичните звена на индивидуалните и групови лекарски практики.

Съгласно Националната здравна карта 2018 г. , на територията на община Годеч има 3 лекарски практики в първичната извънболнична помощ, както и 6 лекарски практики по дентална медицина с център гр. Годеч.

Таблица 24. Вид, брой и дейност на съществуващите лечебни заведения в община Годеч

№	ВИД ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ	Лекарска практика
1	ПЪРВИЧНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	9
1.1	Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ	3
1.2	Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ - дентална медицина	6
2	СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	1
2.1	Медицински център	1
3	БОЛНИЧНА ПОМОЩ	0
№	**ВИД ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ**	**Лекарска практика**
4	ДРУГИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ	1
4.1	Център за спешна медицинска помощ	1

Източник: Национална здравна карта 2018г.

Към 2021г., по данни на Община Годеч, на територията на общината работят 2 общопрактикуващи лекари и 4 лекари по дентална медицина.

В общината функционира една аптека и една дрогерия.

3.3. Състояние на мрежата от образователни услуги

Инфраструктурата на образованието в Община Годеч включва една детска градина с две бази и едно средно училище „ Проф. д-р Асен Златарев“, като и двете са разположени в общинския център град Годеч.

В Община Годеч, за обучението и възпитанието на децата от 1 до 6-годишна възраст, съществува една детска градина.

Териториалното разпределение на инфраструктурата на общото образование е в съответствие с възприетите нормативи за териториална достъпност – в рамките на 15 минути пешеходна (за началните и основните училища) и до 20 минути транспортна достъпност за средните училища.

Средищното училище е държавно или общинско училище, в което се обучават деца от населените места, където няма училище. За всички ученици в начален курс държавата осигурява финансирането на целодневна организация на учебния процес, столово хранене

и транспорт. В тях децата получават по-качествено образование. Това е съпътстваща мярка в процеса на оптимизация на училищната мрежа. В Община Годеч средищно училище е: СУ „Проф. д-р Асен Златаров“.

Основното и средното образование е застъпено в 1 училище – СУ „Проф. д-р Асен Златаров” с 341 ученици и 33 учители за учебната 2020/2021г..

Таблица 25. Образователни обекти, равнища, собственост

Наименование	Вид	Населено място	Финансиране	Брой деца/ ученици
Детска градина „Юрий Гагарин”	Целодневна детска градина	гр. Годеч	Общинско	124
СУ „Проф. д-р Асен Златаров“	Средно общообразователно училище /I-XII клас/	гр. Годеч	Общинско	341

Източник: Регистър на Министерство на образованието

За периода 2001-2021 г. броят на децата в детските градини е динамичен. За периода 2011-2014 децата посещаващи детски градини се увеличават с около 10%, с изключение на учебната 2011/2012 година, където децата намаляват. За периода 2015-2020 година децата в детските градини намаляват минимално, с изключение на учебната 2017/2018, когато се увеличават с 5%. За текущата учебна 2020/2021 година броя на децата, посещаващи детската градина се увеличава и достига 124. През разглеждания период, педагогическият персонал в детските градини намалява почти наполовина. В края на периода детските учители са едва 6, видно от представените данни в следващата таблица.

Таблица 26. Детски градини, деца, педагогически персонал, места и групи в детските градини в Община Годеч по учебни години

Учебна година	Детски градини	Деца	Педагогически персонал		Детски групи
			общо	в т.ч. детски учители	
2010/2011	1	119	11	10	6
2011/2012	1	107	9	10	6
2012/2013	1	130	9	8	5
2013/2014	1	136	9	8	5

2014/2015	1	120	7	8	5
2015/2016	1	118	7	6	5
2016/2017	1	118	7	6	5
2017/2018	1	127	7	6	5
2018/2019	1	120	7	6	5
2019/2020	1	102	7	6	5
2020/2021	1	124	7	6	5

*Източник: Министерство на образованието; *Два филиала на детска градина „Юрий Гагарин”*

За периода 2011-2021 г. се увеличава броят на учащите в общината – за учебната 2011-2012 година учениците са били 285, а през учебната 2020-2021 година – 341. За отчетения период паралелките се увеличават с три – от 12 за учебната 2011-2012 година, до 15 за учебната 2020-2021 година. Педагогическия персонал в училищата се увеличава с 60% за отчетения период, а непедагогическия персонал се увеличава с 1 бр. за този период.

Таблица 27. Справка за паралелки, ученици, педагогически и непедагогически персонал на СУ „Проф. д-р Асен Златаров“ град Годеч за периода 2011 – 2020 г.

Учебна година	**Паралелки**	**Ученици**	**Персонал**	
			Педагогически	**Непедагогически**
2011 - 2012	12	285	20	11
2012 - 2013	13	298	21	11
2013 – 2014	13	316	24	13
2014 – 2015	12	293	22	12
2015 - 2016	13	316	27	12
2016 - 2017	13	328	29	11
2017 - 2018	16	365	41	14
2018 - 2019	16	362	41	12

2019 - 2020	17	363	40	12
2020 - 2021	15	341	33	12

Източник: Община Годеч

На 08.12.2017 г. Община Годеч подписа Договор №23/07/2/0/00256 „Ремонт и преустройство на детска градина „Юрий Гагарин“, находящо се в УПИ II - за детско заведение, кв.14 по плана на гр. Годеч“ с Държавен фонд „Земеделие“ за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктура“ от мярка - 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони. Проекта е на стойност 1 152 699,36 лева. Дейностите по проекта са изпълнени и са следните:

- ремонт на ел. инсталация, изграждане на външно осветление и мълниезащитна инсталация;

- благоустрояване на дворното пространство; - дренаж около сградата;

- подмяна на покрива;

- изграждане на нова ограда;

- оборудване на детските площадки, което ще включва: доставка и монтаж на комбинирано съоръжение за деца от 1-6 години, с видове игри – катерене, скачане, игри със сюжети и роли, пързаляне, общуване; доставка и монтаж на комбинирано съоръжение, достъпно за деца с ограничени двигателни функции за възрастова група от 3 -12 години. Заупен и доставен е пясъчник със сенник, също така е доставена и монтирана занимателна игра „Магазин“, както и интерактивна табела – образователна игра – „Аз броя“, музикална игра „Ксилофон“, доставка и монтаж на пейки, доставка и монтаж на светофар; доставка и монтаж на интерактивна табела – Детска игра „Дама“, доставка и монтаж на 10 пътни знака. Закупени са шкафчета-секции за книжки и играчки, гардеробчета и интерактивна игра.

На 10 май 2019 година Община Годеч подписа Административен договор № BG06RDNP001-7.002-0029-C01 по проект „Реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на училище „Проф. д-р Асен Златаров“, находящо се в УПИ I – за училище, кв. 64 по плана на град Годеч“ с ДФ Земеделие за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

3.4. Състояние на мрежата от социални услуги

Обслужването на жителите в сферата на социалното подпомагане се осъществява от поделение на Дирекция социално подпомагане (ДСП) – Община Годеч към Регионална дирекция “Социално подпомагане” - София област.

В с. Бракьовци се намира „Център за наркоманни зависимости”, където се предоставят Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудо-терапия, умения за самостоятелност и подкрепа на семействата.

В общината са изпълнени програми „Патронажна грижа“ Компонент 2, 3 и 4, в момента се изпълнява „Патронажна грижа+“, изпълнява се и програма „Личен асистент“ по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“.

3.5. Дейности в областта на културата

На територията на общината са запазени три църкви с художествена стойност (Св. Троица в с. Комщица, Св. Димитър Солунски в гр. Годеч и Св. Николай в с. Гинци); 2 манастира (Св. Дух и Разбоишкия манастир – скален манастир), както и античен храм от римската епоха (II в.). От сферата на нематериалното културно наследство интерес представлява отбелязването на традиционния празник Видовден.

На територията на община Годеч има 1 бр. читалище – Народно читалище „Н.Й.Вапцаров - 1899” в град Годеч. В читалището има библиотека и малка музейна сбирка. Общият брой на персонала в читалището е 7, от които двама са повишили квалификацията си през предходния програмен период. Държавната субсидия е както следва: на НЧ ”Н.Й.Вапцаров - 1899” - гр. Годеч - определя 6.5 щатни бройки и държавна субсидия в размер на 40 761,50 лева (за 2013г.).

Също така е открита картинна галерия през януари 2019г.

Таблица 28. Културна инфраструктура в Община Годеч

Културни институции	Местоположение	Собственост
Читалище "Никола Йонков Вапцаров- 1899”	гр. Годеч	общинска

Източник: Община Годеч

3.6. Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- За изследвания период населението на община Годеч е намаляло с 1910 души, като само е пет села се отчита увеличаване на населението, а във всички останали, включително и общинския център – град Годеч се отчита намаляване на населението;
- Тенденцията в общината е за застаряващо население;
- В нито едно населено място през отчетения период няма положителен естествен прираст;
- През почти целия отчетен период механичния прираст е отрицателен, като само през 2011,2013 и 2014 е положителен;
- Средното равнище на безработица в общината (12,3%) е по-високо от средното за страната (9,86%);
- Коефициентът на икономическа активност (52,6%) е сходен със средния за страната (52,5%);
- Голяма част от безработните в общината живеят в общинския център – град Годеч;
- Има необходимост от доболнична помощ в населените места, които са отдалечени от общинския център;
- Тенденцията е за увеличаване на броя на децата в детските градини и намаляване броя на учениците и педагогическия персонал в училищата;
- Голяма част от културните обекти на територията на общината не са поддържани и са трудно достъпни.
-

4. *Анализ на екологичното състояние*

4.1. Изграденост на канализационната мрежа и пречистване на отпадъчни води

На територията на Община Годеч няма изградени пречиствателни станции за отпадни води.

В р. Нишава се заустява градската канализация на гр. Годеч без пречиствателна станция.

Предприятията, които заустват в градската канализация или директно в р. Нишава и в момента работят, имат изградени локални пречиствателни съоръжения за производствените отпадъчни води.

Генерираните отпадъчни води от мина Станянци се заустват в р. Станинска.

Съгласно Разрешение за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води издадено от Басейнова дирекция Дунавски район градската канализационна мрежа е заустена в р. Нишава. Ежегодно се извършва мониторинг на точките на заустване.

В гр. Годеч е изградена канализационна мрежа, която поема по-голямата част от генерираните отпадъчни води.

Съществуват имоти, които не могат да се присъединят към градската канализационната мрежа поради особености в тяхното разположение или липса на канализационна мрежа в района. Генерираните отпадъчни води в тях се събират в септични ями. Предприятията в гр. Годеч заустват отпадъчните си води в градската канализационна мрежа:

Основни емитери - замърсители на водите са : Градска канализация /три броя заустявания в р. Нишава/ и следните предприятия:

Предприятия:

- "Мина Станянци" АД - отпадъчните води заустват в р. Станинска.
- "Магнит" АД - фирмата е шведско-българска, която произвежда сухи трансформатори. Формираните отпадъчни води, поради спиране през 1999г. на галваничния цех са само битово-фекални и дъждовни. Те заустват в градската канализация на гр. Годеч.

- "Могила" АД - мандра за производство на кашкавал. Отпадъчните води, битово-фекалните и производствените след преминаване през мазниноуловител заустват се в градската канализация.

За тях са издадени съответните разрешителни за заустване и има план за собствен мониторинг. Контрол се осъществява два пъти годишно.

4.2. Управление на битови отпадъци

Като страна член на Европейския съюз, Република България е задължена да спазва и прилага общата политика на ЕС, свързана с околната среда, която включва и отпадъците като фактор, влияещ върху състоянието й. Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците – от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. В тази връзка и законодателството на Съюза в сектора търпи бурно развитие, като от по – общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяване образуването на отпадъци.

Основният нормативен документ в сектор „Отпадъци“ е Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, известен също като Рамковата директива за отпадъците или РДО. Преработената Рамкова Директива за отпадъците се прилага от 12 Декември 2010 г. и въвежда нови разпоредби с цел стимулиране на предотвратяването на образуване на отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците, изясняването на ключови понятия, като дефинициите за отпадък, оползотворяване и обезвреждане, както и установяване на подходящи процедури, приложими за странични продукти и край на отпадъка.

Отбелязвайки значимостта на Европейската общност върху развитието на европейската и българската политика по управление на отпадъците, е направен кратък обзор на законодателството и предвидената стратегия за управление на отпадъци.

Едни от първите документи, инициирани от страните – членки на Европейската общност в областта на управление на отпадъците са Рамковата Директива за отпадъци и Директивата за опасни отпадъци, приети през 1975 г. Като резултат от приемането на двете Директиви, за кратък период впоследствие е приет и Регламентът за трансграничен превоз на отпадъци. През 1980 г. развитието на законодателството в сектора е насочено главно към проблемите, свързани с опасните отпадъци. Впоследствие се въвеждат мерки, отнасящи се до управлението на битовите отпадъци, изгарянето и рециклирането им. Разработените Европейски нормативни актове с по – широко влияние върху всички страни членки са:

- ✓ Директива 2013/56/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. за изменение на Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори по отношение на пускането на пазара на преносими батерии и акумулатори, съдържащи кадмий и предназначени за използване в електрически инструменти без захранващ шнур, както и на клетъчни батерии с ниско живачно съдържание и за отмяна на Решение 2009/603/ЕО на Комисията;

- ✓ Директива 2013/28/ЕС на Комисията от 17 май 2013 г. за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства;

- ✓ Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);

- ✓ Директива 2011/97/ЕС на Съвета от 5 декември 2011 година за изменение на Директива 1999/31/ЕС по отношение на специфичните критерии за съхранение на метален живак, считан за отпадък;

- ✓ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването);
- ✓ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви;
- ✓ Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- ✓ Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци;
- ✓ Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- ✓ Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства;
- ✓ Директива 2002/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);
- ✓ Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 година за обезвреждането на полихлорирани бифенили;
- ✓ Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 година за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието.

Европейската нормативна уредба в сектор ”Управление на отпадъците” е въведена в българското законодателство чрез:

- ✓ Закона за управление на отпадъците;
- ✓ Подзаконови нормативни актове;
- ✓ Национален план за управление на отпадъците за периода 2014 – 2020 г.

Законът за опазване на околната среда (ЗООС), Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовите нормативни актове са основната нормативна база в областта на управление на отпадъците в България. Съществуват и други закони и подзаконови нормативни актове, които оказват влияние върху развитието на сектор „Управление на отпадъците".

Законът за управление на отпадъците (ЗУО) определя задълженията на общините при управление на различните типове твърди битови отпадъци, генерирани на тяхната територия. Задълженията също така са заложени и в Националния план за управление на отпадъците 2014 – 2020г. (НПУО).

Кметовете на общините са отговорни за съхранението, събирането, транспортирането, третирането и депонирането на битовите отпадъци на територията на съответната община. Те също така са отговорни за почистване на обществените места, като улици, пешеходни зони, алеи, паркове градини и др. ЗУО задължава кметовете да осигурят услуги за населението относно регулярно събиране на отпадъците от оторизиран персонал.

В допълнение към управлението на смесените битови отпадъци, кметовете трябва да осигурят необходимата подкрепа за осигуряване и насърчаване на разделно събиране на рециклируеми отпадъци, за които производителите имат съответните задължения. За останалите „специфични потоци отпадъци" кметовете са задължени да определят зони и места за временно съхранение, или места за депониране, например за земни маси и др. строителни материали.

Съгласно ЗУО, кметовете на общините са отговорни за създаване, експлоатация, закриване и мониторинг на общински депа и други инсталации за третиране и депониране на ТБО. Кметовете трябва да организират и контролират закриването и последващия мониторинг на депата за битови отпадъци, намиращи се на територията на съответната община. Кметовете също така са задължени да определят места за депониране на строителни отпадъци. Поради отговорността на общините за експлоатация и поддръжка на депата, те са отговорни и да покрият всички задължения, произтичащи от Директива (1999/31/ЕС) на ЕС за депониране, включително Приложение II „Приемане на отпадъците за депониране", които са напълно отразени в ЗУО. Кметовете са отговорни за изпълнение на необходимите мерки за намаляване на депонирането на органични отпадъци. Съгласно

закона, всяка една община е задължена да изготви и актуализира Общинската програма за управление на отпадъците.

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО битови отпадъци са „отпадъците от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“ (това са отпадъците, образувани от домакинствата, и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство).

В резултат на разработването на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъците 2014 – 2020 г. и прилагане на мерките, предвидени в нея, може да бъде прогнозирано стабилизиране на количеството образувани битови отпадъци. Тенденциите в този показател са точен измерител за предотвратяването на образуването на отпадъци като най – високо ниво в йерархията на управление на отпадъците.

Генерираните отпадъци на територията на община Годеч са основно неопасни отпадъци. Генерират се смесени неопасни отпадъци от домакинствата, производствени отпадъци от фирмите, извършващи производствена дейност, растителни отпадъци от домакинствата, от поддръжка на зелените площи,

Таблица 29. Генерирани битови отпадъци на територията на Община Годеч

Година	2016	2017	2018	2019	2020
Генерирани битови отпадъци	1965т.	2104т.	1682т.	2320т.	2485т.

Източник: НСИ.

Средната норма на натрупване за община Годеч за периода 2012-2015 година е 423 кг/жител/год., което е по-високо от средногодишното за страната (375 кг/жител/год.).

Таблица 30. Норма на натрупване в Община Годеч на база генериран отпадък

Година	Мерна единица	2012	2013	2014	2015
Количество събрани смесени битови отпадъци от системата за организирано сметосъбиране	тона годишно	3065	1709	1890	1972
Население	брой	5213	5140	5052	4962
Норма на натрупване	кг/жител/ година	587.86	332.51	374.18	397.50

Източник: НСИ.

Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, Общините, включени във всеки от регионите, определени с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (НПУДО 2009 – 2013 г.), създават регионална система за управление на отпадъците, състояща се от Регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци.

Целта на сдружението е взаимно подпомагане между Общините при третирането и обезвреждането на отпадъците им. Чрез използването в един регион на едно общо депо от участващите в региона общини се цели намаляване на разходите по експлоатацията на съществуващите депа и намаляване на вредното им въздействие върху компонентите на околната среда. Също така насоките на екологичното законодателство са постепенно преминаване към други методи за третиране на отпадъците, освен депониране. За целта са създадени Регионалните сдружения, с които, чрез общи финансови ресурси да се търси най – икономичния и екологичен начин третирането на отпадъците.

Във връзка с определяне на депото за Регионално и новото екологично законодателство е необходимо същото да се разшири и модернизира, за да покрива минималните изисквания на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците и да допринася за създаването на ефективна самоиздържаща се система за управление на отпадъците.

Генерираните битови отпадъци на територията на община Годеч се извозват и депонират в Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци, намиращо се в местността „Гоняреви падини”, в землището на с. Богьовци, община Костинброд. Депото обслужва всички общини от изградената Регионална система за управление на отпадъците - регион Костинброд: Костинброд, Своге, Сливница, Божурище, Годеч и Драгоман с население около 70 000 души. Депото функционира от 2012 г. В него се осигурява екологосъобразно третиране на отпадъците генерирани в района. То е реализирано в съответствие с Националната програма за управление на отпадъците, която предвижда изграждане на система от регионални депа и закриване на общинските депа.

Дейностите с отпадъци, които се извършват в инсталацията са:

- ✓ обезвреждане на отпадъци (депониране в специално проектирани клетки за неопасни, инертни и опасни отпадъци – операция с код D5);

- ✓ оползотворяване на отпадъци – почва и камъни, изкопани земни маси, смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, бетон, тухли, керемиди, фаянсови и керамични плочки, смесени отпадъци от строителство, образувани и приети на площадката за изграждане на газови кладенци, покриващите слоеве, временните пътища и рампи за достъп, за запръстяване и рекултивация на клетки за неопасни отпадъци – операция с код R10;
- ✓ съхраняване на отпадъци до извършване на която и да е от операциите по оползотворяване от букви "а" - "м" на §1, т.17 от ЗУО, освен временното съхраняване до събирането им от мястото на образуване – операция с код R13;
- ✓ временно съхраняване на отпадъци, образувани пряко при производствената дейност на инсталацията – флуоресцентни тръби 20 01 21*, оловни акумулаторни батерии 16 06 01 *, нехлорирани отработени масла 13 01 10*, други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки 13 02 08*, абсорбенти, филтърни материали 15 02 02 *, излезли от употреба гуми 16 01 03, почва и камъни 17 05 04, изкопани земни маси 17 05 06 ; отпадъци образувани по време на строителството на регионалното депо, съобразно условията на комплексното разрешително.

Регионално сдружение на общините за управление на отпадъците Костинброд е учредено на 30.08.2010 г. Обхватът на регионалното сдружение включва общините: Костинброд, Своге, Сливница, Божурище, Годеч и Драгоман.

По закон председателят на регионалното сдружение се избира измежду кметовете на участващите в сдружението общини за срок, съвпадащ с мандата му на кмет. По предложение на областния управител за председател на сдружението е избран кметът на най – голямата община в областта и община, на чиято територия се намира Регионалното депо за отпадъци.

С въвеждането на системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки се наблюдава тенденция към намаляване на количествата депонирани отпадъци на Регионалното депо.

На територията на община Годеч, в землището на с. Разбоище се намира общинско депо, което е с прекратена експлоатация от 2013 г., съгласно Решение на РИОСВ – София.

Общата площ на терена за рекултивация на общинското сметище е около 51.912 дка. Община Годеч е изготвила и съгласувала проект за рекултивацията му.

4.3. Основни екологични проблеми

4.3.1. Антропогенни въздействия върху компонентите на околната среда

- ***Води***

В зависимост от ролята, която имат речните води по отношение на подземните води, реките могат да се разпределят в следните три групи:

- Реки, водите на които се подхранват изцяло от подземните води – Бърлска, Сребърна, Куратска и Черна, водите на малките реки в Клокотишкото плато, Еврейска бара и други по-малки извори;
- Реки, които дренират водите си и частично подхранват подземните води на района – извора на р.Нишава в Зли дол, р.Гинска, р.Височица и Връбнишка река. Част от техните води подхранват подземните води в участъците, където същите води протичат през карбонатни скали или мощно алувиални наноси;
- Реки, които дренират както подземните, така и повърхностните води - горното течение на Връбнишка река Връдловска река и долното течение на р.Нишава.

Усилията на общината са насочени в няколко основни направления осигуряване на качествено и непрекъснато водоснабдяване на потребителите, съгласно европейските стандарти, на социално поносима цена, осигурявайки положителни икономически резултати; предоставяне на висококачествени услуги, които създават благоприятна жизнена среда за развитие на човека и на всички човешки дейности, удовлетворяване нуждите от питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчните води, в съответствие с европейските стандарти за опазване на околната среда и принципите на устойчиво развитие; балансирано съчетание между интересите на потребителите, едноличния собственик и вътрешните интереси на дружеството, с акцент върху нови инвестиции за рехабилитация и модернизация на системите; следване на европейската, държавната и регионалната политика във водния сектор, като се отчитат интересите на заинтересованите страни; въвеждане на качествено нова политика за управление на човешките ресурси.

Има вероятност от неблагоприятните тенденции за:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници и липсата на пречиствателни станции

- амортизация на водопроводната мрежа
- ниска изграденост на канализационна мрежа – 38 % и продължаващата й амортизация
- невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРБ

➢ ***Въздух***

Приземния атмосферен слой може да се окачествти като незамърсен и със сравнително добро качество, като концентрациите на вредни вещества са под пределно допустимите. Запазва се обаче завишеното съдържание на СДН за ФПЧ10 през студения период.

➢ ***Почви***

Условията на почвообразуване са обусловили наличието на тъмнокафяви и тъмноцветни горски, силно излужени до слабо оподзолени (лесивирани) канелени горски, рандзини (хумусно-карбонатни), кафяви горски с рендзини, планинско-ливадни и кафяви горски почви, като максималната податливост към ерозия е до 1.0 t/ha/y по данни на ИАОС. Рискът от водоплощна ерозия за територията е нулев за част от територията, предимно в северните части, до умерен (5-10 t/ha/y) и на отделни места – висок (20-40 t/ha/y) и много висок (над 40 t/ha/y). Оценката на риска за изветрителни процеси е от „без риск" до „слаб риск". Към 2019 г. няма установено по данни на ИАОС замърсяване на почвите с тежки метали на територията на общината над пределно допустимите количества.

➢ ***Отпадъци***

Сметосъбирането и сметоизвозването на територията на община Годеч се извършва от звено Чистота и озеленяване, което е част от структурата на Общинска администрация – Годеч. За осъществяване на дейности в звеното се използват три сметосъбиращи автомобили, един багер, храсторези, косачки, моторни коси, машина за засмукване на листа и дребни отпадъци. Генерираните отпадъци на територията на община Годеч се извозват и депонират в Регионално депо – Костинброд. Всички населени места в административните граници на община Годеч са включени в системата по сметосъбиране и сметоизвозване. Битовите отпадъци в Регионално депо – Костинброд се обезвреждат чрез депониране. Община Годеч ежегодно провежда обществена поръчка и

сключва договор с оператора на Регионалното депо „Костинброд Еко“ АД. Предмета на договора е: Съхраняване и обезвреждане на неопасни отпадъци от община Годеч, както и всички междинни операции по депониране на същите. Обюината има валиден договор с оператора на Регионалното депо, „Костинброд Еко” АД за срок от една година.

На територията на община Годеч не се позволява образуване на нерегламентирани сметища. В община Годеч са създадени и развити различни схеми за разделно събиране на отпадъци. Генерираните отпадъци през предходните пет години са:

- ✓ 2016 г. – 1 965 т.
- ✓ 2017 г. – 2 104 т.
- ✓ 2018 г. – 1 682 т.
- ✓ 2019 г. – 2 320 т.
- ✓ 2020 г. – 2 485 т.

За общинското депо намиращо се в землището на с. Разбоище, община Годеч е изготвен проект за рекултивацията му. Проекта е предоставен на ПУДООС за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за реализацията му. Към момента на изготвяне на ПИРО на община Годеч се съгласува обществената поръчка от ПУДООС.

- ***Шум***

Шумът и вибрациите по своето хигиенно значение са на едно от първите места сред неблагоприятно действащите фактори в работната и околна среда. Граничните стойности на нивата на шум за различните територии и урбанизирани зони в зависимост от предназначението им за дневен, вечерен и нощен период, са регламентирани в Наредба No.6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите по показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (ДВ 58/2006 г.). Представени са в следната Таблица 31.

Таблица 31. Ниво на шум

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шум (dBA)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни територии и зони	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на железопътен и трамваен трафик	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научно-изследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

Източник:Община Годеч

Община Годеч е с относително нормално ниво на шумово натоварване, необходимо е да бъде извършено измерване на шумовото натоварване и картотекиране на източниците на шум.

Основен източник на шум в общината е преминаващите транспортни средства. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

На второ място са локалните източници на шум и шум от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, събиране на сметта, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки), разговори, викове, и др.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града, е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, различните сервизи и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради.

Шумът от производствените дейности е на трето място, сред факторите указващи влияние върху нивата на шумово замърсяване на територията на община Годеч.

- ***Радиация***

На територията на общината няма изградени и експлоатирани ядрени съоръжения.

В общината източниците на йонизиращи лъчения са разположени в предимно в медицинските заведения. Съгласно публичен регистър на Агенция за ядрено регулиране лицата, извършващи дейности с източници на йонизиращи лъчения на територията на община Годеч са: "Медицински център - Годеч" ЕООД.

- ***Биоразнообразие***

Според биогеографското райониране на България, територията на Община Годеч попада в Севернобългарски район. Районът обхваща цялата територия на България северно от Стара планина и достига на изток до Черноморския район. Към него се отнасят и високите западни полета – Софийско, Радомирско и Пернишко, заедно с ниските части на заобикалящите ги планини, чийто климат има същите черти като тези на Северна България и обуславя наличието на аналогична биота. Климатът в района е умереноконтинентален, с летен максимум на валежите през юни и зимен минимум през февруари и значителни температурни колебания през годината. Севернобългарският район се характеризира с млада биота, която се е разпространявала и развивала в него през кватернера и тук почти липсват палеоендемити. Фауната на района е доминирана от европейско-сибирските, средноевропейските, холарктичните и холопалеарктичните видове, но има и не малка част степни форми, както и единични субмедитерански видове. Въз основа на физикогеографските и биотични особености в различните му части Севернобългарският район се разделя на 5 подрайона, като територията на Община Годеч попада в обхвата на Софийско-Радомирски подрайон.

Софийско-Радомирският подрайон обхваща Софийското поле, територите на запад и изток от него (до границата със Сърбия между Западна Стара планина и Вискяр и Завалска планина; Елин-Пелинска и Пирдопско-Златишка котловина), Пернишкото и Радомирското поле на юг до Конявска планина и Верила (границата с Горнострумския подрайон), както и ниските части на всички обграждащи планини.

В растителната покривка доминират тревисти съобщества, а неголемите горски формации са главно мезофитни габърови и горунови гори от средноевропейски тип.

Установяват се също останки от някогашни гори от космат дъб, летен дъб, от клен, от шестил, явор, брястове, едролистна и бяла липа, от черна елша, а по периферията на Софийската котловина - и от черен бор.

Ендемични видове на подрайона са Verbascum jordanovii (йорданов лопен) и Dianthus urumoffii (урумов карамфил), а само тук се срещат у нас редките видове Fritillaria meleagroides (шахматовидна ведрица; евросибирски вид), Rubus macrophyllus (едролистна къпина; Северо-западна и Средна Европа) и Trifolium rubens (рубинова детелина; южна половина на Европа). Наскоро са изчезнали холопалеарктичният вид Hammarbia paludosa (блатна хамарбия) и видовете Aldrovanda vesiculosa (алдрованда; Европа, Азия, Африка, Австралия) и Caldesia parnassifolia (парнасиеволистна калдезия; транспалеаркт).

Орнитофауната на подрайона е добре проучена – характерно е зимуването и гнездене на много водолюбиви видове птици от началото на кватернера, когато след оттичане на плейстоценското езеро през образувалия се Искърски пролом тук се е оформил благоприятен, петнисто оводнен ландшафт. Част от този ландшафт се е запазил и досега и все още благоприятства съществуването на част от тогавашната орнитофауна. На територията са регистрирани общо 312 вида мигриращи, гнездещи или зимуващи птици. Преобладаващата част от тях се отнася към северни групи, което не е в противоречие със състоянието в другите фаунистични групи на подрайона.

Само в Софийско-Радомирския подрайон са намерени досега някои редки видове насекоми, като Haliplus obliquus, Hygrotus decoratus, Hygrobia parda, Graptodytes vartus, Acilius canaliculatus от водните бръмбари, Donacia tomentosa и D. semicuprea от листоядите, Otiorrhynchus morio, Trachyphloeus scabriculus, Larinus maurus и Dorytomus tortrix от хоботниците, Odontoscelis hispidula от полутвърдокрилите, Dicraeus discolor от житните мухи, Agryphia pagetana от ручейниците.

4.3.2. Територии, попадащи в националната мрежа НАТУРА 2000 и защитени територии

В териториалния обхват на община Годеч попадат общо пет защитени зони - три защитени зони по директивата за птиците и две защитени зони по директивата за местообитанията:

- Защитена зона BG0002001 „Раяновци“, по Директива за птиците, в землищата на селата Букоровци, Върбница, Каленовци, Лопушня, Мургаш и Шума;

- Защитена зона BG0002002 „Западен Балкан“, по Директива за птиците, в землищата на селата Бърля, Гинци, Комщица и гр. Годеч;
- Защитена зона BG0002005 „Понор“, по Директива за птиците, в землищата на селата Бракьовци, Бърля, Гинци, Голеш, Губеш, Комщица, Равна, Ропот, Смолча, Станинци, гр. Годеч;
- Защитена зона BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“, по Директива за местообитанията, в землищата на селата Бракьовци, Букоровци, Бърля, Връдльовци, Върбница, Гинци, Голеш, Губеш, Каленовци Комщица, Мургаш, Равна, Разбоище, Ропот, Смолча, Станинци, Туден, Шума, гр. Годеч;
- Защитена зона BG0000322 „Драгоман“, по Директива за местообитанията, в землищата на селата Букоровци, Върбница, Каленовци, Лопушня, Мургаш, Шума;

На територията на община Годеч се намират три защитени територии: две природни забележителности: Водопад „Котлите” – намиращ се в землището на с. Букоровци и Скален комплекс „Заского” – включващ карстова пропаст „Заского”, пещерите „Диневата пещера”, „Кривата пещера”, „Светата вода” и „Подмола” до с. Гинци и една защитена местност – „Планински пелин“, разположена в землището на с. Бракьовци.

4.3.3. Енергийна ефективност, внедряване на ВЕИ и намаляване на емисии от парникови газове

Населените места в общината са електрифицирани. Захранващи подстанции са Петърч и Алдомировци. Те осигуряват електрозахранване с въздушни и кабелни изводи на всички съществуващи трафопостове в района на гр. Годеч и съседните населени места в общината с мощности от 110 и 20 КВ. Общината разполага с необходимите трафопостове, съответстващи на нуждите на населението и действащите промишлени предприятия. Уличното осветление е изцяло подменено с енергоспестяващи осветителни тела на територията на града. За селата предстои такива мерки ще бъдат изпълнени. Община Годеч не разполага газоразпределителна и газопреносна мрежа.

Необходими са повече инвестиции и проекти за усвояване на природните условия и ресурси за развитие и експлоатация на нетрадиционни източници на енергия - слънчева енергия, биогориво и др. за задоволяване на местни нужди от топла вода, отопление и

електроенергия. По данни на Агенция за устойчиво енергийно развитие (https://portal.seea.government.bg/bg/ByRegionsgovernment.bg) мощностите на ВЕИ са две. Те използват слънчева енергия и имат 0.084405 инсталирана мощност (mw).

4.3.4. Употреба на изкопаеми горива в община Годеч

Формирането на полезните изкопаеми са тясно свързани с геоложкото минало на района. Мина „Станянци“ експлоатира находището на лигнитни въглища в село Станинци. Мината добива въглища от 1967 г. в южния склон на Видлич планина в непосредствена близост до границата с Република Сърбия. Въглищата се използват като енергийно гориво в ТЕЦ Бобов дол. Съгласно сключен концесионен договор с Министерството на енергетиката за добив на въглища- 50% от годишното възнаграждение плащано към Министерството, постъпва в бюджета на Общината.

4.4 Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- На територията на общината няма изградени пречиствателни станции за отпадни води;
- Има необходимост от изграждане на канализационна система във всички населени места в общината – към момента има само 38% изграденост на канализационната мрежа;
- Необходимо е да се обърне внимание на приложими мерки (инсталации, съоръжения, дейности), които са по-високо в йерархията за управление на отпадъците на ниво регион и са насочени към предотвратяване на образуването на битови отпадъци;
- Недостатъчно използване капацитета на питейните води;
- Атмосферния въздух е незамърсен и с добро качество;
- Почвената покривка в общината се характеризира с добро състояние, като поддържането на терените отговаря на законовите изисквания;

- Община Годеч се характеризира с богато биологично разнообразие. С икономическо значение се отличават горските ресурси, лечебните растения, животинските видове с ловно стопанско значение.

5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

5.1. Транспортна инфраструктура (пътна и железопътна мрежа)

Територията на общината се обслужва преимуществено от автомобилен транспорт. Всички населени места са свързани с пътища. На територията на община Годеч е развита 148 км пътна мрежа. Транспортната връзка със столицата София е ежедневна и се осъществява чрез автобуси и микробуси. През територията на общината не преминават първокласни пътища. Най-високото ниво на транспортното обслужване в общината се осъществява от второкласния път Годеч - София. Общата дължина на пътищата II-ри и III-ти клас в общината е 52 км., разпределени както следва: пътища II-ри клас 30 км, пътища III-ти клас 22 км.

Таблица 32. Общинска пътна мрежа в Община Годеч

Номер на път	Наименование	община	населено място	начален и краен км на територията на общината		дължина на пътя на територията на общината /м/
				от км	до км	
SFO1120	/III-813/Годеч-Лопушня-Шума / III-813/	Годеч	Годеч, Лопушня,Шума	0,000	6,000	6000
SFO1121	/III-8132 / Годеч-Губеш-Комщица / III-8132	Годеч	Годеч,Губеш, Комщица	0,000	12,000	12000
SFO1122	/III- 8132/Ропот-Голеш-Връдловци –Станинци/ SFO3203/	Годеч	Ропот, Връдловци, Станинци	0,000	8,000	8000
SFO2124	/II-81, Бучино проход-Гинци/-Бракьовци	Годеч	Гинци, Бракьовци	0,000	3,500	3500
SFO2128	/III-8132/-Годеч-Туден-/SFO3132/	Годеч	Годеч, Туден	0,000	3,530	3530
SFO2129	/SFO1121/-Годеч -мах.Трап	Годеч	Годеч	0,000	1,180	1180

Номер на път	Наименование	община	населено място	начален и краен км на територията на общината		дължина на пътя на територията на общината
SFO3123	/SFO1120 / Лопушня - помп.станция	Годеч	Лопушня	0,000	1,220	1220
SFO3125	/III - 813 / Годеч - Върбница / SFO3131 /	Годеч	Годеч, Върбница	0,000	5,000	5000
SFO3126	/III - 813, Годеч - Букоровци / - Мургаш / SFO3131 /	Годеч		0,000	2,000	2000
SFO3127	/III - 8132 / Годеч - Равна	Годеч	Годеч, Равна	0,000	6,500	6500
SFO3130	/SFO2124, Бучин проход - Бракьовци / - Исторически път -мах.Кумичина дупка - /II-81/ мах. Кумичина дупка - / II - 81 /	Годеч	Гинци	0,000	11,100	11100
SFO3131	/III -813, Годеч - Букоровци / - Мургаш - Върбница	Годеч	Мургаш, Върбница	0,000	5,000	5000
SFO3132	/III - 813, Годеч - Букоровци / - Туден - Разбоище	Годеч	Туден, Разбоище	0,000	6,500	6500
SFO3133	/III - 8132 / - Смолча – гранична застава Смолча	Годеч	Смолча	0,000	2,720	2720
SFO3134	/SFO3132, Туден - Разбоище / - / III - 813 /	Годеч	Туден	0,000	1,500	1500
SFO3135	/III - 813 / Годеч - мах. Панджина	Годеч	Годеч	0,000	0,700	700
SFO3136	/III - 813 / Годеч - мах. Стойкина	Годеч		0,000	1,200	1200
SFO3137	/SFO2124 / Бракьовци - мах. Рашина ливада	Годеч		0,000	0,350	350
SFO3139	/II - 81, Бучин проход - Петрохан / Гинци - мах. Велиндренци	Годеч	Гинци	0,000	0,460	460

Номер на път	Наименование	община	населено място	начален и краен км на територията на общината		дължина на пътя на територията на общината
SFO3140	/II - 81, Гинци - Петрохан / Гинци - гробищен парк	Годеч	Гинци	0,000	0,700	700
SFO3141	/SFO1121 / Губеш - гробищен парк	Годеч	Губеш	0,000	0,450	450
SFO3143	/SFO3132, Годеч - Разбоище / Туден - мах.Мусина - мах.Яшкина	Годеч		0,000	0,500	500
SFO3144	/III - 813, Годеч - Букоровци / - мах.Кюркчийска	Годеч		0,000	0,300	300
SFO3145	/SFO1120 / Шума - гробищен парк	Годеч		0,000	0,180	180
SFO3146	/III - 813 / Шума - мах.Бонинци	Годеч	Шума	0,000	2,900	2900
SFO3203	/III - 8001, Калотина - Каленовци / Беренде извор - Граница общ.(Драгоман - Годеч) - Станинци	Драгоман, Годеч		10,650	13,450	2800

Републиканските пътища, които преминават през територията на Община Годеч са:

- II-81 – СОП София-Петрохан -Монтана
- III-813 – Годеч- Шума- Бучин проход
- III-8132 – Каленовци - Букоровци - Годеч - Ропот - Смолча - Комщица - Бърля

Състоянието на пътищата е лошо, въпреки извършените ремонти. Голяма част от тях се нуждаят от реконструкция. През 2008 г. с финансовата подкрепа на Министерство на регионалното развитие и Министерство на икономиката са реконструирани улиците „Мерудая”, „Мали Ком”, „Проф. Александър Милев” и „Додовица” в град Годеч.

Съгласно Наредбата за категоризация на железопътните линии в Република България, между гара Калотина и маневрен район Станинци, попадаща на територията на Община Годеч е железопътна линия трета категория, по която към момента преминават по 5 броя

директни товарни влакове в интервала от 9 до 19 часа. В „Стратегия за развитие на транспортната инфраструктура в Р България до 2020 г.“ не се предвижда да бъдат изпълнявани проекти за развитие на железопътната мрежа на територията на Община Годеч.

На 29.05.2019 г. Община Годеч подписа с Държавен фонд „Земеделие“ Административен договор № BG06RDNP001-7.001-0150-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г. за проект: „Реконструкция на улици и тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях в град Годеч: ул.”Република” от о.т. 258 до о.т. 301; ул. „Нишава” от о.т. 161 до о.т. 149; ул. „Георги Сава Раковски” о.т. 523 до о.т. 268 и ул. „Георги Сава Раковски” о.т. 264 до о.т. 263“, на стойност 1 097 274,32 лв. по Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ № BG06RDNP001-7.001 – УЛИЦИ „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях“. Целта на проекта е цялостна реконструкция на трите основни улици с прилежащите им тротоари в град Годеч, заедно със съоръженията и принадлежностите към тях. Трите улици свързват град Годеч с пътища от републиканската пътна мрежа – III – 813 и III – 8132.

На 05.01.2021г. между община Годеч, МИГ Берковица и Годеч и Държавен фонд „Земеделие“ се подписа Административен договор №BG06RDNP001-19.381-0001-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014- 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, проект: „Реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч – о.т. 403-320 и път III - 8132 – о.т. 320 - 175“ - етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175).“ Общата стойност на проекта е в размер на 149 976,60 лв., от които 149 348,46 лв. европейско финансиране и 628,14 лв. собствено съфинансиране.

Общата цел на проект "Реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч - о.т. 403-320 и път III - 8132 - о.т. 320 - 175" - етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175) е осигуряване на социално-икономическо развитие на община Годеч и региона като цяло, в т.ч. повишаване качеството на живот на гражданите, осигуряване на нови инвестиции, намаляване на бедността и социално включване на лицата в неравностойно положение, безпроблемно и безопасно придвижване на живущите и гостите на града, в това число и туристите привлечени от богатото културно наследство. Проектът предвижда да се осъществи ремонт и реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч - от о.т. 403 до о.т. 320 и път III - 8132 - от о.т. 320 до о.т. 175- етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175). Тротоарите, попадащи в обхвата на проекта, са прилежащи на улици, част от републиканската пътна мрежа на град Годеч – път III – 813 и път III – 8132.

5.2. Водоснабдителна мрежа

По данни на НСИ 100% от населението на община Годеч е водоснабдено. Водоснабдителната мрежа на много места, обаче, е амортизирана и се нуждае от реконструкция и ремонт. Някои от селата са захранени от местни водоизточници - с. Гинци, с. Бракьовци, с. Шума, с. Комщица, с. Бърля, с. Смолча, с. Губеш, с. Върбница. Нито едно водохващане няма изградена пречиствателна станция за питейна вода. Общата дължина на водопроводната мрежа е 186 км. от която 110 км. вътрешна мрежа и 76 км. външна мрежа. По голямата част от мрежата е гравитачна. Започнати са дейности по подмяна на водопроводната мрежа в град Годеч, като до момента са подменени малко над 18 км. водопровод Две населени места – с. Шума и с. Смолча и част от гр. Годеч се снабдява помпажно. Недостигът на питейна вода, особено през летния период, е един от най-значимите проблеми на общината. Причините са в проблеми с водохващанията и отклоняване на води, загубите на системата, както и в нарастналото потребление. Проблем на водоснабдяването на града е изградената от азбестоциментови тръби остаряла водопроводна мрежа, която дава множество аварии и това прави трудна поддръжката и експлоатацията й, а също така води до значителни загуби на питейна вода. През летния сезон, когато не валят дъждове, градът е на режим на водоснабдяване. По информация от годишното статистическо наблюдение „Водоснабдяване и канализация” за 2011 г. над 20

% от населените места са с режим на водоснабдяване, поради недостиг на вода. Стойностите на този показател са изключително високи спрямо средните за страната 3%.

Въпреки това, използваната вода на човек от населението за 2010 г. по данни на НСИ е 162 л./ч./д., което е по-високо от нивата за страната като цяло (135 л./ч./д.) и по-високо от средното за областта (119 л./ч./д.). От тази вода 79% е използвана от домакинствата при 72% за страната и 75% за областта. Водопотреблението е нараснало в сравнение с 2007 г. с 11 л/ч/д. Пренасочването на вода за производство на електроенергия от ВЕЦ и подмяната на мрежата с ПВЦ тръби водят до сериозен екологичен проблем за територията, който в следващите години може да доведе до драматични последствия, свързани с промяна на ландшафта и загуба на биоразнообразие. Особено с оглед факта, че по-голямата част от територията попада в обхвата на екологичната мрежа НАТУРА 2000, е необходимо сериозно разглеждане на този проблем и предприемане на съответните действия за намаляване на неблагоприятните последици.

Таблица 33. Водопотребление по населени места за периода 2006-2008 год /литри/ жител/ ден/

Населени места	**Водопотребление /л/ж/д/**		
	2006	**2007**	**2008**
гр. Годеч	103	104	112
с. Бракьовци	102	65	119
с. Букоровци	265	336	437
с. Бърля	73	161	109
с. Връдловци	156	190	253
с. Гинци	92	77	65
с. Голеш	125	173	180
с. Губеш	79	74	99
с. Каленовци	210	257	362
с. Комщица	58	128	118
с. Лопушня	75	160	126
с. Мургаш	154	143	183
с. Равна	139	177	119
с. Ропот	221	148	229
с. Смолча	66	68	105
с. Станинци	137	181	214

Населени места	Водопотребление /л/ж/д/		
	2006	2007	2008
с. Туден	271	356	380
с. Шума	77	86	106
с. Разбоище	154	119	198
с. Върбница	198	216	342
Общо	**106**	**111**	**121**

Независимо от изграденост на водоснабдителната мрежа не е постигнато оптимално задоволяване на нуждите от достатъчна по количество и качество питейна вода. Причините за това са силното намаляване на дебита на някои водоизточници, не се търсят възможности за изграждане на нови водохващания, поливането на градини от водопреностната мрежа, кражби на вода, не се изграждат и подновяват филтрите за пречистване на водата. Но основна причина за наличието на режим при водоползването са големите загуби по водопреносната мрежа, която е амортизирана в порядъка на 70–80 %.

През 2014 г. в община Годеч е реализиран проект „Допълнително водоснабдяване на гр.Годеч от каптажи „Зли дол“ 1 и 2 на територията на община Годеч“.

За 2011 г. само 5% от населените места са с обществена канализация. По този показател данните за общината са близки до средните за страната 7,2% за 2011 г. По данни на НСИ от преброяването през 2011 г. 89% от обитаваните жилища в града и 4% в селата са свързани с обществена канализация. По-голямата част от обитаваните жилища в селата са свързани с попивни ями (44%), септични ями (19%) или нямат никакви съоръжения (20%). Канализационната мрежа е изградена от азбестови тръби, които са силно амортизирани. Наложителна е нейната подмяна. Това довежда до чести аварии, при които се губи значително количество вода. Необходимо е изграждане на пречиствателна станция на територията на общината.

Таблица 34. Подавани водни количества към населените места

№	Водоизточник	Населени места	Водно количество м.куб./годишно
1	к-ж Зли дол -1	Годеч	8000
2	к-ж Зли дол -2		15500

3	к-ж Молак	Годеч, Туден, Разбоище, Букоровци	30000
4	к-ж Грамада		500
5	к-ж Манастира	Бърля, Комщица	10 000
6	к-ж Щърболица	Връдловци	2000
7	к-ж Студенец	Върбница	500
8	РВ „Перачка река“	Бракьовци	500
9	к-ж Благата вода	Гинци	15000
10	к-ж Бъзовец		3000
11	РВ „Черна“	Гр. Годеч	201560
12	к-ж Барата	Голеш	5000
13	к-ж Извора	Голеш	1000
14	к-ж Голешко врело	Голеш, Туден, Разбоище, Букоровци	6000
15	к-ж Тодорина поляна	Губеш	1000
16	к-ж Дашин кладенец		1500
17	к-ж Ръкова вода		2000
18	к-ж Лопушко врело	Годеч, Шума	20000
19	к-ж Манастира		5000
20	к-ж Извора	Бърля, Комщица	3000
21	к-ж Врело	Равна	3000
22	к-ж Доин Дол		1000
23	к-ж Топлица	Ропот, Туден	300
24	к-ж Извора	Смолча	5000
25	к-ж Извора	Шума	4000

5.3. Телекомуникационна и съобщителна мрежа

По данни на НСИ 80% от обитаваните жилищата на територията на община Годеч имат достъп до интернет. Телефонната плътност за град Годеч (с изключение на някои квартали) и селата Гинци, Голеш, Станинци и Връдловци е добра. За всички останали има дефицити. В селищната система има относително добро покритие на мобилните телефони. Процентът на покритие с радио и телевизионни мрежи на територията на Община Годеч е представено в Таблица 35. Има относително добро покритие на мобилните телефони.

Таблица 35. Покритие с ефирна цифрова телевизия в Община Годеч.

ЕКАТТЕ	Населени места	% покритие
15309	гр. Годеч	99,5
6050	с. Бракьовци	0

ЕКАТТЕ	Населени места	% покритие
7020	с. Букоровци	100
7555	с. Бърля	0
12320	с. Врътдловци	93.8
12770	с. Върбница	100
14903	с. Гинци	43.8
15572	с. Голеш	2,06
18037	с. Губеш	0
35345	с. Каленовци	100
38186	с. Комщица	0
44300	с. Лопушня	45.2
49334	с. Мургаш	100
61100	с. Равна	100
61652	с. Разбоище	100
63001	с. Ропот	93.1
67641	с. Смолча	0
68775	с. Станинци	6.07
73417	с. Туден	100
83466	с. Шума	46.1

5.4. Енергийна мрежа

Всички населени места в общината са електрифицирани.

Електропроводите високо напрежение, заедно със сервитутните зони на ВЕЛ 400 kV включват:

- 400 kV „Нишава“, който преминава през селищата с. Станинци, с. Туден, с. Лопушня, с. Върбница и с. Шума - държавна собственост;
- 400 kV „Петрохан“, който преминава през землищата на с. Шума и с. Гинци - държавана собственост.

Предпазните зони на електропроводите, съгласно чл.621 от Наредба №3 от 09.06.2004г. за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии са както следва:

- за напрежение 110 kV - по 20м. от крайните проводници;
- за напрежение 220 kV - по 25м. от крайните проводници;
- за напрежение 4000 kV - по 30м. от крайните проводници.

Всички инвестиционни намерения в близост до електропроводи високо напрежение трябва да се съгласуват с ЕСО ЕАД.

На територията на общината няма електрически подстанции. Община Годеч се захранва от 20 kV „Понор“, излизащ от подстанция „Костинброд“ и от 20 kV „Цръклевци“, който е от подстанция Алдомировци. Тези подстанции осигуряват електрозахранване с въздушни и кабелни изводи на всички съществуващи трафопостове в района на гр. Годеч и съседните населени места в общината.

Общината разполага с необходимите трафопостове, съответстващи на нуждите на населението и действащите промишлени предприятия. Уличното осветление е изцяло подменено с енергоспестяващи осветителни тела.

Все още не се използват напълно природните условия за развитие и експлоатация на нетрадиционни източници на енергия - слънчева енергия, биогориво и др. за задоволяване на местни нужди от топла вода, отопление и електроенергия.

На територията на община Годеч функционира една фотоволтаична електроцентрала – „Годеч” с мощност 54.405 kW в категория: Фотоволтаична до 5 MWp.

5.5. Сметосъбиране

Събирането и транспортирането на битовите отпадъци е отговорност на общините. Общината изпълнява дейностите си по сметосъбиране и сметоизвозване със собствени транспортни средства. Община Годеч има сключен договор за разделно събиране на отпадъците в рамките на града. Организират се и акции по извозване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване със съдействие на специализирани фирми.. За изпълнение на задълженията си кметовете на общини сключват договори със специализирани фирми, които извършват дейностите, след провеждането на тръжни процедури по Закона за обществените поръчки или Закона за концесиите.

Системите за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци на територията на общинат, включват следните дейности по третиране на битовите отпадъци:

- ✓ събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- ✓ поддържане и експлоатация на регионалното депо за ТБО;
- ✓ лятно и зимно почистване на улици, тротоари и други обществени терени.

Границите на районите, в които се организира събирането и сметоизвозването на битовите отпадъци, честотата и реда на тяхното събиране и сметоизвозване, както и местата, до които се извозват, се определят със заповед на кмета на съответната община.

Към Община Годеч е създадено Звено „Чистота и озеленяване" с Решение № 133 от Протокол № 12 от 16.12.2008 г. от заседание на Общински съвет – Годеч, което извършва дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване. По данни на общинска администрация от 2016 г. общия брой на контейнерите тип „Бобър" в системата за сметосъбиране е 476 броя с общ обем 1100 литра, от които 173 броя в селата на Община Годеч. В гр.Годеч са разположени 1000 бр. контейнери тип „Мева" (с обем 110 л.). Обслужването на контейнерите се извършва с два броя сметосъбиращи автомобили.

На територията на Община Годеч има организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци, в която е обхванато 100% от населението.

5.6. Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- Има необходимост от реконструкция и асфалтиране на уличната и общинска пътна мрежа в община Годеч;
- Има необходимост от подмяна и реконструкция на водопроводната мрежа в община Годеч;
- Всички населени места са електрифицирани;
- Необходимо е да се стимулира използването на възобновяеми енергийни източници на територията на общината;

6. Административен капацитет

Административната структура на Общинска администрация Годеч включва Общински съвет с 11 общински съветници, 1 кмет на община и 7 кметски наместника. Към 2021 г. броят на заетите служители в общинската администрация Годеч е 41,5 щатни бройки, като кметът на общината е подпомаган в своята дейност от двама заместник-кметове.

В периода 2007-2013 г. частично са усвоени средствата по оперативна програма „Административен капацитет" 2007-2013 г. за повишаване квалификацията на служителите от общинска администрация, подобряване на процесите и организацията на работа на администрацията. Изпълнението на проекта е започнало през 2013 г. Основната

цел е повишаване на квалификацията на човешките ресурси и подобряване на професионалната компетентност чрез обучения в администрацията на община Годеч. Не е реализиран проект за изготвяне на функционален анализ на общинската администрация.

По отношение на общинския бюджет, в последните години се наблюдава тенденция за неговото увеличение. В приходната част се наблюдава покачване на събираемостта на приходите, като едновременно с това общината полага усилия да постигне по-добри резултати във връзка с управлението на собствените си приходи.

Бюджетът на общината нараства с всяка изминала година, но за сметка на държавните трансфери. Общата изравнителна субсидия се използва на 100%. Изразходването й е предимно в сферата на социалните услуги - домашни социални патронажи и издръжката в детската градина. Намаляват неданъчните приходи, заради изчерпване на активите за продажба. По разходната част, общината следва политика на социалнобалансиран бюджет при определяне и изразходване на бюджетните средства. Отпусканите от републиканския бюджет капиталови разходи достигат единствено за освежаване и ремонтни работи и осигуряване на заетост на част от работниците от програмите по временна заетост и други.

Основна цел за развитието на административния капацитет е повишаване и предоставяне на качествени онлайн административни услуги и въвеждане на електронни услуги. Общината не е сертифицирана по двата международни стандарта ISO 90001 и ISO 14001.

За периода 2014-2020 г. няма изпълнени съвместни проекти с бизнеса, реализирани в условията на публично-частни партньорства и няма разработена общинска програма за партньорство с предприятията на територията на общината.

Община Годеч не се е побратимила с нито един град. За периода 2007-2013 г. Община Годеч е изпълнила съвместни проекти с Областна администрация София по проект „Партньори за по-добра местна и регионална политика“, Община Берковица и Община Вършец по проект „Подкрепа за развитие на регионален туристически продукт и маркетинг на териториалната дестинация – Вършец, Берковица и Годеч” и „Създаване на МИГ и одобряване на стратегия на МИГ по подхода Лидер за Годеч и Берковица”, община Димитровград от Република Сърбия. Участвала е в обща инициатива на общинските администрация „Конвента на Кметовете”. Общината е член на Националното сдружение

на общините в Република България, Регионалното сдружение за развитие на туризма „Северозападен Балкан", в което членуват общините Вършец, Берковица, Георги Дамяново, Чипровци, Чупрене, Белоградчик, Годеч и трансграничното сдружение „Еврорегион Нишава", в което си сътрудничат общините Пирот, Бабушница, Димитровград, Бела Паланка, Костинброд, Божурище, Драгоман, Сливница, Годеч и Своге.

На територията на общината работят неправителствени организации, сред които „Местна инициативна група Берковица и Годеч". След проведено анкетно проучване се установява, че е небходимо да се засили ролята на неправителствените организации, като има потенциал да се превърнат в основен партньор на общината за реализиране на инициативите за местно развитие.

За периода 2007-2013 г. стойността на финансираните проекти/ усвоените средства в рамките на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд, са в размер на 2 869 770 лв. с общо 3 бенефициента – Община Годеч – 4 проекта, сдружение „Съюз по хранителна промишленост към ФНТС" – 1 проект и ЕТ „Равик - Оля Рангелова" – 1 проект 1. В рамките на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. до края на 2014 г. са усвоени 10 972 256 лв. от бенефициент Община Годеч и 648 570,7 лв. от други заинтересовани страни от ЕФГЗ и ЕФРСР.

По-доброто използване на възможностите, които се предоставят в настоящия програмен период 2021-2027г. би довело до повишаване качеството на административния капацитет, модернизация на управлението, предоставяне на качествени публични услуги за гражданите и бизнеса.

6.1. Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- Има необходимост от повишаване квалификацията на административния персонал;
- Има необходимост от предоставяне на електронни и онлайн услуги;
- Необходимо е да се засили активната роля на община Годеч в „МИГ „Берковица-Годеч";

7. Културно-историческо наследство

В общината има 124 недвижими културни ценности, сред които 39 с категория национално значение и 83 – с местно значение. По вид паметниците биват 4 художествени, 5 архитектурно-строителни от Античността и Средновековието, 76 архитектурно-строителни, 39 археологически.

Таблица 36. Концентрация на недвижими културни ценности на територията на Община Годеч

Населени места	Брой НКЦ
с. Бърля	5
с. Букоровци	6
с. Гинци	6
гр. Годеч	7
с. Голеш	17
с. Губеш	4
с. Каленовци	9
с. Комшица	7
с. Мургаш	13
с. Разбоище	5
с. Връдловци	4
с. Шума	1
с. Смолча	19
с. Туден	10

Източник: НИНКН

В таблица 37 са представени обектите на културното наследство в общината с по-важните им характеристики.

Таблица 37. Обекти на културното наследство в Община Годеч

Обект	Вид	Категория	Населено място
Къща на н-ци на Тодор Алексов	архитектурно-строителен	местно	с. Бърля
Къща на Перчо Живков	архитектурно-строителен	местно	с. Бърля
Къща на Манол Сотиров Христов	архитектурно-строителен	местно	с. Бърля
Къща на Стефан Каменов Хранов	архитектурно-строителен	местно	с. Бърля

Обект	Вид	Категория	Населено място
Къща на Борис Живков	архитектурно-строителен	местно	с. Бърля
Къща на Кирил Алексиев	архитектурно-строителен	местно	с. Букоровци
Къща на Георги Илиев Стоянов	архитектурно-строителен	местно	с. Букоровци
Къща на Ангел Алексиев	архитектурно-строителен	местно	с. Букоровци
Средновековна трикорабна базилика, южно от манастирска църква „Св. Георги“	археологически	национално	с. Букоровци
Средновековен некропол, м. „Топпилата“, при старото село, 4 км източно	археологически	национално	с. Бракьовци
Средновековен некропол, селските гробища на Долната махала	археологически	национално	с. Бракьовци
Църква „Св. Николай“ /слой стенописи/ Средновековна църква „Св. Никола“, в селото	художествен археологически	национално	с. Гинци
Антична крепост, м/ „Бордо“ на „Девичина могила“ /“Момина могила“	археологически	национално	с. Гинци
Праисторическо и антично селище, пещерата „Гинина пещ“ до селото	археологически	национално	с. Гинци
Антично селище, пещерата „Подмол“, 1 км южно	археологически	национално	с. Гинци
Късноантична и средновековна крепост, м. „Голяма клисура“, „Калето“, 7-8 км североизточно	археологически	национално	с. Гинци
Некропол, м. Парлежа“, 2 км северно	археологически	национално	с. Гинци
Средновековна крепост при манастира „Св. Дух“, 1.5 км южно	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно	гр. Годеч
Останки от римски път при манастира „Св. Дух“, 2 км южно	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно	гр. Годеч
Народно читалище „Н. Й. Вапцаров“, ул. Вапцаров 11	архитектурно-строителен	местно	гр. Годеч
Воденица /б. килийно училище/	архитектурно-строителен	местно	гр. Годеч
Църква „Св. Димитър“	художествен	местно	гр. Годеч
Антична и средновековна крепост, м. „Градище“, на Видлич, 5 км северно	археологически	национално	гр. Годеч
Разбоишки манастир /Куржиловски манастир/ - средновековен , на р. Нишава	археологически	национално	гр. Годеч

Обект	Вид	Категория	Населено място
Къща на Кольо Найденов	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Къща на Стойчо Маринов	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Къща на Никола Петров	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Къща на н-ци на братя Денкови - Живкови	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Две къщи на н-ци на Манол Алексиев	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Къща на Цветан Медков	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Воденица на Севдан Русинов	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Фурна на Васил Трендафилов	архитектурно-строителен	местно	с. Голеш
Тракийска гробница, м.“Селище“ /Голяма река“/, 2 км югоизточно	архитектурно-строителен Античността и Средновековието	местно	с. Голеш
Развалини от римска сграда, м. „Голяма река“, 2 км южно	архитектурно-строителен Античността и Средновековието	местно	с. Голеш
Римска крепост, м. „Градище“, 1 км северно	архитектурно-строителен Античността и Средновековието	местно	с. Голеш
Праисторическо селище, пещерата „Яниче“, 2 км югоизточно	археологически	национално	с. Голеш
Праисторическо селище м. „Яниче“, 2 км югоизточно	археологически	национално	с. Голеш
Праисторическо селище, м. „Хорото“, 1.5 км северно	археологически	национално	с. Голеш
Праисторическо селище, м. „Първолашко селище“, 1,5 км северно	археологически	национално	с. Голеш
Антична сграда, м. „Пресльп“, източния склон на Видлич, 2,5 км северно	археологически	национално	с. Голеш
Средновековна църква, мах. „Батак“, местност „Манастира“	археологически	национално	с. Голеш
Праисторическо селище, м. „Голямо градище“, 5 км югоизточно	археологически	национално	с. Губеш
Средновековно селище, м. „Селишки рид“ при Айдушки ред над селото	археологически	национално	с. Губеш
Средновековна сграда, до селото при гробищата	археологически	национално	с. Губеш
Средновековна църква, при гробищата	археологически	национално	с. Губеш

Обект	Вид	Категория	Населено място
Къща на Лита Величкова	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на н-ци на Веселин Дончев	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на Борис Димитров	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на Руса Димитрова	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на н-ци на Стоимен Петров	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на Дойчин Методиев	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Къща на Давидко Георгиев	архитектурно-строителен	местно	с. Каленовци
Античен водопровод, м. „Дубрава“, на „Чепаня“	археологически	национално	с. Каленовци
Антично селище, м. „Старо село“, 1.5 км северно	археологически	национално	с. Каленовци
Къща на баба Ирина	архитектурно-строителен	местно	с. Комшица
Къща на Елена Паничкова	архитектурно-строителен	местно	с. Комшица
Къща на Цветан Георгиев	архитектурно-строителен	местно	с. Комшица
Църква „Св. Троица“	художествен	местно	с. Комшица
Антична и средновековна крепост, м. „Градище“, 2 км северно	археологически	национално	с. Комшица
Средновековно селище, м. „Селище“, 1 км северно, ляв бряг на р. Височка	археологически	национално	с. Комшица
Средновековна църква, м. „Манастира“, 1 км северно, ляв бряг на р. Височка	археологически	национално	с. Комшица
Две стари чешми	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Георги Николов Петров	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Александър Антонов	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Никола Пешев Трифонов	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Тимка Борисова Колева	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Симеон	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Власаки Василев	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Младен Илиев	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Симеон Димитров	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Кирил Станчев Рангелов	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш
Къща на Дечко Георгиев Младенов	архитектурно-строителен	местно	с. Мургаш

Обект	Вид	Категория	Населено място
Металодобив, м. „Крива валога“, „Чука“ и „Велики манастир“, на „Чепаня“	археологически	национално	с. Мургаш
Средновековен манастир, „Велики манастир“, на „Чепаня“	археологически	национално	с. Мургаш
Къща на Павлина Григорова	архитектурно-строителен	местно	с. Разбоище
Къща на Илия и Кирил Василеви	архитектурно-строителен	местно	с. Разбоище
Къща на Флора Костова	архитектурно-строителен	местно	с. Разбоище
Къща на Васил Наумов	архитектурно-строителен	местно	с. Разбоище
Къща на Нестор Пейчев	архитектурно-строителен	местно	с. Разбоище
Жилищна сграда – едноетажна с арки, до шосето при спирката	архитектурно-строителен	местно	с. Връдловци
Антична сграда, м. „Бучан“, десен бряг на р. Нишава, под „Николски чукар“, 1 км източно	археологически	национално	с. Връдловци
Средновековна църква, на р. Моинска река, 0,3 км източно	археологически	национално	с. Връдловци
Средновековна крепост, м. “Студено кладенце“, на р. Вишова, 1км източно	археологически	национално	с. Връдловци
Къща на н-ци на Антон Найденов Дончев	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Воденица на Дончеви	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Две стари чешми	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Къща на Димитър Василев	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Къща на н-ци на Асен Гелев	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Къща на Веселин Станоев	архитектурно-строителен	местно	с. Върбница
Античен водопровод, м. „Градище“, 1 км южно, на „Камика“	археологически	национално	с. Върбница
Антична сграда, м.“Пожарево“, 0,3 км североизточно	археологически	национално	с. Върбница
Църква „Св. Архангел Михаил“ Манастир	художествен архитектурно-строителен	местно	с. Шума
Къща на Методи Станишев - Кьолин	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Петър Христов	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Рангел Геров	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Павел Дончев Башев	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча

Обект	Вид	Категория	Населено място
Къща на Станиш Младенов	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Динка Милешкова	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Генчо Тодоров	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Атанас Димитров	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Есто Сотиров	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Иванка Станишева	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Ангел Илиев	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Александър Дейков Стоянов	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Теофил Костадинов	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Любчо Бранков	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща н Мика Стоилова	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Къща на Антица Любенова	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Две стари чешми	архитектурно-строителен	местно	с. Смолча
Средновековен водопровод, м. „Просеченник“, 2 км южно	археологически	национално	с. Смолча
Некропол	археологически	национално	с. Смолча
Къща на Станислав срещу църквата, /б. Кръчма/	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Къща на Райна Герасимова Маркова	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Стара чешма	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Воденица на Гаврил Георгиев Киров	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Къща на Мара Георгиева	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Къща на Петър Младенов	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Къща на Иван Трендафилов	архитектурно-строителен	местно	с. Туден
Средновековна църква „Св. Никола“, на шосето срещу Годеч и Драгоман	археологически	национално	с. Туден
Антично селище и светилище, м. „Реката“, в двора на ТКЗС	археологически	национално	с. Туден
Антично селище и светилище, м. „Реката“, при левия бряг на р. Нишава, в двора на ТКЗС, 0.2 км от моста	археологически	национално	с. Туден

Източник: НИНКН, 2015 г.

В Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България“ са регистрирани 4 обекта, археологически паметници на културата с национално значение.

Таблица 38. Обекти НКЦ, регистрирани в Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България“

Археологически обекти	Местоположение	Режим на ползване
Селище, м. “Големи дел, Яниче”	с. Голеш	Режим “Б”
Храм “Св.Никола”	гр.Годеч	Режим “А”
Селище, м. “Миловица”	гр.Годеч	Режим “Б”
Вила Рустика, м. “Манастир Св.Дух”	гр.Годеч	Режим “А”
Крепост, м.”Градище”	с. Голеш	Режим “А”
Селище в пещера, м.”Динена пещера”	с.Гинци	Режим “А”
Светилище в пещера, м. “Пещера Света Вода”	с.Гинци	Режим “А”
Църква “Св. Николай Мирликийски”	с.Гинци	Режим “А”
Разбоишки манастир “Въведение богородично”	с.Разбоище	Режим “А”
Селище в пещера на р.”Аракул”	с.Разбоище	Режим “А”
Селище, м.”Реката”	с. Туден	Режим “Б”
Църква „Св. Николай Чудотворец”	с. Туден	Режим “А”
Манастир “Св.Никола Летни”	с.Комщица	Режим “А”
Крепост, м.”Елинград”	с.Комщица	Режим “А”
Крепост, м.”Градището”, “Калето”	с.Комщица	Режим “А”
Крепост, м. “Калето”	с.Шума	Режим “А”
Манастир “Св.Троица”	с.Губеш	Режим “А”
Селище, двор на застава	с.Станинци	Режим “Б”
Селище, м.”Лозище”	с.Станинци	Режим “Б”
Селище, двор на ТКЗС	с. Туден	Режим “Б”
Букоровски манастир “Св. Георги Победоносец”	с.Букоровци	Режим “А”
Надгробна могила, м.”Калето”	с.Гинци	Режим “А”
Крепост, м.”Градище”	с.Бракьовци	Режим “А”

Източник: НАИМ-БАН, 2017

Съгласно Националния регистър на военните паметници и картотека, поддържани от Министерство на отбраната на територията на Община Годеч са декларирани като исторически паметници на културата, които притежават статут на НКЦ и военни паметници 8 възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните.

Таблица 39. Исторически паметници на културата, които притежават статут на НКЦ и военни паметници

Местоположение	Наименование на паметника
гр. Годеч	Паметник на загиналите във войните за България през 1868 г., 1885 г., 1903 г., 1912-1913 г., 1915-1918 г. и 1944-1945 година
с. Гинци	Паметник на загиналите в Отечествената война 1944-1945 г.
с. Голеш	Паметник на загиналите във войните за България през 1912-1913 г., 1915 – 1918 г., 1944 -1945 г. от с. Голеш
с. Губеш	Паметник на загиналите във войните за България през 1912-1913 г., 1915 – 1918 г., 1944 г. от с. Губеш
с. Комщица	Мемориал в памет на загиналите във войните
с. Мургаш	Паметник на загиналите от с. Мургаш във войните след Освобождението - 1878 г.
с. Смолча	Паметна плоча на загиналите във войните
с. Шума	Паметник на загиналите в Балканската война, Междусъюзническата война и Отечествената война

Източник: Националния регистър на военните паметници и картотека, Министерство на отбраната, 2017

Анализираните източници на информация не дават конкретни сведения и оценки за физическото състояние на недвижимото културно наследство в територията. Археологическите и архитектурно-историческите НКЦ могат да се разглеждат в няколко основни групи:

- археологически находки;
- идентифицирани обекти;
- археологически недвижими културни ценности в извън селищна среда.

Тези обекти, поради тяхното местоположение, в отдалечени и трудно достъпни местности, без директен достъп (дори и по черен път), са относително запазени, в рамките на тяхната естествена природна среда, често пъти в близост или в съчетание със защитени местности (по ЗЗТ) или природни забележителности. Най-често са видими или частично видими на терен.

- археологически находки, обекти и археологически паметници на културата на територията на съвременните населени места.

- археологически находки, обекти и археологически паметници на културата в извънселищна среда в процес на активна урбанизация. Тези територии се определят като проблемни зони. В тях археологическите обекти в най-голяма степен са застрашени от неправомерно заличаване и разрушаване.

Голяма част от архитектурно-строителните НКЦ разположени в съвременните села в общината са със статут „декларирани" и „обявени" , има и много обекти с качества на НКЦ, за които не са провеждани процедури по деклариране. Някои от тях, особено в селата, към днешна дата са изчезнали. Предимно това са жилищни сгради от типологията. Определено този тип НКЦ са застрашени от изчезване на територията на Община Годеч.

Относително съхранени в селата са жилищните сгради (дори цели махали) и църквите, НКЦ с висока художествена стойност, голяма част с категория „национално значение" строени от средата на 19в до началото на 20-ти век.

7.1. Изводи

При обобщената оценка (диагноза) на състоянието НКЦ могат да се изведат следните изводи:

- неравномерна степен на проученост на археологическите обекти в различните части на територията;
- ниска степен на проученост и документиране на археологическите и архитектурно-строителните обекти в територията на общината;
- ниска степен на социализация, или липса на социализация на по-голяма част от обектите на недвижимото културно наследство;
- липса на актуализиран статут и териториално и обектно насочени норми и режими за опазване на недвижимите културни ценности;

- липса на достатъчно конкретни намерения в приетите вече документи на местната власт, по отношение социализацията на обектите на наследството
- липса на план за опазване и управление на НКЦ
- лошо физическо състояние на обектите, част от които са застрашени от обезличаване и разрушаване;
- затруднена или липса на физическа достъпност до голяма част от тях
- ниска или липса на популяризация на обектите сред населението и туристите
- липса на единна информационна система за НКЦ;
- липса на информираност на обитателите /собствениците на НКЦ за изискванията за опазването им,
- липса на управленски механизми за финансиране на дейности за експониране и експлоатация и адаптация на обектите

Наличната база на НКЦ не е застрашена толкова от екстензивно развиващи се процеси на урбанизация, колкото от други съпътстващи процеси като демографска и икономическа криза и липса на основни документи, произтичащи от прилагане на специализираните закони или стратегически документи. Ето защо, задължително е тяхното създаване и прилагане, след което ще се започнат археологически и архитектурни обследвания и проучвания. В зависимост от резултатите на тези проучвания, следва да се предприемат мерки за консервация и експониране на обектите и археологическите и архитектурни обекти, и тяхното социализиране като значим елемент на културния туризъм в общата структура на зоната.

Към обособените и отдалечените зони и отделни значими обекти на археологическото наследство с последващи устройствени мерки е необходимо да се осигури подходящ достъп (обслужващи пътища, екопътеки), а при доказана необходимост и посетителски центрове. Във вътрешността на общината и свързаните с тях укрепления и могилни некрополи необходимата съпътстваща туристическа инфраструктура следва да се развива и в самите населени места. В рамките на цялата територия на общината следва да се проектира и реализира цялостна информационна система за проучените и експонирани недвижими паметници с основен туристически и информационен център в гр. Годеч.

8. Селищна мрежа и жилищен сектор

8.1. Селищна мрежа

Община Годеч е категоризиран като община (NUTS) трета категория, с код на общината SFO09 (Заповед на МРРБ № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 г за категоризация на общините и населените места в България).

Селищната мрежа на общината се състои от един град - Годеч и деветнадесет радиално разположени села: Губеш, Гинци Бракьовци, Шума, Лопушня, Върбница, Мургаш, Букоровци, Каленовци, Туден, Разбоище, Ропот, Връдловци, Станини, Голеш, Смолча, Комщица, Бърля и Равна. Площта на общината е 374 486 дка., което представлява 5,3% от територията на Софийска област и 0.3% от територията на страната.

Урбанизираните територии са структурирани като населени места, най-голямото от които е град Годеч с площ от 489,1 ха. Град Годеч е административен център на община Годеч. Локализиран е в в южната част на общината. През него преминават Републикански пътища II-813 и II-8132 .

Останалите населени места в общината са:

- с. Бракьовци - Площ от 46,1 ха, разположено на североизток от град Годеч
- с. Букоровци - Площ от 20,6 ха, разположено в югозападната част на общината. През селото преминава Републикански път III-813.
- с. Бърля - Площ от 20,6 ха, разположено в най-северната част от общината. През селото преминава Републикански път III-8132.
- с. Връдловци - Площ от 18,6 ха, разположено в западната част на общината.
- с. Върбница - Площ от 26,6 ха, разположено на юг от град Годеч
- с. Гинци - Площ от 433,5 ха, разположено на североизток от общинския център. През селото преминава Републикански път II-81.
- с. Голеш - Площ от 32,1 ха, разположено на северозапад от общинския център.
- с. Губеш - Площ от 21,9 ха, разположено на север от град Годеч.
- с. Каленовци - Площ от 32,7 ха, разположено на запад от град Годеч. През селото преминава Републикански път III-813.
- с. Комщица - Площ от 37 ха, разположено на северозапад от град Годеч. През селото преминава Републикански път III-8132.
- с. Лопушня - Площ от 24,3 ха, разположено на юг от общинския център.

- с. Мургаш - Площ от 44,2 ха, разположено на югозапад от град Годеч.
- с. Равна - Площ от 14,2 ха, разположено на север от град Годеч.
- с. Разбоище - Площ от 28,9 ха, разположено в западната част на общината.
- с. Ропот - Площ от 15,3 ха, разположено на северозапад от град Годеч. През селото преминава Републикански път III-8132.
- с. Смолча - Площ от 15,2 ха, разположено в западната част на общината. През селото преминава Републикански път III-8132.
- с. Станинци - Площ от 12,4 ха, разположено в най-западната част на общината.
- с. Туден - Площ от 83,9 ха, разположено на запад от общинския център. През селото преминава Републикански път III-813.
- с. Шума - Площ от 97,7 ха, разположено на юг от град Годеч. През селото преминава Републикански път III-813.

В териториалната структура на Община Годеч в пространствено и функционално отношение се очертава един център – град Годеч, около който се обединяват останалите населени места, като могат да се очертаят две групи от населени места – близко разположени, т. нар. „привилегировани“ населени места, разположени в границите до 10 мин. изохрон, както и по-отдалечените, т. нар. „дискриминирани“ населени места, разположени в границата между 10 и 30 мин. изохрон.

В първата група попадат населените места: с. Букоровци, с. Върбница, с. Лопушня, с. Мургаш, с. Туден и с. Шума, които образуват т. нар. „централна зона“.

Във втората група попадат населените места: с. Бракьовци, с. Бърля, с. Връдловци, с. Гинци, с. Голеш, с. Губеш, с. Каленовци, с. Комщица, с. Равна, с. Разбоище, с. Ропот, с. Смолча и с. Станинци, които образуват т. нар. „периферна зона“.

Таблица 40. Транспортни и пешеходни изохрони от общинския център до останалите населени места

От общинския център до останалите населени места	Разстояние с автомобил /км/	Транспортен изохрон	Пешеходно растояние /км/	Пешеходен изохрон
Населени места около главния център гр. Годеч				
с. Бракьовци	20.50 км	26 мин	20.45 км	4 ч. 28 мин.
с. Букоровци	7.42 км	10 мин.	7.25 км	1 ч. 27 мин.
с. Бърля	18.08 км	30 мин	17.83км	4 ч. 1 мин.

с. Връдловци	15.36 км	25 мин.	15.35 км	3 ч. 11 мин.
с. Върбница	3.93 км	8 мин.	3.83 км	46 мин.
с. Гинци	23.22 км	27 мин.	23.17 км	5 ч. 16 мин.
с. Голеш	12.92 км	22 мин.	12.90 км	2 ч. 43 мин.
с. Губеш	10.98 км	22 мин.	10.96 км	2 ч. 36 мин.
с. Каленовци	9.19 км	13 мин.	9.02 км	1 ч. 49 мин.
с. Комщица	16.47 км	29 мин.	16.45 км	3 ч. 44 мин.
с. Лопушня	6.26 км	9 мин.	4.45 км	57 мин.
с. Мургаш	5.37 км	10 мин.	5.20 км	1 ч. 2 мин.
с. Равна	7.07 км	15 мин.	7.01 км	1 ч. 44 мин.
с. Разбоище	8.95 км	14 мин.	8.75 км	1 ч. 46 мин.
с. Ропот	7.88 км	14 мин.	7.87 км	1 ч. 40 мин.
с. Смолча	15.12 км	24 мин.	15.11 км	3 ч. 22 мин.
с. Станинци	16.91 км	28 мин.	16.90 км	3 ч. 30 мин.
с. Туден	5.92 км	10 мин.	4.05 км	49 мин.
с. Шума	4.64 км	5 мин.	4.64 км	59 мин.

Източник: Собствени изчисления

8.2. Жилищен сектор

По данни на НСИ от последното преброяване на населението към 2011 г. на територията на общината има 5637 жилищни сгради.

За периода между последните две преброявания се отчита намаляване на общия брой на жилищните сгради, което основно се дължи на намаляване на жилищните сгради за временно обитаване. От друга страна се е увеличил броят на жилищните обитавани сгради с 26%, както и броят на жилищните необитавани сгради с 48%.

Таблица 41. Жилищни сгради по вид на сградата и начин на ползване в Община Годеч за 1985, 2001 г. и 2011 г.

Година	**2001**	**2011**
Общо	5904	5637
Жилищни обитавани	2434	3310
Жилищни необитавани	759	1457
Временно обитавани	2711	870
Колективни Домакинства	-	-

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

Разпределението на жилищните обитавани, необитавани и за временно обитаване сгради в общината показва най-голям дял на жилищните обитавани сгради – 59%. Около 26% от жилищните сгради са необитавани, а 15% се падат на жилищните сгради за временно обитаване. В общинския център процентът на жилищните обитавани сгради е значително по-висок – около 68% за сметка на необитаваните, които са с 6% по малко от средната стойност за общината. Процентът на жилищните сгради за временно обитаване е малко по-нисък от този за общината – 12%. При съотношението за селата се наблюдава обратната тенденция. Процентът на обитаваните сгради е по-нисък от този за общината и за общинския център – около 52%, за сметка на необитаваните сгради и тези за временно обитаване.

Таблица 42. Жилищни сгради по вид на сградата и начин на ползване в Община Годеч за 2011г.

Населени места	Общо	Вид на сградата		
		Жилищна обитавана	Жилищна необитавана	Жилищна за временно обитаване
Община Годеч	5637	3310	1457	870
гр. Годеч	2309	1578	468	263
с. Бракьовци	145	51	85	9
с. Букоровци	93	73	20	-
с. Бърля	110	54	50	6
с. Връдловци	118	73	37	8
с. Върбница	134	79	55	-
с. Гинци	473	275	68	130
с. Голеш	174	88	74	12
с. Губеш	101	98	3	-
с. Каленовци	142	75	6	61
с. Комщица	223	189	25	9
с. Лопушня	107	47	60	-
с. Мургаш	197	58	76	63
с. Равна	74	65	-	9
с. Разбоище	144	66	59	19
с. Ропот	75	31	31	13

Населени места	Общо	Вид на сградата		
		Жилищна обитавана	Жилищна необитавана	Жилищна за временно обитаване
с. Смолча	107	37	70	-
с. Станинци	68	27	40	1
с. Туден	410	208	48	154
с. Шума	433	138	182	113

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

За периода 2011-2014 г. се наблюдава намаляване на броя на жилищата в общината. Най-голям спад е отчетен през 2011 г., което съвпада с последното преброяване на населението. Общо за периода жилищата в Община Годеч са намалели с около 4%. В общинския център жилищата са намалели с около 0,85%, а селата – с около 6,35%.

Таблица 43. Брой на жилищата в Община Годеч за периода 2001-2014 г.

Година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Община Годеч	6403	6403	6403	6405	6404	6404	6404	6413	6419	6428	6131	6137	6142	6152
в град Годеч	2829	2829	2829	2831	2830	2830	2830	2836	2839	2846	2792	2796	2800	2805
в селата	3574	3574	3574	3574	3574	3574	3574	3577	3580	3582	3339	3341	3342	3347
с.Бракьовци	178	178	178	178	178	178	178	178	178	178	145	145	145	145
с.Букоровци	113	113	113	113	113	113	113	113	113	113	88	88	88	88
с.Бърля	131	131	131	131	131	131	131	131	131	131	111	111	111	111
с.Връдловци	119	119	119	119	119	119	119	119	119	119	111	111	111	111
с.Върбница	134	134	134	134	134	134	134	134	134	134	134	134	134	134
с.Гинци	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	482	482	482	484
с.Голеш	179	179	179	179	179	179	179	179	179	179	171	171	171	171
с.Губеш	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	102	102	102	102
с.Каленовци	156	156	156	156	156	156	156	157	157	157	136	136	137	137
с.Комщица	238	238	238	238	238	238	238	238	238	238	233	233	233	234
с.Лопушня	119	119	119	119	119	119	119	119	120	120	107	107	107	107
с.Мургаш	195	195	195	195	195	195	195	196	197	197	197	197	197	198
с.Равна	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
с.Разбоище	138	138	138	138	138	138	138	139	139	139	144	144	144	144
с.Ропот	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	75	75	75	75
с.Смолча	116	116	116	116	116	116	116	116	116	116	107	107	107	107

с.Станинци	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	95	95	95	95
с.Туден	374	374	374	374	374	374	374	374	374	374	390	391	391	391

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

По данни от последното преброяване на населението през 2011 г. около 45,5% от жилищата на територията на общината са разположени в общинския център гр. Годеч. Сред останалите населени места най-голям е процентът на жилищата в с. Гинци – около 8%, с. Шума – около 7% и с. Туден – около 6,3%.

Таблица 44. Основни характеристики на жилищата в Община Годеч към 01.02.2011 година

Населено място	Жилища - брой	Жилищни помещения - брой		Полезна площ - кв.м.	
		общо	в т.ч. стаи	общо	в т.ч. жилищна
Община Годеч	6122	21827	17412	386021	281017
гр. Годеч	2788	9912	7504	195168	139814
с. Бракьовци	145	495	392	7096	4828
с. Букоровци	87	338	321	5212	4103
с. Бърля	111	428	323	6076	4177
с. Връдловци	111	346	322	4961	3878
с. Върбница	134	424	350	7182	5173
с. Гинци	480	1975	1620	27348	18280
с. Голеш	170	627	495	9734	7408
с. Губеш	102	290	274	4933	4438
с. Каленовци	136	488	454	8678	7045
с. Комщица	233	924	711	12276	8646
с. Лопушня	107	349	311	6914	5533
с. Мургаш	197	632	478	9691	7060
с. Равна	75	279	214	3909	2717
с. Разбоище	144	517	482	9244	7680
с. Ропот	75	308	238	3627	2244
с. Смолча	107	325	309	6410	5486
с. Станинци	95	249	212	4016	3067
с. Туден	389	1447	1160	26697	19402
с. Шума	436	1474	1242	26970	20038

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

За периода между последните две преброявания на населението се отчита увеличаване на общия брой жилищни сгради в общината с около 43,4%, като нараства броя на стоманобетонните едропанелни сгради и масивните сгради. За сметка на това се наблюдава намаляване на броя на стоманобетонните скелетни сгради.

Таблица 45. Жилищни сгради по конструкция на сградата

Година	Общо	Стоманобетонни едропанелни	Стоманобетонни скелетни	Масивни
2001 г.	3193	25	30	1942
2011 г.	5637	76	20	3688

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

Според броя на стаите най-много са двустайните /40,7%/, следвани от тристайните жилища /31,9%/. Най-малък е делът на 5 стайните жилища и тези с 6 и повече стаи.

Таблица 46. Жилища по брой на стаите в Община Годеч

Общо	1-стайни	2-стайни	3-стайни	4-стайни	5-стайни	с 6 и повече стаи
6142	419	2501	1959	795	254	214

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2013 г.

На 1000 човека от населението се падат по 518 жилища. Средния брой лица, които се падат на едно жилище са 1,93.

Таблица 47. Количествени параметри на жилищата в Община Годеч, 2001-2011 г.

Година	Жилища - бр.	Стаи - бр.	Полезна площ - кв.м.	
			общо	в т.ч. жилищна
2001	3692	9796	212037	139944
2011	6122	17412	386142	281017

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2011 г.

Според периодизацията на сградния фонд най-много са жилищните сгради, строени в периода до 1949 г. – около 25,2%, следвани от сградите, построени в периода 1980-1989 г. – 19,6% и тези, построени в периода 1970-1979 г. – около 19%. Най-малко са жилищните

сгради, строени в периода 2000-2011 г.- 3,6%, следвани от сградите, построени в периода 1990-1999 г., които представляват 9,3%.

Таблица 48. Периодизация на сградния фонд в Община Годеч

Периодизация	Общо	Вид на сградата							Непоказано
		до края на 1949	1950 – 1959	1960 – 1969	1970-1979	1980 - 1989	1990-1999	2000-2011	
Жилищни сгради	5637	1420	605	701	1076	1103	526	206	-
Жилища	6122	1425	597	771	1325	1244	542	199	19

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2011 г.

Според източника на водоснабдяване и местонамиране най-голям е процентът на обитаваните жилища, свързани с обществено водоснабдяване – около 95,9%. Жилищата със собствен водоизточник или с липсващ водоизточник представляват едва 4%.

Таблица 49. Обитавани жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране

Брой жилища	Общо	В градовете	В селата
Общо	2295	1751	544
Обществено водоснабдяване	2200	1713	487
Собствен водоизточник	37	6	31
Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник	32	25	7
Няма източник на вода	26	7	09

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

От гледна точка на обитаваните жилища по наличие на канализация и местонамиране, най-голям е броят за жилищата, свързани с обществената канализация – 68,7%.

Таблица 50. Обитавани жилища по наличие на канализация и местонамиране

Брой жилища	Общо	В градовете	В селата
Общо	2295	1751	544

Брой жилища	Общо	В градовете	В селата
Свързана с обществена канализация	1576	1553	23
Свързана с изгребна яма	97	29	68
Свързана със септична яма или друго пречиствателно съоръжение	172	69	103
Свързана с попивна яма	278	39	239
Няма канализация	172	61	111

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Софийска област

8.3. Изводи

В резултат от направения анализ могат да се направят следните изводи:

- За отчетения период се отчита намаляване на общия брой на жилищните сгради, което основно се дължи на намаляване на жилищните сгради за временно обитаване;
- Увеличава се броят на жилищните обитавани сгради с 26%, както и броят на жилищните необитавани сгради с 48%;
- За периода между последните две преброявания на населението се отчита увеличаване на общия брой жилищни сгради в общината с около 43,4%,
- Най-голям брой жилищни сгради има в общинския център – град Годеч (45,7%);
- Средния брой лица, които се падат на едно жилище са 1,93;
- Най-голям е делът на сградите, строени до 1949г.;

9. *Връзка на общината със съседните територии извън административните й граници*

Община Годеч граничи с общините Драгоман,Костинброд, Своге, Берковица и границата ни с Република Сърбия.

Усилията за подобряване на междуобщинското сътрудничество ще имат определяща роля за по-доброто усвояване на фондовете на ЕС за настоящия програмен период 2021-2027, когато съчетаването на различните ресурси ще бъде едно от най-важните условия за успешно изпълнение и прилагане на общинските планове за интегрирано развитие.

През декември 2010 г., в рамките на проект№ 431-2-03-17 „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на общините Берковица и Годеч” е създадено Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група – Берковица и Годеч“.

Сдружението успешно реализира Стратегия за местно развитие в периода 2012–2015 г. по Договор № РД 50–86 от 13.06.2012 г.

През 2016 г. бе изпълнен проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г., където бе разработена Стратегия за ВОМР за периода 2016-2023 г.

На 21.10.2016 г. между Сдружение „МИГ – Берковица и Годеч“ и Управляващият орган на Програма за развитие на селските райони за периода 2014 2020 г. се сключи Споразумение № РД 50 – 141/ 21.10.2016 г. за изпълнение на Стратегията за водено от общностите местно развитие на „МИГ – Берковица и Годеч“.

На 05.01.2021г. межу община Годеч, МИГ Берковица и Годеч и Държавен фонд „Земеделие“ се подписа Административен договор №BG06RDNP001-19.381-0001-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014- 2020 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, проект: „Реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч – о.т. 403-320 и път III - 8132 – о.т. 320 - 175“ - етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175).“ Общата стойност на проекта е в размер на 149 976,60 лв., от които 149 348,46 лв. европейско финансиране и 628,14 лв. собствено съфинансиране.

Общата цел на проект "Реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч - о.т. 403-320 и път III - 8132 - о.т. 320 - 175" - етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175) е осигуряване на социално-икономическо развитие на община Годеч и региона като цяло, в т.ч. повишаване качеството на живот на гражданите, осигуряване на нови инвестиции, намаляване на бедността и социално включване на лицата в неравностойно положение, безпроблемно и безопасно придвижване на живущите и гостите на града, в това число и туристите привлечени от богатото културно наследство. Проектът предвижда да се осъществи ремонт и реконструкция на тротоарна мрежа, успоредна на път III-813 в град Годеч - от о.т. 403 до о.т. 320 и път III - 8132 - от о.т. 320 до о.т. 175- етап IV (от о.т. 164 до о.т. 175). Тротоарите, попадащи в обхвата на проекта, са прилежащи на улици, част от републиканската пътна мрежа на град Годеч – път III – 813 и път III – 8132.

Община Годеч е част от регионално депо за неопасни отпадъци в с.Богьовци, община Костинброд.

Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Костинброд, Своге, Сливница, Божурище, Годеч и Драгоман е разположено на около 12 км от град Костинброд, в близост до републикански път II-81, в землището на село Богьовци, община Костинброд. То представлява съвмененно интегрирано съоръжение за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. „Костинброд Еко“ АД е дружество – оператор на депото, което трябва да осигури обществената услуга законосъобразно обезвреждане на неопасните, инертните и азбестосъдържащите отпадъци затова на оператора „Костинброд Еко“ АД е издадено от МОСВ комплексно разрешително за дейности с отпадъци КР-399-Н1/2016 година.

10. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение.

Основен източник на достоверна информация за влиянието на големите инфраструктурни проекти с национално и регионално значение, предвидени за реализация на територията на община Годеч, Югозападен район на планиране от ниво 2, който пряко или косвено могат да дадат отражение в социално-икономическото, екологичното и пространственото развитие на общината е Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен регион 2021 – 2027 от ниво 2.

Към момента на подготовката и приемането на Програмата за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027, на територията на общината не се изпълняват и не се планират за изпълнение инфраструктурни проекти с регионално и национално значение.

Ако през посоченият програмен период бъдат стартирани инфраструктурни проекти със значение за общинската икономика, препоръчително е този раздел от ПИРО Годеч да бъде актуализиран.

11. SWOT анализ

SWOT-анализа е широко популярна техничка за стратегическо управление. Целта е да се покажат какви са силните (Strengths) и слаби (Weaknesses) страни за анализирания обект, както и на външните възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). Приема се, че вътрешните страни (силните и слабите страни) могат да се контролират от организацията, докато външните фактори (възможности и заплахи) определят състоянието на средата, в която се развива организацията или региона.

SWOT-анализът е най-разпространеният метод за идентифициране на възможностите и проблемите в дадена организация. Задължителен елемент при всички планове и програми, свързани с усвояване на средства от структурните фондове и инструменти на Европейския съюз е SWOT-анализа.

Изводите, които са направени от SWOT-анализа дават възможност за точно определяне на приоритетите и целите за развитие на общината, както и последваща оценка на тяхната реализация. Като резултатите от SWOT-анализа е изпълнението на мерки и дейности за подобряване състоянието на общината.

Силни страни	***Слаби страни***
✓ географското разположение на общината - близост до град София; ✓ благоприятни климатични условия (разнообразен релеф, плодородни почви, голямо биоразнообразие); ✓ съхранена природна среда; ✓ добри условия за развитие на земеделие и животновъдство; ✓ условия за развитие на различни видове традиционен и алтернативен туризъм; ✓ потенциал за развитие на дърводобивната и дървообработващата промишленост; ✓ тенденция на нарастване броя на предприятията ✓ увеличаване на нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия ✓ нарастване коефициента на икономическа активност ✓ нарастване на средната работна заплата ✓ разкриване на нови социални услуги и разширяване капацитета на съществуващите ✓ повишено качество на образование на учениците ✓ намаляване броя на живеещите в бедност лица ✓ осигурен топъл обяд за нуждаещи се	✓ непълноценно използване на климатичните и природни условия; ✓ увеличаване броя на безработните лица с намалена трудоспособност; ✓ ниско образователно и квалификационно равнище на част от търсещите работа лица; ✓ ниска конкурентоспособност на произвежданата продукция; ✓ липса на развито производство; ✓ недостатъчен брой предприятия от сферата на добива и промишлеността; ✓ тенденция към намаляване и застаряване на населението; ✓ неблагоприятна демографска и възрастова структура на населението; ✓ отрицателен естествен прираст; ✓ недостатъчно добре развита туристическа инфраструктура; ✓ отрицателен механичен прираст в град Годеч; ✓ сериозен проблем с навременно осигуряване на здравна помощ в отдалечените села и тези без лекарски практики; ✓ намаляване броя на децата в детските градини и намаляване броя на учениците в училищата; ✓ лошо състояние на

лица в затруднено социално положение ✓ изграден и оборудван модерен здравен център ✓ осигурена високо ниво на енергийна ефективност за общинска образователна инфраструктура, административна сграда на Община Годеч; ✓ ремонтирана и обновена културна инфраструктура /читалища/; ✓ подобряване на материалната база на спортните съоръжения; ✓ изградена модерна спортна зала и съоръжения; ✓ изградени и облагородени детски площадки; ✓ липса на големи екологични замърсявания и увреждания на околната среда; ✓ достъп до регионалното депо в с. Богьовци, община Костинброд; ✓ територията се характеризира с богато биологично разнообразие, като с икономическо значение се отличават горските ресурси, лечебните растения, животинските видове с ловно стопанско значение; ✓ добро качество на атмосферния въздух и почвената покривка; ✓ реконструкция на водопроводна мрежа и частична рехабилитация на канализационна мрежа в град Годеч; ✓ подобряване екологичното равновесие на градската среда; ✓ подменено улично осветление с енергоспестяващи осветителни тела; ✓ изградена система за видеонаблюдение в град Годеч; ✓ подменени настилките на част от уличната мрежа в гр. Годеч; ✓ ремонтирани настилки на част от общинската пътна мрежа; ✓ въведено разделно събиране на опаковки;	канализационната мрежа в общината; ✓ недостатъчно експониране и адаптиране на недвижимите културни ценности; ✓ до голяма част от недвижимите културни ценности не е осигурен достъп; ✓ лошо състояние на пътната настилка; ✓ все още не се използват напълно природните условия за развитие и експлоатация на нетрадиционни източници на енергия;

✓ опит в подготовката и реализацията на проекти по оперативните програми на ЕС; ✓ наличен капацитет в усвояване на средства по европейските фондове; ✓ добро финансово управление на общината; ✓ географско разположение, позволяващо достъп до разнообразни инструменти за финансиране на дейности – селски район, трансгранично сътрудничество и др; ✓ улеснен достъп до услуги за клиенти в неравностойно положение; ✓ реализирани междуобщински партньорства; ✓ поддържане на публични регистри с информация; ✓ проведени обучения на служителите от общинската администрация; ✓ изработени секторни стратегии за местни политики; ✓ богато културно-историческо наследство; ✓ добре обезпечен жилищен фонд; ✓ одобрен и приет Общ устройствен план на община Годеч;	
Възможности	***Заплахи***
✓ развитие на алтернативни форми на туризъм; ✓ повишаване ефективността на регионалния маркетинг и разпознаваемостта на територията като привлекателна туристическа дестинация; ✓ териториално икономическо развитие чрез обединяване усилията на местните власти, популяризиране на природното, културното и историческото наследство и респективно нарастване приходите от международен и вътрешен туризъм; ✓ подобряване състоянието на пътната	✓ демографски срив; ✓ увеличаване на емиграционните процеси; ✓ емигриране на интелектуален и трудов потенциал; ✓ риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда: земетресения, свлачища, лавини, ерозия, карст, срутища; ✓ недостатъчни финансови ресурси; ✓ високи изисквания за кредитиране на бизнеса; ✓ подценяване на необходимостта от опазване на биоразнообразието, намаляване на вредните емисии и управлението на отпадъците;

мрежа в общината; ✓ популяризиране на културно-историческото наследство в общината; ✓ привличане на нови инвестиции; ✓ опазване и подобряване състоянието на водните ресурси; ✓ изграждане на пречиствателни станции за отпадни води; ✓ подобряване състоянието на водоснабдителната и канализационната мрежа; ✓ рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в землището на с. Разбоище; ✓ привличане интереса на инвеститори във високотехнологични производства; ✓ осигуряване на административно обслужване на гражданите и бизнеса по електронен път; ✓ пълно усвояване на възможностите за финансиране от фондовете на ЕС, свързани с развитието на Община Годеч; ✓ трансгранично сътрудничество и обмяна на опит и добри практики; ✓ повишаване на квалификацията на човешките ресурси; ✓ повишаване жизнения стандарт на жителите ; ✓ развитие и стимулиране на местния бизнес; ✓ създаване на регионални туристически еко маршрути; ✓ повишаване на енергийната ефективност в общината;	✓ недостатъчно инвестиции в инфраструктурното развитие на общината;

12. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД

В разработения от Националния център за териториално развитие (НЦТР) през 2019г. Социално-икономическия анализ на районите в Република България (Втори етап – част I), община Годеч попада в категория „слабо урбанизирани общини (периферни)“. В тази категория попадат общо 152 общини в страната.

Община Годеч е определена като слабо урбанизирана (периферна) община на базата на използването на методика, според която „е прието, че слабо урбанизирана община (периферна) – на малък град или село (rural) е тази, при която над 50% от населението е в населени места под 5 хил. жители или общината е с център град или село под 5 хил. жители“.

Според Националната концепция за пространствено развитие на Република България 2013–2025 г., общинският център – гр. Годеч спада към центровете от пето йерархично ниво, които са много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини. Техният общ брой на национално ниво е 139.

Всички центрове на общини от пето йерархично ниво са много малки градове и села с население под 5 хил. д., за което е налице прогресивно намаляване.

Според гъстотата на общинската пътна мрежа община Годеч е с показател 0,21-0,30 км/кв.км., което е над средното за страната (около 0,20км/кв.м.).

II. Цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027г.

Стратегическата рамка на настоящия документ е съобразена в съответствие с целите на Кохезионната политика на ЕС за периода 2021–2027 г. Политиката на сближаване на ЕС акцентира върху пет цели, които ще стимулират инвестициите на ЕС в посочения период: Интелигентна Европа (чрез иновации, цифровизация, икономическа промяна и подкрепа за малките и средните предприятия); Зелена безвъглеродна Европа прилагане на Парижкото споразумение и инвестиране в енергийния преход, възобновяемите енергийни източници и борбата с изменението на климата), По-добре свързана Европа (стратегически транспортни и цифрови мрежи); Социална Европа (изпълнение на европейския стълб на социалните права и подкрепа за качествената заетост, образованието, уменията, социалното приобщаване и равния достъп до здравеопазване) и Европа по-близо до гражданите (подкрепа за местните стратегии за развитие и устойчивото градско развитие в ЕС).

При изготвянето на Плана за интегрирано развитие на община Годеч 2021-2027г. са следвани изискванията, описани в методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027г. на МРРБ, както и изискванията на всички закони в сферата на устройство на територията, регионалното развитие, опазване на околната среда и културното наследство.

Стратегическият документ е разработен в съответствие с предвижданията на документите от по-високите йерархични нива - Националната концепция за пространствено развитие (НКПР) 2013-2025 г., Националната програма за развитие "България 2030" и Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападния регион 2021-2027 г.

Също така, Планът за интегрирано развитие на Община Годеч 2021-2027 г. продължава основната посока за развитие, определена от Общинския план за развитие на Община Годеч 2014-2020 г. Надградени са целите и приоритетите, заложени в предходния програмен период, като са отчетени новите макроикономически показатели, областните тенденции и очакваните социално-икономически промени в национален и регионален план.

В ОПР на община Годеч за периода 2014-2020г. са поставени следните стратегически цели и приоритети:

- *Стратегическа цел 1. Стимулиране на местната икономика и откроряване на конкурентен местен потенциал;*
- *Стратегическа цел 2. Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява;*
- *Стратегическа цел 3. Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места.*

Приоритетите са следните:

- *Приоритет 1 – Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал;*
- *Приоритет 2 – Развитие на социалната сфера и подобряване на заетостта;*
- *Приоритет 3 – Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда;*
- *Приоритет 4 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса.*

В този документ са надградени и развити приоритетите и целите за подобряване на състоянието на община Годеч, както са взети предвид и основните изводи от междинната оценка на ОПР за периода 2014-2020г., изготвена през 2017г.

Целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027г. са формулирани на базата на:

- изведените основни проблеми на базата на направения анализ по компонентите за развитие на общината;
- идентифицираните силни и слаби страни, както и потенциалите и заплахите, изведени в SWOT анализа;
- стратегическата рамка на европейските, националните, регионалните, областните и общински планови документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие.

Визия

Визията за развитието на общината дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. Тя отразява перспективите пред регионалното и пространственото развитие на територията на общината на основата на

икономическите и социалните фактори, като отчита възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии.

Въпреки негативните тенденции и заплахите пред които е изправена, община Годеч трябва да се стреми към положителни перспективи за развитие. В тази посока е представена и визията за развитие на община Годеч за периода 2021-2027г..

Визия: „ Община Годеч – По-добро качество на живот, посредством просперираща икономика, чиста околна среда и развита инфраструктура.“

Община Годеч ще се стреми към подобряване качеството на живот, чрез няколко основни стълба в нейното развитие.

На първо място общината трябва да се насочи към насърчаване на местната икономика, в частност развитие на малкия и средния бизнес, както и привличане на чужди инвестиции в общината, с цел повишаване на трудовата заетост и намаляване на миграцията на населението.

Общината ще използва своите природни и културни потенциали за развитие на туризма. Целта е не само опазване на ценностите, но и развитие и разширяване на туристическата инфраструктура, популяризиране, маркетинг и реклама на дестинациите и продуктите, предлагани на цялата територия.

Ето затова община Годеч трябва да се превърне в просперираща община с чиста и съхранена околна среда и местна идентичност.

Изключително важно е също така участието в процесите на развитие на общината и на местните жители, партньорството между частния и публичния сектор и сътрудничеството на общината със съседните общини.

За повишаване привлекателността на територията за местните жители и най-вече за младите хора ще се положат усилия за стимулиране и подобряване качеството на живот в общината – ще се подобрят условията до достъп до културни, спортни и социални събития, както и ще се обнови техническата инфраструктура и средата за обитаване и отдих.

Едновременно с това ще се положат и усилия за повишаване на административния капацитет и качеството на човешките ресурси, гъвкави и прозрачни методи на управление и партньорство. Само по този начин общината ще постигне заложената визия и ще

отговори на съвременните предизвикателства и целите и приоритетите на европейските, националните, регионалните и областните стратегически и планови документи.

За постигане на формулираната визия за развитие на община Годеч са дефинирани следните четири стратегически цели за развитието на територията на общината за периода 2021-2027 година:

Специфична Цел 1: „Подобряване на административния капацитет и местната икономика“

Първата специфична цел е насочена към развитието на конкурентоспособна икономика, развитие на местния икономически потенциал, високи нива на заетост и подобряване на административния капацитет. За постигането на тази цел е необходимо качествено и ефективно управление и стимулирано местно развитие. За да се постигне икономически подем са необходими инвестиции както в икономическа база, така и в привличане на чужди инвеститори и насърчаване на младежката заетост. Също така за ефективното управление на ресурсите в общината е необходимо и подобряване на административния капацитет, чрез няколко основни направления: повишаване квалификацията на административните служители, сътрудничество на бизнеса за развитие на стажантски програми и подобряване и развитие на онлайн услугите.

Тази специфична цел е в съответствие с Европейската законодателна рамка и европейските стратегически документи, както и с националните документи в областта на регионалното развитие.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 също поставя във фокус постигането на ускорен икономически растеж, високи нива на заетост и подобряване на административния капацитет.

Един от аспектите на визията на Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 е насочен към развитие на културната и туристическата инфраструктура и интелигентен икономически растеж. Шестата стратегическа цел на документа: “Конкурентоспособност чрез зони за растеж и иновации” е в пряка връзка с формулираната втора стратегическа цел.

Стратегическата цел отразява и целите и приоритетите на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападния регион 2021-2027 г., някои от които

са пряко насочени към постигане на устойчив икономически растеж, конкурентоспособност, инвестиционна атрактивност и укрепен човешки ресурс.

Не на последно място, стратегическата цел отразява настъпилите съществени промени в социално-икономическото, екологичното и инфраструктурното развитие на общината и препоръките на Междинната оценка за изпълнението на ОПР на Община Годеч 2014-2020.

За постигане на Стратегическа цел 1 са дефинирани следните приоритети и мерки за действие, насочени към създаването на условия за подобряване позициите на местната икономика и подобряване на административния капацитет:

Приоритет 1.1: „Подобряване на административните услуги“

Мярка 1.1.1.: „Осигуряване на техническа обезпеченост на администрацията в община Годеч и в кметствата по населените места“

Дейност 1.1.1.1:“Закупуване на нова техника за нуждите на администрацията в общината и кметствата по населени места“

Дейност 1.1.1.2:“ Подобряване на административното обслужване и развитие на електронното управление“

Дейност 1.1.1.3: „Въвеждане на международни стандарти в управлението - ISO 9001 и ISO 14001“

Дейност 1.1.1.4: „Изготвяне на функционален анализ на Община Годеч“

Дейност 1.1.1.5: „Въвеждане на комплексно административно обслужване и изграждане на информационно- обслужващ център за информиране на заинтересованите страни“

Дейност 1.1.1.6: „Успешно включване на заинтересованите страни в политиката за развитие на общината“

Мярка 1.1.2:“Повишаване на квалификацията на административните служители"

Дейност 1.1.2.1: „Провеждане на специализирани обучения с цел повишаване на квалификацията на административните служители“

Дейност 1.1.2.2:“Обучение на административните кадри за измененията в законодателната и нормативната уредба“

Приоритет 1.2: „Подобряване на цифровите и интернет услуги на територията на общината“

Мярка 1.2.1:"Подкрепа на дейности за подобряване на цифровата свързаност"

Дейност 1.2.1.1: „Изработване на кадастрални карти в населените места и всички махали в общината Годеч"

Дейност 1.2.1.2: „Изработване на Подробни устройствени планове по населени места"

Дейност 1.2.1.3: „Изработване и внедряване на многослойна географска информационна система (ГИС модел) - инструмент за пространствен анализ"

Дейност 1.2.1.4: „Паспортизация на общинската собственост"

Мярка 1.2.2: „Подобряване и развитие на достъпа до интернет услугите в община Годеч"

Дейност 1.2.2.1:"Изграждане на инфраструктура за доставка на качествен интернет във всички населени места"

Дейност 1.2.2.2: „Изграждане и поддържане на зони за свободен достъп до интернет в населените места на общината"

Приоритет 1.3: „Стимулиране и развитие на местната икономика"

Мярка 1.3.1: „Предоставяне на преференциални условия за ползване на общински терени от инвеститори"

Дейност 1.3.1.1:"Идентифициране на терени общинска собственост за ползване от инвеститори"

Дейност 1.3.1.2:"Определяне на данъчни облаги за инвеститори, осигуряващи определен брой работни места за населението на община Годеч"

Дейност 1.3.1.3: „Оборудване на Общински пазар, гр. Годеч"

Дейност 1.3.1.4: „Изграждане на индустриална зона в гр. Годеч"

Дейност 1.3.1.5: „Изграждане на Бизнес-инкубатор в гр. Годеч"

Дейност 1.3.1.6: „Провеждане на геоложки проучвания за промишлени количества от глини - огнеупорни, за фина и фасадна керамика и популяризиране на резултатите за привличане на частен интерес"

Мярка 1.3.2:"Осигуряване на по-голяма заетост за населението на общината"

Дейност 1.3.2.1:„Насърчаване на младежката заетост и заетостта на хора над 50 години"

Дейност 1.3.2.2:„Осигуряване на заетост и достъп до работна среда за хора в неравностойно положение"

Дейност 1.3.2.3:“Изготвяне на програма за заетост на малцинствените групи“

Дейност 1.3.2.4: „Изготвяне на регионална програма за заетост на Софийска област“

Мярка 1.3.3: „Насърчаване инвестициите в селското и горско стопанство“

Дейност 1.3.3.1: “Изграждане на инфраструктура за напояване и отводняване на земеделските земи“

Дейност 1.3.3.2: “Подкрепа за създаване на фермерски сдружения – сдружение растениевъдите, сдружение на животновъдите и сдружение на пчеларите и др“

Дейност 1.3.3.3: “ Модернизиране на земеделските стопанства“

Дейност 1.3.3.4: “Обособяване на общински терен за събиране на безстопанствени животни“

Дейност 1.3.3.5: “Насърчаване на селските и горските стопанства за култивирано отглеждане на билки, гъби, ягоди, малини, арония и др“

Дейност 1.3.3.6: “ Първоначално залесяване на неземеделски земи“

Дейност 1.3.3.7: „Повишаване качеството на селскостопанската продукция чрез научно-изследователска и развойна дейност“

Дейност 1.3.3.8: „Залесяване с бързорастящи горски дървесни видове в с. Станинци“

Дейност 1.3.3.9: „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни мерки“

Дейност 1.3.3.10: „Обмяна на опит и добри практики между земеделски производители за по-ефективно и рационално селско стопанство“

Мярка 1.3.4: „Развитие и подпомагане на малкия и средния бизнес“

Дейност 1.3.4.1: „Стартиране и развитие на икономически дейности в нови МСП“

Дейност 1.3.4.2:“ Подпомагане на съществуващия малък и среден бизнес“

Приоритет 1.4: „Повишаване квалификацията на работната ръка в общината“

Мярка 1.4.1: „Идентифициране на работната ръка на територията на община Годеч и нейното съответствие с нуждите на бизнеса“

Дейност 1.4.1.1:“Подпомагане на бизнеса за по-тясно сътрудничество с бюрото по труда, с цел по-лесно наемане на работна ръка“

Дейност 1.4.1.2:“Провеждане на информационна кампания за нуждите на бизнеса от квалифицирана работна ръка сред населението на община Годеч“

Мярка 1.4.2: „Определяне на потребностите от работна ръка със специфични образование и квалификация по икономически сектори“

Мярка 1.4.2.1: „Повишаване квалификацията на собственици на малки селски къщи, хижи, ваканционни селища“

Специфична Цел 2: „Съхраняване и опазване на околната среда“

Втората специфична цел е насочена изцяло към съхраняване и опазване на околната среда на на общината.

Доброто състояние на елементите на околната среда са от огромно значение за развитието на всички аспекти в общината – както подобряване в инфраструктурно отношение, така и в развитие на местната икономика и идентичност.

Един основните приоритети във всички основни европейски стратегически документи и съхраняването и опазването на околната среда. Именно за това тази цел е в унисон с Европейското законодателство и секторни политики.

Също както Европейската политика, едно от основните направления е опазване на околната среда, така и в българската стратегическа рамка се очертава именно това като основна цел за всички национални и регионални документи.

Целта е насочена също към пространственото развитие на общината. Тук се включват действия за доизграждане на липсващите и обновяване на съществуващите мрежи и съоръжения на техническите инфраструктури – водопреносни мрежи, канализационни системи, развитие на здравната, образователна, културна и туристическа инфраструктура в рамките на населените места и извън тях. Също така важен аспект е и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници на територията на общината.

За изпълнение на Специфична цел 2 са дефинирани следните приоритети и мерки за действие:

Приоритет 2.1: „Подобряване качеството на компонентите на околната среда“

Мярка 2.1.1: „Организиране и управление на дейности, свързани с биологичното разнообразие“

Дейност 2.1.1.1:„Провеждане на информационни кампании за популяризиране на биологичния потенциал и опазване на биологичното разнообразие на територията на община Годеч“

Дейност 2.1.1.2:„Подобряване на природозащитното състояние на биологичните видове на територията на защитени зони и територии от мрежата на Натура 2000 в община Годеч“

Дейност 2.1.1.3: „Разработване на планове за управление на защитените територии“

Мярка 2.1.2: „Разработване на общински стратегически документи в сферата на околната среда“

Дейност 2.1.2.1:„Разработване на програма за опазване на околната среда на територията на община Годеч“

Дейност 2.1.2.2:„Разработване на общинска програма за намаляване популацията на бездомните кучета“

Приоритет 2.2: „Развитие на енергийната инфраструктура“

Мярка 2.2.1: *„Ремонт и мерки за енергийна ефективност на административни и обществени сгради на територията на общината“*

Дейност 2.2.1.1:„ Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградите на кметствата на територията на общината“

Дейност 2.2.1.2: „Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградата на "Младежки дом"

Дейност 2.2.1.3: „Ремонт на сградата на БКС“

Дейност 2.2.1.4: „Обследване и ремонт на стените на рибарниците“

Мярка 2.2.2: *„Насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници“*

Дейност 2.2.2.1:“ Изготвяне на краткосрочна и дългосрочна програми за използване на източници от ВЕИ“

Дейност 2.2.2.2:“Организиране на информационни кампании за осведомяване на населението от ползите от използването на възобновяеми енергийни източници“

Дейности 2.2.2.3:“Подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с нови алтернативни форми на отопление“

Дейност 2.2.2.4: „Изграждане на съоръжение за производство и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници“

Дейност 2.2.2.5: ” Газифициране на територията на община Годеч“

Мярка 2.2.3: *„Въвеждане на енергийно ефективно улично и парково осветление“*

Дейност 2.2.3.1:„Подмяна на старите улични осветителни тела с нови енергийно ефективни“

Дейност 2.2.3.2:“Въвеждане на енергийно ефективно осветление в обществените паркове, градини и озеленени площи“

Дейност 2.2.3.3: „Подобряване ефективността на сградните инсталации“

Приоритет 2.3: „Контрол върху експлоатацията на природните ресурси“

Мярка 2.3.1: Подобряване качеството на нарушените и замърсени територии

Дейност 2.3.1.1: „Премахване на нерегламентираните сметища на територията на общината“

Дейност 2.3.1.2: „Рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в землището на с. Разбоище“

Дейност 2.3.1.3: „Обезвреждане на опасни отпадъци и пестициди на територията на Община Годеч, останали от бившите АПК“

Мярка 2.3.2: Подобряване състоянието на горските територии

Дейност 2.3.2.1: „Въвеждане на единна система за опазване на горите от пожари“

Дейност 2.3.2.2: „Залесяване на общински терени“

Приоритет 2.4: „Повишаване на отговорността към околната среда от страна на населението и бизнеса“

Мярка 2.4.1:“Популяризиране за опазване на околната среда сред населението“

Дейност 2.4.1.1: „Информационни кампании за необходимостта от опазване на природните ресурсите”

Дейност 2.4.1.2: „Организиране на „Дни на чистотата“ на територията на общината“

Дейност 2.4.1.3: „Популяризиране сред населението за използване на разделно сметосъбиране“

Дейност 2.4.1.4: „Корекция на коритото на р. Нишава“

Дейност 2.4.1.5: „Въвеждане на мерки за управление на риска от наводнения и замърсяване на речните корита“

Дейност 2.4.1.6: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ на Програма: „Опазване на околната среда и климатични промени“

Дейност 2.4.1.7: „Изгребване на коритото и направа на легло на р.Нишава в с. Туден“

Дейност 2.4.1.8: „Укрепване на свлачище на ул. "Петрова бара", гр. Годеч“

Мярка 2.4.2:“Подпомагане на бизнеса за отговорност към околната среда“

Дейност 2.4.2.1: “Изследване възможността за поява на природни бедствия и екологични проблеми в резултат от свръхексплоатацията на природните ресурси”

Специфична Цел 3: „Развитие на инфраструктурата на територията на община Годеч“

Третата специфична цел е насочена към балансирано териториално развитие и подобряване на инфраструктурата в общината, както и към повишаване комфорта на обитаване, съхранение и популяризиране на културните ценности и развитие на туристическия потенциал на община Годеч.

Тази цел е в синхрон с европейските, националните, регионалните, областните и местните стратегически и планови документи.

Стратегическата цел отразява целите и приоритетите на „Националната програма за развитие на България 2030“.

Синхрон се наблюдава и по отношение на визията на НСРР, която в първата си част залага: привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж“.

Връзката с Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 се постига най-вече по отношение на третата стратегическа цел на документа: “Пространствена свързаност и достъп до услуги” или развитие на националната техническа и социална инфраструктура за подобряване на пространствената свързаност на районите и урбанистичните центрове и достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги.

Не на последно място, стратегическата цел отразява настъпилите съществени промени в социално-икономическото, екологичното и инфраструктурното развитие на

общината и препоръките на Междинната оценка за изпълнението на ОПР на Община Годеч 2014-2020.

Отчитайки естеството на проблемите в развитието на инфраструктурата на общината, за изпълнение на Специфична цел 3 са формулирани следните приоритети и мерки:

Приоритет 3.1: „Подобряване състоянието на техническата инфраструктура

Мярка 3.1.1:"Подобряване състоянието на ВиК мрежите"

Дейност 3.1.1.1: "Изграждане на канализационна мрежа с ПСОВ на град Годеч"

Дейност 3.1.1.2: „Ремонт на водопроводната мрежа II част в град Годеч"

Дейност 3.1.1.3: „Подмяна и ремонт на водопровод в селата: Шума, Лопушня, Гинци, Бракьовци, Губеш, Туден, Разбоище, Букоровци, Каленовци, Мургаш, Върбница, Ропот, Голеш, Станинци, Връдловци, Комщица, Смолча, Бърля"

Дейност 3.1.1.4: „Строителство и/или довършване изграждането на канализационни системи в населените места"

Дейност 3.1.1.5: „Изграждане на ПСОВ в населените места с население над 2000 д. и поставяне на мобилни ПСОВ в останалите"

Дейност 3.1.1.6: „Изграждане на довеждащ водопровод и пречиствателна станция на входящите води на извора на "Черна" и "Зли дол"

Дейност 3.1.1.7: „Ремонт на водопровода в кв. Молак град Годеч"

Мярка 3.1.2:"Подобряване състоянието на уличните и тротоарни площи"

Дейност 3.1.2.1: „Реконструкция и асфалтиране на улици и тротоарни площи в град Годеч"

Дейност 3.1.2.2: „Реконструкция и асфалтиране на улици и тротоарни площи в селата в община Годеч"

Мярка 3.1.3:"Подобряване състоянието на общинска пътна мрежа"

Дейност 3.1.3.1: „Ремонти и рехабилитация на общинска пътна мрежа на селата: Шума, Лопушня, Гинци, Бракьовци, Губеш, Туден, Разбоище, Букоровци, Каленовци, Мургаш, Върбница, Ропот, Голеш, Станинци, Връдловци, Комщица, Смолча, Бърля"

Дейност 3.1.3.2: „Подобряване организацията на движението и транспортните услуги на територията на общината"

Дейност 3.1.3.3: „Подмяна и поддържане на указателните табели на територията на общината“

Дейност 3.1.3.4: „Ремонт на мостови съоръжения на територията на общината“

Мярка 3.1.4:“Подобряване състоянието на територите за спорт и озеленяване“

Дейност 3.1.4.1: „Изграждане на велоалеи в гр. Годеч“

Дейност 3.1.4.2: „Почистване, поддържане и подмяна на оградата на гробищните паркове на територията на община Годеч“

Дейност 3.1.4.3: „Изграждане на фитнес на открито и детска площадка за деца в "Пуалица"

Дейност 3.1.4.4: „Рехабилитация и благоустрояване на градски парк в Община Годеч, град Годеч – кв.63, парцел I, и кв.44, парцел I“

Дейност 3.1.4.5: „Облагородяване на прилежащото пространство на ул. Теменуга, гр. Годеч“

Дейност 3.1.4.6: ”Благоустрояване на крайречна градска зона – град Годеч“

Дейност 3.1.4.7: „Изграждане на закрит плувен басейн в гр. Годеч“

Дейност 3.1.4.8: „Изграждане на трасе за офроуд“

Дейност 3.1.4.9: „Създаване на парк за катерачество“

Дейност 3.1.4.10: „Изграждане на база за конен спорт“

Дейност 3.1.4.11: „Изграждане на голф игрище“

Дейност 3.1.4.12:„Изграждане на център за рехабилитация и възстановяване на спортисти“

Дейност 3.1.4.13: „Модернизация на материално-техническата база на спортните клубове на територията на Община Годеч“

Дейност 3.1.4.14: „Изграждане на игрище за тенис на корт“

Дейност 3.1.4.15: „Изграждане на многофункционално игрище с изкуствена настилка за различни видове спорт“

Приоритет 3.2: „Подобряване на здравните услуги“

Мярка 3.2.1:“Подкрепа на дейности за подобряване достъпа на населението до здравните услуги“

Дейност 3.2.1.1: „Изграждане на пунктове за доболнична помощ в селата, в които в момента няма“

Дейност 3.2.1.2: „Ремонт и реконструкция на трети етаж на сградата на бившата болница Годеч за дом за стари хора“

Дейност 3.2.1.3: „Създаване на мобилни аптеки в селата, отдалечени от общинския център град Годеч“

Дейност 3.2.1.4: „Оборудване на изградения медицински център“

Дейност 3.2.1.5: „Информационна кампания за намаляване на основни рискови за здравето фактори и подобряване профилактиката на болестите“

Приоритет 3.3: „Подобряване на образователните услуги“

Мярка 3.3.1:“Подобряване състоянието на училищното образование“

Дейност 3.3.1.1: „Ремонт и оборудване на физкултурните салони СУ „Проф.д-р Асен Златаров” база 1 и база 2“

Дейност 3.3.1.2: „Оборудване на зала за обучение по чужди езици в СУ „Проф. д-р Асен Златаров”

Дейност 3.3.1.3: „Прилагане на разнообразни форми и начини на обучение, съгласно потребностите на обучаваните“

Дейност 3.3.1.4: „Въвеждане на нови извънкласни, извънучилищни дейности и форми и по тясно сътрудничество с родителите“

Дейност 3.3.1.5: „Осигуряване на безопасен и сигурен транспорт за децата и учениците от общинската образователна инфраструктура“

Дейност 3.3.1.6:“Изработване на проект за възобновяване на старото училище“

Дейност 3.3.1.7: „Прилагане на ефективни мерки за намаляване броя на преждевременно напускащите училище“

Мярка 3.3.2:“Подобряване състоянието на детското образование“

Дейност 3.3.2.1: „Разкриване на нови групи в детска градина „Юрий Гагарин“

Дейност 3.3.2.2: „Изграждане на детски център "Детски усмивки" за предоставяне на почасови грижи“

Дейност 3.3.2.3: „Изграждане на център за иновации и личностно и детско развитие, чрез инструментите за финансиране на Европейския съюз“

Дейност 3.3.2.4: „Ремонт на База II на ДГ „Юрий Гагарин“

Приоритет 3.4: „Развитие на социалните услуги в общината“

Мярка 3.4.1:“Изграждане на сграден фонд за подобряване на социалните услуги“

Дейност 3.4.1.1: „Изграждане на жилища за социално слаби семейства“

Дейност 3.4.1.2: „Изграждане и откриване на заведения за социални услуги от резидентен тип“

Дейност 3.4.1.3: „Разширяване капацитета на социална услуга "Клуб за пенсионера" и обновяване на МТБ“

Дейност 3.4.1.4: „Изграждане на Център за хемодиализа за общините: Костинброд, Божурище, Сливница, Драгоман и Годеч“

Дейност 3.4.1.5: „Изграждане на база/комплекс за провеждане на лагери и обучения за деца и/или възрастни в сградата на бившия лагер на Димитровски район“

Дейност 3.4.1.6: „Изграждане на обществена трапезария“

Дейност 3.4.1.7: „Ремонт на сградата на бившето помощно училище“

Мярка 3.4.2:“Повишаване качеството на живот чрез социални услуги“

Дейност 3.4.2.1: „Предоставяне на Патронажна грижа“

Дейност 3.4.2.2: „Помощ за пенсиониране“

Дейност 3.4.2.3: „Предоставяне на топъл обяд в Община Годеч“

Дейност 3.4.2.4: „Предоставяне на социалната услуга "Център за социална рехабилитация и интеграция"

Дейност 3.4.2.5: „Превенция и информираност на деца от 0 – 7 години от социално уязвими семейства и техните родители към равен старт и по-добро бъдеще“

Дейност 3.4.2.6: „Изкуството, път към социално включване, професионално ориентиране и предприемачество на уязвимите групи“

Приоритет 3.5: „Подобряване на културната инфраструктура“

Мярка 3.5.1:“Подобряване на физическата среда на културната инфраструктура“

Дейност 3.5.1.1: „Реконструкция и възстановяване на път до църква „Св. Георги“, с. Равна“

Дейност 3.5.1.2: „Реконструкция и възстановяване на път до манастир „Св. Архангел Михаил“, с. Шума“

Дейност 3.5.1.3: „Реконструкция и възстановяване на път до Букоровски манастир“

Дейност 3.5.1.4: „Реставриране на килийното училище“

Дейност 3.5.1.5: „Реставриране на римско светилище до манастир „Св. Никола”

Дейност 3.5.1.6: „Ремонт на църква „Св. Георги“, с. Бракьовци“

Дейност 3.5.1.7: „Ремонт на църква „Св. Архангел Михаил“, с.Мургаш“

Дейност 3.5.1.8: „Ремонт на манастир „Свети Дух”, гр. Годеч“

Дейност 3.5.1.9: „Ремонт на църква „Свети Йоан Кръстител”, с.Голеш“

Дейност 3.5.1.10: „Ремонт на църква „Свети Николай Чудотворец”, с. Гинци“

Дейност 3.5.1.11: „Ремонт на църква „Свети Георги”, с. Равна“

Дейност 3.5.1.12: „Ремонт на църква „Света Троица”, с. Комщица“

Дейност 3.5.1.13: „Ремонт на манастир ”Въведение Богородично”, с. Разбоище“

Дейност 3.5.1.14: „Ремонт на манастир „Свети Архангел Михаил”, с. Шума “

Дейност 3.5.1.15: „Ремонт на църква „Свети Илия”, с. Връдловци“

Дейност 3.5.1.16: „Облагородяване на пространството около църква „Св. Николай Чудотворец“, с. Туден“

Дейност 3.5.1.17: „Възстановяване на крепости и калета в територията на Община Годеч“

Дейност 3.5.1.18: „Ремонт и облагородяване на пространствата около войнишките паметници в Община Годеч“

Дейност 3.5.1.19: „Ремонт на църква „Св. Димитър“, град Годеч“

Мярка 3.5.2:“Популяризиране на културната инфраструктура“

Дейност 3.5.2.1: „Изработване на карта на общината с обозначени културни обекти и маршрути“

Дейност 3.5.2.2: „Провеждане на рекламни кампании и изработване на информационни брошури и табели за обектите на културата на територията на общината“

Дейност 3.5.2.3: „Организиране на фестивал за младежи с отбелязване на „Деня на дървото” и „Деня на младежта – 12 август“

Дейност 3.5.2.4: „Организиране на фестивал на изкуствата „Видовден“

Приоритет 3.6: „Развитие на туристическия потенциал на общината“

Мярка 3.6.1: „Популяризиране на община Годеч като място за туризъм и отдих“

Дейност 3.6.1.1: „Провеждане на рекламни кампании и изработване на информационни брошури за туристическите обекти и местата за отдих и почивка“

Дейност 3.6.1.2: „Означаване и маркировка на туристически обекти“

Дейност 3.6.1.3:“Актуализиране на общинска програма за развитие на туризма“

Дейност 3.6.1.4:“ Проучване на местните забележителности, изработване на регистър на всички туристически обекти на територията на Община Годеч и популяризирането им сред обществеността“

Дейност 3.6.1.5:“ Изработване на интерактивен пътеводител на Община Годеч с културен маршрут и обновяване на интернет страницата с насока към туристическите обекти“

Мярка 3.6.2:“Развитие на туристическата мрежа в община Годеч“

Дейност 3.6.2.1: “Изграждане на туристическо селище в Лисина Село Комщица”

Дейност 3.6.2.2: “Изграждане на екопътека Комщица – Лисина Комщица манастира”

Дейност 3.6.2.3: “Създаване на подходяща среда за развитие на туризма в Община Годеч”

Дейност 3.6.2.4:“ Изграждане на екопътека до извора на р. Нишава“

Дейност 3.6.2.5:“ Изграждане на екопътека до Разбоишки манастир“

Специфична Цел 4: „Териториално сътрудничество и местна идентичност“

През новия програмен период се обръща значително внимание на териториалното сътрудничество и местната идентичност. Специфична цел 4 е насочена към подобно сътрудничество на съседни общини и сближаване в подкрепа на местните общности с конкретни мерки и дейности. Целта е развитие на местната идентичност, като основа за развитие на населените места и общината на регионално и национално ниво.

Кохезионната политика дълги години беше приоритет за Европейския съюз. Въпреки безспорното влияние, което оказа върху някои бедни и изостанали региони в Европа, все още има нужда от политика по сближаване и сътрудничество, както на национално, така и на трансгранично ниво.

Чрез специфична цел 4, община Годеч ще развие връзки и партньорства със съседни общини, населени места и региони в Република Сърбия.

За реализиране на тази цел са конкретизирани следните приоритети и мерки:

Приоритет 4.1: „Връзки и партньорства с други общини“

Мярка 4.1.1:“Подобряване на връзките и партньорствата със съседни общини и региони“

Дейност 4.1.1.1: „Засилване участието на общината в МИГ Берковица-Годеч“

Дейност 4.1.1.2: „Създаване на общ културен календар със съседни общини“

Дейност 4.1.1.3: „Създаване на общ информационен център и онлайн платформа за популяризиране на община Годеч и нейните съседни общини“

Дейност 4.1.1.4: „Кандидатстване на община Годеч в общи регионални проекти със други общини“

Дейност 4.1.1.5: „Обновяване на междуобщинския транспорт и най-вече с град София“

Дейност 4.1.1.6: „Обмяна на опит и добри практики за привличане на чужди инвестиции“

Мярка 4.1.2:“Трансгранично сътрудничество“

Дейност 4.1.2.1: „Участие в проекти за трансгранично сътрудничество с общини от Република Сърбия“

Дейност 4.1.2.2: „Побратимяване на община Годеч с чужди общински партньори“

Приоритет 4.2: „Запазване на местната идентичност на община Годеч“

Мярка 4.2.1:“Оползотворяване на местния потенциал за икономическо развитие“

Дейност 4.2.1.1: „Информационна кампания за рекламиране на местните продукти, услуги, традиции и обичаи“

Дейност 4.2.1.2: „Разпространение на специфични продукти и услуги с общинска марка „Годеч“

Дейност 4.2.1.3: „Обособяване на специализирани места за продажба на местна продукция“

Дейност 4.2.1.4: „Обновяване сайта на община Годеч в частта за популяризиране и запазване на местната идентичност на община Годеч“

Дейност 4.2.1.5: „Обмяна на опит, успешно въвеждане и популяризиране на възможностите за публично- частно партньорство на територията на общината“

Мярка 4.2.2:“ Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики“

Дейност 4.2.2.1: „Изготвяне на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027 г. и обучение на служителите за изпълнение на дейностите по наблюдение и оценка на ОПР“

Дейност 4.2.2.2: „Изготвяне на последваща оценка на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027 г.“

Дейност 4.2.2.3: „Изготвяне на междинна оценка на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2024 г. и актуализация на плана“

Дейност 4.2.2.4: „Изготвяне на секторни стратегии за местни политики - за опазване на околната среда, развитие на социални услуги, туризма, младежта и други и обучение на екипите за наблюдение и оценка на програмите/стратегиите“

III. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност

Водещ подход за разработването на ПИРО е осигуряване участието на максимално широк кръг от заинтересовани лица. Прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество съпътства както разработването и приемането на плана, така и неговата реализация и наблюдение.

Ключов елемент в разработване на Плана за интегрирано регионално развитие на община Годеч е настоящия комуникационна стратегия, която има за основна цел създаването и прилагането на адекватни за местните условия механизми и подходи за идентифициране и привличане вниманието на заинтересованите лица за участие в местните политики. Интересът и мотивацията за участие на местните общности в определянето и реализацията на целите и приоритетите на документа гарантира неговата легитимност и успешна реализация, тъй като той отразява техните нужди и виждания за развитие.

Осигуряването на публичност и прозрачност е основен приоритет при изработването, приемането и реализацията на плана, и като такъв е основа за приложената комуникационна стратегия.

Стратегическият комуникационен план на стратегията послужи като инструмент, който подпомогна да бъдат идентифицирани заинтересованите страни в процеса и да бъдат взети подходящите решения за достигане до тях. Той определя и общите и специфични цели пред комуникационната стратегия на Плана за интегрирано регионално развитие на община Годеч.

Приоритет за комуникационната стратегия в подготовка и реализацията на ПИРО е да се идентифицират и приложат всички възможни мерки за поддържане на активното мотивирано участие на местните общности в определянето и реализацията на целите и приоритетите на документа. Задължително е да се гарантира участието на съответните

организации, представляващи гражданското общество, партньорите от областта на околната среда и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията, действащи на територията на общината.

Съгласно чл.20 от ППЗРР Плана за интегрирано регионално развитие на Общината се обсъжда и съгласува с широк кръг заинтересовани страни, имащи отношение към развитието на общината, като получените становища и коментари се отразяват по преценка на общинския съвет. Кметът на общината публикува на интернет страницата на общината проекта на ПИРО и отправя покана за публично обсъждане, съдържаща мястото и датата за неговото провеждане. Процесът на публично обсъждане се обективира в протокол с отразени становища от заинтересованите страни. Протоколът е неразделна част от проекта на плана за интегрирано развитие на общината при внасянето му за разглеждане и приемане от общинския съвет. Едва след приключване на описаната по-горе процедура и на основание чл. 24 от ЗРР, Общинския съвет на община Годеч обсъжда и приема ПИРО на Общината.

Настоящата комуникационна стратегия отразява осъзнатия ангажимент на Община Годеч да осигури необходимата публичност и да предприеме всички възможни мерки за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите и приоритетите на документа.

На основание препоръките в Методическите указания на МРРБ за разработване на ПИРО, настоящата Комуникационната стратегия на ПИРО на община Годеч се фокусира върху идентифицирането и включването на заинтересованите страни и гражданското общество чрез подходящи форми, включително кампании за идентифициране на проектни идеи, които да бъдат включени в програмата за реализация на плана. Водещ е подходът „отдолу-нагоре“ при идентифициране на нуждите, потенциала за развитие и възможните решения. Определянето на целите и приоритетите на плана и на мерките, чрез които ще се реализират тези цели и приоритети, не е единствено инициатива и ангажимент на общинската администрация, а се планират с активното участие на гражданското общество.

За тази цел на гражданите е предоставена възможност за участие чрез анкета на интернет сайта на Общината на най-ранен етап от разработване на плана, заедно с информационни материали. Въпросите са формулирани с фокус гражданите сами да идентифицират проблемите в средата около тях, да предлагат решения и да осъзнаят възможностите за техния принос за реалната промяна на ситуацията към желаната от тях.

ЦЕЛИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

1. Общи цели:

1.1. Популяризиране на ролята на ПИРО и информиране за възможностите за участие на заинтересовани лица;

1.2. Осигуряване на максимална публичност и прозрачност в процеса на разработване, приемане, изпълнение и реализация на ПИРО;

1.3. Изграждане и поддържане на високо обществено доверие към процесите по разработване, приемане, изпълнение и реализация на ПИРО и местните политики;

2. Специфични цели:

2.1. Популяризиране на възможностите за подобряване на развитието на Общината и качеството на живот;

2.2. Осигуряване на максимална публичност и прозрачност на процеса на разработване, приемане, изпълнение и реализация на ПИРО, резултатите и добрите практики;

2.3. Информиране на потенциалните заинтересовани лица за възможностите за участие и финансиране на проектни идеи и проекти, предоставяни от различни финансови фондове и инструменти;

2.4. Повишаване информираността и компетентността на заинтересовани страни при формулиране проектни идеи, които да бъдат предложени за реализация чрез ПИРО;

2.5. Насърчаване на активното участие на всички заинтересовани страни в цялостния процес на ПИРО чрез създаване на активна комуникационна среда.

СПЕЦИФИЧНИТЕ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Провеждане на информационно-разяснителна кампания, която включва:

- Разпространяване на информационни материали чрез предавания в местни медии и сайтове, провеждане на фокус групи, онлайн анкети и форми за набиране на проектни идеи за предвижданията на ПИРО, за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им, както и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда;

- Фокусиране на вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проектни идеи с участието на публичния сектор, насочени към подобряване на физическата среда и на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;

- Разясняване на отговорностите и задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при изпълнението на плана;

- Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност от тях, както и за подобряване на стандарта на живот на населението;

- Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за подготовката и реализация на плана.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

Заинтересованите страни са идентифицирани съгласно информацията за действащи на територията на общината публични, частни и неправителствени организации, с която администрацията разполага. В хода на изготвянето на ПИРО са идентифицирани и поканени да вземат участие в процеса по формулиране на целите и приоритетите представители на местната администрация, представители на бизнеса, представители на НПО, представители на местни инициативни групи, представители на образователни и културни институции, ръководители на социални услуги, представители на местното население.

Активни участници в този процес са кметовете на населени места, кметските наместници и общинските съветници.

Целеви групи

Мерките и дейностите по комуникация и информация във връзка с ПИРО задължително се планират и изпълняват като ефект на ниво всяка една от следните основни целеви групи и съответстващите им под-групи:

1. Широка общественост;
2. Потенциални партньори за реализация на проекти;
3. Отговорна администрация и представители на публичната власт, ангажирани с процеса по разработване, приемане, изпълнение и реализация на ПИРО;
4. Разпространители на информация.

Целевите групи на потенциалните партньори, ангажираната администрация и разпространителите на информация съставляват основните заинтересовани страни (stakeholders), с различна роля и функция в процеса на подготовка, осъществяване, отчитане и комуникиране на програмите.

За всяка от основните целеви групи са дефинирани целеви подгрупи както следва:

- Широката общественост – това е целевата група на гражданите на местно ниво в това число:

- Специфични демографско-икономически групи (икономически неактивни лица, заети, безработни, учащи/ студенти и др.);
- Социално-уязвими групи (хора в неравностойно положение, хора с увреждания и др.);
- Други специфични под-групи и общности (културни и етнически общности; живеещите в близост до реализирания проект и др.).

1. Потенциални партньори за реализация на проекти – представители на публични и частни субекти:

- Съседни общини или други публични институции
- Юридически лица със стопанска цел
- Юридически лица с нестопанска цел, в това число:
- Професионални организации и сдружения – браншови, работодателски, синдикални (т.нар социално-икономически партньори), бизнес асоциации и др.;
- Други асоциации/организации – НПО, центрове, асоциации и клубове с нестопанска цел, научни, образователни, обучителни и културни центрове и институции, граждански сдружения, доставчици на социални и здравни услуги, финансови институции и др.
- Други администрации/институции

2. Отговорна администрация и представители на публичната власт, ангажирани с процеса по разработване, приемане, изпълнение и реализация на ПИРО – всички членове на Работната група, Общински съветници, директори и експерти в дирекции.
3. Разпространители на информация – институции и лица, които информират, формират мнения и нагласи, оказват влияние в процеса на вземане на решения, със следните целеви под- групи:

- Медии на местно ниво: електронни, печатни, интернет, социални мрежи, медии за генериране на потребителско съдържание;
- Юридически лица с нестопанска цел/Браншови организации/Консултантски организации;
- Участниците в процеса на взимане на решения

- Крайни ползватели на услуги по проекти

✓ **Приоритети в целите по информация и публичност сред широката общественост.**

По отношение на широката общественост, приоритетните цели са:

- Разяснение на ключовите цели и приоритети за развитие на региона и Общината, в контекста на националната и европейски приоритети за периода 2021-2027г.;
- Популяризиране на въздействието/ефектът от реализацията на ПИРО, като инструмент на стратегическото планиране за по-ефективно разходване на публичните ресурси.
- Повишаване доверието в равния достъп при формулиране на публичните политики на широк кръг участници;
- Създаване на активна и мотивирана местна общност чрез информиране за възможностите за изразяване на мнение по важни теми, даване на предложения за мерки и представяне на проектни идеи, проследяване на изпълнението на ПИРО.

✓ **Приоритети в целите по информация и публичност сред останалите три групи заинтересованите страни**.

Заинтересованите страни са потенциалните партньори, администрация, ангажирана с процеса на ПИРО, разпространители на информация.

Приоритетни специфични цели за заинтересованите страни са:

- Повишаване прозрачността на процедурите по разработване, изпълнение и отчитане резултатите от публичните политики, а също и на информираността и доверието в равния достъп на заинтересованите страни;
- Стимулиране професионалното и компетентно участие на всички заинтересовани страни за формулиране и изпълняване на съвместни проекти;
- Информиране за конкретните проекти и добри практики по съвместни проекти по публично-частни партньорства.
- Повишаването на участието на потенциалните партньори, особено сред бизнеса, МСП, НПО и др.
-

КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

Каналите и инструментите за комуникация са пряко свързани със спецификата и нагласите на целевите групи заинтересовани страни. Техния избор се предопределя и от действителността в която живеем, по отношения последиците от световната пандемия с вируса на Ковид 19. Като цяло обществото ни се дигитализира с бързи темпове и търсенето на информация чрез онлайн канали е предпочитано, спрямо хартиените носители, в ежедневието на хората. Проучвания показват, че за представителите на бизнеса и неправителствените организации, онлайн средата и използването на електронна поща, изцяло замества стария тип хартиена кореспонденция . Предпочитани канали за комуникация на широката общественост са и телевизията, радиата и пресата.

Обичайна особеност е по-добрата информираност на хората от общинския център в сравнение с жителите на селата. Нуждата и проблемите свързани с липсата на интернет връзка задълбочава проблема с откъсване на тези заинтересовани лица.

Това налага въпреки прилагането на дигиталните технологии, нуждата от личен контакт, особено по отношение на провеждането на публично обсъждане на Плана за интегрирано развитие на община Годеч. Това е от особена важност в случаите на малцинствата, хората с увреждания, жителите на селските райони, възрастните хора, хората с най-ниски доходи и другите уязвими групи.

За постигането на целите на комуникационния план за подготовка на ПИРО и за удовлетворяване на потребностите на целевите групи и заинтересованите страни се предлага балансирана комбинация от средства на следните форми на комуникация:

- Обществено обсъждане.
- Комуникация със експерти от съседни общини;
- Дискусии и срещи на Работната група;
- Разпространяване на информационни съобщения за предстоящи срещи и обсъждания на ПИРО;
- Публикации и регулярно обновяване на информация на сайта на Общината за дейностите по ПИРО;

- Публикации в местни медии;
- Анкетно проучване
- Онлайн формуляр за набиране на проекти идеи и предложения.

Прилагането на богат спектър от средства за координация и комуникация и пълноценното използване на възможностите, които предоставя местната и регионална медийна среда и онлайн пространството, ще гарантира създаването на активна комуникационна среда за заинтересованите страни.

От друга страна пряко ангажирани в Работната група по разработване на Плана за интегрирано развитие на община Годеч са максимално широк кръг от представители на заинтересовани страни, което е гаранция за техния принос при формулиране, изпълнение, реализация и наблюдение на публичните политики на ПИРО.

РЕЗЮМЕ НА ПРОВЕДЕНИТЕ ОБСЪЖДАНИЯ И ПРИНОСА НА ПАРТНЬОРИТЕ ПРИ РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА

Участието на обществеността в разработването на Плана за интегрирано развитие на община Годеч 2021-2027г. е осигурено чрез анкети сред обществеността, срещи със заинтересовани страни, анкети сред общинската администрация, кметове и кметски наместници, общински съветници, теренни проучвания, срещи и консултации.

В началото на самия процес е създадена Работна група със заповед на кмета №83/23.02.2021г., включваща 30 членове и ще осъществява следните функции:

- Отговаря за подготовката, изготвянето и одобряването на План за интегрирано развитие на община Годеч /ПИРО/ за периода 2021-2027г.;
- Определя етапите, практическите действия и приема програма-график за изработването на ПИРО;
- Представителите на съответните ресорни дирекции, отговарят за предоставяне на необходимата информация, свързана с подготовката на плана. Те не участват в срещи и обсъждания с представители на изпълнителя и другите заинтересовани страни за обсъждане на специфичните въпроси, свързани с подготовката на ПИРО;

- Председателят координира осъществяването на всички необходими процедури по разработване на Плана за интегрирано развитие /ПИРО/ на община Годеч за периода 2021-2027г. в съответствие със Закона за регионалното развитие (ЗРР), Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на общини (ПИРО) за периода 2021-2027г.;

Целта на проучванията кои са предизвикателствата според обществеността, към които община Годеч трябва да насочи своите усилия за периода 2021-2027 година; кои са основните цели и мерки, които трябва да насочат общината към справяне на проблемите и предизвикателствата, които са идентифицирани и кои са конкретните проекти и дейности, които е необходимо да се реализират за бъдещия период.

Според участниците, най-значимите характеристики и основни фактори за растеж в община Годеч са: подобряване на техническата инфраструктура, развитие на туризма, привличане на чужди инвестиции и стимулиране на местната икономика.

Основните проблеми и предизвикателства, които стоят пред общината, според анкетираните са: амортизирана инфраструктура, липса на инвестиции, качеството на услугите, проблеми в социалните услуги и др.

Представителите на местната администрация и заинтересованите страни предлагат ключови проекти, които да бъдат включени в разработения План за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027г.

В областта на подобряване на административния капацитет и местната икономика са предложени следните мерки и проекти: По-често провеждане на обучение на служителите в администрацията, Повишаване на административния капацитет, Привличане на нови инвеститори, чрез предоставяне на терени общинска собственост.

По отношение на съхраняване и опазване на околната среда са предложените следните мерки и проекти: Популяризиране на разделното събиране, Стимулиране на гражданите да използват по-екологични средства за отопление, Изграждане на пречиствателни станции за питейни води и Рекултивация на депо с прекратена експлоатация в село Разбоище.

В областта на техническата инфраструктура са предложени следните мерки и проекти: Реконструкция на водопровода на град Годеч, Реконструкция на улици и тротоари в град

Годеч, Изграждане на пречиствателни станции на територията на общината, Подобряване достъпа до селата, чрез асфалтиране на улици, Подмяна ВиК мрежи в селата, Ремонт на довеждащия водопровод от Черна.

По отношение на развитието на социалните услуги и човешките ресурси са предложени следните мерки и проекти: Създаване на услуги от резидентен тип, Запазване на съществуващите работни места, Разкриване на нови работни места.

В областта на културното наследство и туризма са предложени следните мерки и проекти: Да се направи списък и карта на културните и историческите забележителности на общината и подобряване на достъпа до тях, Провеждане на рекламни кампании за тях и осигуряване на лесен достъп до същите, Подобряване на инфраструктурата до черквите и манастирите, Популяризиране на културно-историческото наследство чрез заснемането на късометражни филми, изработка на брошури, Обозначаване с табели на културно-историческите обекти на община Годеч.

По отношение на селищната мрежа и жилищния сектор са предложени следните мерки и проекти: Изграждане на жилища за социално слаби семейства, Заделяне на средства за благоустрояване на всички населени места в общината, Изготвяне на кадастрална карта на всички махали на територията на Община Годеч.

В областта на териториалното сътрудничество и местната идентичност са предложени следните мерки и проекти: Проекти по трансгранично сътрудничество и взаимодействие с Общините в района, Участие в стратегията на МИГ-Берковица и Годеч през следващия програмен период, Продължаване на партньорството с община Берковица, Побратимяване с общини от чужбина.

Проекти са предложени поотделно и във всяко едно от населените места в общината.
За град Годеч се предлага: Разширение на ДГ „Юрий Гагарин“; Втория етаж от сградата да се отдаде под наем на желаещи учебни заведения; Да се разкрият две нови яслени групи за деца от 2 до 3 години; Пълно обновяване на първото училище в град Годеч; Изработване на проект за възобновяване на старото училище до черквата „Свети Димитър Солунски“; Оформяне на детска площадка в кв.“Старо село“; Да се възобнови екопътека до местността „Мерудая“; Изграждане паметника на Никола Йонков Вапцаров; Изработване и поставяне на Българския трикольор на подходящо място; Изработване на проект за оформяне на парк

– двора до болницата до ул.“Люляк“; Да се направи почивна станция в планината; Да се направи ½ хотел за посетители в град в сградата на бившето Помощно училище, а другата половина да бъдат помещения за отдаване под наем на нуждаещи се граждани от община Годеч или работещи от други селища; Ремонт на моста пред голямата чаршия; Закупуване водоноска за почистване на улиците в града; Почистване и ремонтиране на всички изворни чешми; Ремонт на градския часовник в кулата; Възобновяване на комуникационната линия:„София-Годеч-Туден-Каленовци-Разбоище-Прекръсте-Драгоман-Сливница-Божурище- София“; Залесяване на общински терени; Провеждане на панаир на селскостопански продукти от Софийска област; Развъждане на сърни, муфлони, кози и друг дивеч в заграден терен.

За село Бракьовци се предлага: Асфалтиране на пътя „Полеглица – село Бракьовци“; Подмяна на уличната водопроводна мрежа; Подмяна на водопроводната мрежа в участъка „Магаращниците“; Изкопаване на канавка в селото; Отводняване на църква „Св.Георги“; Почистване на пътя за Гробищния парк; Почистване на пътя за „Тошин дол“; Ремонт на резервоара в селото.

За селата Бърля, Комщица и Смолча се предлага: Да се преразгледа договора на община Годеч с фирмата, която превозва жителите на селата, във връзка с неизпълнение на въведеното разписание; Подмяна на водопровода между селата Комщица и Бърля; Да се довърши подмяната на водопровода в село Комщица; Да се подмени каптажа до резервоара в село Комщица; Да бъдат обезопасени мостовете с парапети в селата Комщица и Бърля; Да се почисти коритото на река „Височка“; Подмяна на оградата на гробищните паркове в селата Комщица и Бърля; Доизграждане на канализационна шахта пред кметсвото; Ремонт на салона в кметството.

За село Гинци се предлага: Подмяна на водопровода в селото; Ремонт на кметството, Ремонт на сградата на старото кметство; Ремонт на улиците в селото; Ремонт на улицата между църквата и гробищата; Ремонт на църквата „Св.Николай“; Да се изгради екопътека за местностите „Крива пещ“, „Светата вода“, „Динева пещ“; Поставяне на постоянно светещ светофар на пешеходните пътеки в центъра на селото; Поставяне на „възвишения“ по основните улици на селото; Доизграждане на тротоарни площи в селото; Изграждане на автобусна спирка; Подмяна на електрическата система в селото.

За селата Голеш, Ропот, Връдловци и Станинци се предлага: Да се преразгледа договора на община Годеч с фирмата, която превозва жителите на селата, във връзка с неизпълнение на въведеното разписание, Да бъде ремонтиран пътя за махала „Горни Батлак“ в село Голеш, включваща пътя за гробищен парк в село Голеш, както и манастира „Св.Николай Летни“; Да се ремонтира водопроводната мрежа в селата Голеш, Ропот, Връдловци и Станинци; Да се ремонтира пътя между селата Ропот и Станинци; Да бъдат подменени указателните табели на селата.

За селата Каленовци и Букоровци се предлага следното: Ремонт на улиците в село Каленовци и Букоровци; Ремонт на водопровода в местността „Петловица“.

За селата Туден и Разбоище се предлага следното: Да се направи екопътека до „Разбоишки“ манастир; Да се изкърпят дупките на пътя „Туден – Разбоище“; Да се извърши ограждане на резервоара в село Туден; Да се подмени водопровода „Туден – Разбоище“.

Всички мерки, проекти и идеи са взети под внимание и голяма част от тях са включени в Плана за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027 година, като са съобразени с възможностите за финансиране с безвъзмездни средства по оперативните програми, общинско и държавно финансиране и съфинансиране, национални програми, частни инвеститори и публично-частни партньорства.

КОМУНИКАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, ОТЧЕТНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ ОТНОСНО ПОСТИГАНИТЕ РЕЗУЛТАТИ И ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ПО ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Основната предпоставка за успешно изпълнение и реализиране на Плана за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027 година е осигуряването на необходимата информация, публичността и прозрачността при неговото изработване.

Програмата за реализация на ПИРО на община Годеч осигурява координация и съгласуваност между приоритетите и специфичните цели за развитие на Общината и ресурсите за реализация на плана, като интегрира възможностите за финансиране и институционалната подкрепа.

С програмата са определени пакети от мерки за реализация на специфичните цели, съответните финансови ресурси, отговорните звена за управление, наблюдение и оценка на проектите.

Изработването и приемането на актуализирания документ се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на ПИРО.

В процеса на бъдеща актуализация на Програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в плана, следва да се гарантира участието на следните групи заинтересовани страни и партньори, имащи отношение към развитието на територията на общината:

- ✓ Представители на местната администрация: общинска администрация, общински съветници, кметове на населени места на територията на община Годеч;
- ✓ Представители на НПО, читалища, училищни настоятелства, клубове и др.;
- ✓ Институции: представители на държавните институции и ведомства на територията на общината;
- ✓ Представители на бизнеса: в ролята на партньор на гражданското общество, осигуряващ експертна оценка, финансова и логистична подкрепа;
- ✓ Медии: представители на медиите за популяризиране на инициативите, оказване на медиен контрол и посредничество при диалога с широката общественост.

Дейностите по информация и публичност в процеса по бъдеща актуализация на Програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в ПИРО, ще бъдат осъществени от кмета и общинския съвет на община Годеч в съответствие с техните компетенции.

IV. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини

В ПИРО могат да бъдат дефинирани неограничен брой зони за въздействие, но от тях следва да бъдат подбрани няколко приоритетни зони, които имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.

Целта на определянето на приоритетни зони за въздействие е постигане на максимален ефект с ограничените ресурси, с които разполагат общините. Това е особено необходимо за големите общини, при които изпълнението на отделни мерки в различни части от общината без ясна обвързаност между тях представлява само временно задоволяване на конкретна нужда, но не оказва въздействие върху цялостното развитие. Определянето на приоритетни зони за въздействие не ограничава инвестициите в териториите, които са извън тези зони, а е отражение на идентифицираните при анализа територии с най-голям специфичен потенциал за развитие. Приоритетните зони следва да бъдат с ограничен брой и така подбрани, че тяхното развитие да може в най-голяма степен да повлияе върху развитието на цялата община. Размерът на конкретната зона не се ограничава като площ, но за по-голяма по размер зона, са необходими по-силни мотиви и доказателства за необходимостта от обхващането на съответната територия, включена в обхвата на зоната.

Подборът на приоритетните Зоните за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) следва да бъде добре обоснован и базиран на реални данни и проучвания за съответната територия, а в плана следва да бъдат ясно описани характеристиките, проблемите и потенциалите на всяка зона, както и аргументите, въз основа на които съответната зона е определена като приоритетна за развитие. С цел засилване на обосновката и аргументация на възприетия подход на приоритизация на зоните за въздействие в плана следва да се съдържа подходящ графичен материал (карти, схеми и др.), онагледяващ идентифицираните приоритетни зони на въздействие, включително разположението им в рамките на общата територия на общината. Приоритетните градски зони за въздействие (за общините, за които са били определени такива) следва да бъдат

обозначени по подходящ начин (например цветово), за да могат да бъдат разграничени от другите приоритетни зони със специфични характеристики в общината.

Зоната за прилагане на интегриран подход (Зона за въздействие) е пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие.

Зоните за прилагане на интегриран подход **(**Зоните за въздействие) могат да бъдат както части от територията на общината с конкретно функционално предназначение (например зони с преобладаващи административни/публични функции, индустриални или бизнес зони, зони за култура, за отдих и туризъм, зони с преобладаващи жилищни функции, зони за транспортна дейност и т.н.), така и други специфични обособени територии с идентични характеристики или собствен потенциал за развитие (например зони с потенциал за коопериране със съседни общини).

Зоната за прилагане на интегриран подход **(**Зоната за въздействие) се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният й териториален обхват се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологически и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие), независимо от функционалното предназначение на тяхната територия, могат да бъдат два вида:

- ✓ Градски зони за въздействие;
- ✓ Други зони за въздействие със специфични характеристики.

Градските зони за въздействие включват територии в урбанизираната градска част (в рамките на строителните граници на града), градски покрайнини (малки по обхват съседни територии, вкл. и извън строителните граници на града) или функционални градски зони, обслужващи градско-селските връзки. Градски зони за въздействие се определят само за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то йерархично ниво съгласно НКПР, административни центрове на общини, като определянето на приоритетни градски зони е

задължително. За останалата част от общинската територия се определят други зони за въздействие със специфични характеристики.

Другите зони за въздействие със специфични характеристики могат също да представляват градски по своята същност зони (т.е. да включват територии от урбанизирана градска част, градски покрайнини и функционални зони), но могат да се отнасят до всеки вид населено място или част от територията на общината, както и да включват части от съседни общини.

След анализиране на силните, слабите страни, възможностите и заплахите са определени следните приоритетни зони за въздействие на територията на общината:

- ✓ **Зона 1 - Зона за икономическо въздействие** – предвидени дейности, свързани с развитие на малкия и средния бизнес, привличане на чужди инвестиции, трансгранично сътрудничество и повишаване на административния капацитет;
- ✓ **Зона 2 - Зона за развитие на отдих и туризъм** – предвидени дейности, свързани с развитието на различни видове туризъм, популяризиране на културното наследство и местната идентичност и създаване на места за отдих на територията на общината
- ✓ **Зона 3 - Зона за опазване на околната среда** – предвидени дейности, свързани с опазване и съхраняване на околната сред;
- ✓ **Зона 4 - Зона за инфраструктурно развитие** – предвидени дейности, свързани с развитието на инфраструктурата на цялата територия на общината;

Зона 1 – Зона за икономическо въздействие – тази зона е обвързана с Общия устройствен план на община Годеч, като тя е съсредоточена в териториите, които са определени за „допустима промяна на предназначението“, където се очаква да се реализира бъдещия инвестиционен интерес в територията на общината. Също така според проекта за общ устройствен план на община Годеч се обособява смесена производствено-обслужваща територия с обща площ 55,61 ха, разположена на изток от общинския център – град Годеч.

Зона 2 - Зона за развитие на отдих и туризъм – тази зона обхваща цялата територия на общината, където има потенциал за развитие на отдих и туризъм.

Разнообразният релеф, красивата природна среда, богатото биоразнообразие, защитените зони, чистата околна среда, наситеността с културни обекти и близостта до столицата на България – София, както и до Република Сърбия, показват за наличие на голям потенциал за развитие на туризма на територията на община Годеч.

Запазаване на местната идентичност и традиции са в основата на развитие на тази зона. Инвестициите, съхраняването, популяризирането и подкрепата, заедно с една добра маркетингова стратегия би могло да бъде изключително успешно в просперитета на цялата община. Именно за това тази зона дава възможност за целева политика в за развитие на отдиха и туризма на територията на община Годеч.

В тази зона попадат защитени зони по директивата за местообитанията „Западна Стара планина и Предбалкан“ и „Драгоман“ и защитени зони по директивата за птицитие „Западен Балкан“, „Понор“ и „Раяновци“, както и защитени територии: защитена местност „Планински пелин“, в землището на село Бракьовци и природните забележителности „Заского“, в землището на село Гинци и „Водопад Котлите“ в землището на селата Букоровци и Разбоище. Този природен ресурс предлага възможност за развитие на екотуризъм и познавателен туризъм.

На територията на общината има 124 недвижими културни ценности, сред които 39 с категория национално значение и 83 с местно значение. По вид паметниците биват 4 художествени, 5 архитектурно-строителни от Античността и Средновековието, 76 архитектурно-строителни, 39 археологически. С този богат културно-исторически ресурс, който притежава общината има потенциал за развитие на културно-исторически и опознавателен туризъм, както и създаване на екопътеки до основни обекти, които в момента са трудно достъпни за туристи.

Също така на територията на общината има потенциал за развитие на културния туризъм и развитие на фестивалите, свързани с местния бит и култура, както и представяне на местни продукти, характерни за община Годеч.

Зона 3 - Зона за опазване на околната среда - зоната обхваща цялата територия на общината, като основно е насочена към всички защитени зони и територии по Натура 2000 на територията на общината, териториите с нерегламентирани сметища и населените места. Опазването на околната среда е от съществено значение за развитие на всички

потенциали на общината. Именно за това е формирана и такава зона за въздействие, чрез която ще се запази и подобри качеството на компонентите на околната среда, а и ще се развият дейности, които не са въведени в територията на общината – насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници, въвеждане на енергийно ефективно улично и парково осветление, подобряване ефективността на сградните инсталации и др.

Зона 4 - Зона за инфраструктурно развитие – обхваща цялата територия на общината. Зоната е съсредоточена в развитие на техническата, здравната, образователната и социална инфраструктура. Като цяло пътната мрежа, водопроводната и канализационната мрежи са амортизирани и имат нужда от реконструкция, а на места и от подмяна с нова. Дейностите, свързани с образователната инфраструктура са насочени в общинския център – град Годеч и са свързани с училището и детската градина, които са локализирани в града. Развитието на здравната инфраструктура е насочено в селата, които са отдалечени от град Годеч – има нужда от създаване на пунктове за обслужване на населението с долекарска извънболнична помощ и създаване на мобилни аптеки. От гледна точка на социалната инфраструктура усилията са насочени в подкрепа на социално слабите семейства, уязвимите групи и разкриване на нови социални услуги, обхващащи по-голяма част от нуждаещото се население в общината.

V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие

Планът за интегрирано развитие на община Годеч представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината и града, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектните идеи за постигане целите на развитието. Програмата за реализация на ПИРО има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Основните структурни елементи на програмата са мерките и проектните идеи по съответните цели и приоритети на плана. В тях са включени дейности обединени по териториален, технологичен и времеви признак, с общо финансово управление и предвиден синергичен ефект. Всяка предвидена интервенция може да обхваща комплекс от дейности, подлежащи на финансиране със собствени или заемни средства, публично-частни партньорства, средства от различни оперативни програми или от други източници. Възможно е да бъдат идентифицирани мерки, за чието изпълнение не винаги е необходим финансов ресурс – например разработването на общински наредби.

Програмата за реализация, както всички останали части на ПИРО, е разработена на базата на прилагането на интегриран подход.

За постигане на интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (проектни, инвестиции, политики), които ще бъдат използвани целенасочено за осъществяване на конкретна цел или приоритет. Това се осъществява чрез програмата за реализация, в която се определя пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода 2021-2027г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук - и на ПИРО.

Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализация на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

1. ***Описание на прилагания интегриран подход и предвидените мерки и дейности за реализация на плана***

Програмата за реализация, както всички останали части на ПИРО, е разработена на базата на прилагането на интегриран подход. За постигане не интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходяща комбинация от ресурси и мерки (проекти, инвестиции, политики), които да бъдат използвани целенасочено за осъществяване на конкретна цел или приоритет. Това се осъществява чрез програмата за реализация, в която се определя пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2021-2027г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостно изпълнение на програмата, а оттук и на ПИРО.

Мерките и дейности, които ще получат подкрепа в рамките на областите на въздействие, са определени на базата на специфичните цели и приоритети и на база направения анализ на територията на община Годеч.

Също така мерките отчитат местните специфики и нужди в различни сектори: подобряване на административния капацитет, развитие на местната икономика, опазване и съхраняване на околната среда, подобряване на техническата, образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, развитие на туризма в общината.

С помощта на бизнеса и местните общности ще се разшири междуобщинското, регионалното и трансграничното сътрудничество на община Годеч, както и съхраняване на местната идентичност.

2. ***Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата***

Съгласно методическите изисквания, индикативният списък на важни за общината проекти се изготвя по образец, приложен към настоящите Методически указания

(Приложение № 1А). Списъкът с проекти, които са от по-голяма важност за развитието на общината и за постигане целите на плана е неразделна част от програмата за реализация. Тъй като проектите по своята същност могат да представляват мерки или част от мерки за реализация на отделните приоритети, включените в Приложение №1А проекти по съответните мерки могат да фигурират и в Приложение №1.

Включените в списъка проекти са тясно обвързани с ключовите приоритети за развитие, а в програмата за реализация е обоснован приносът им към тях. Списъкът с проекти може да бъде актуализиран, като нови проекти се включват при спазване на принципа на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия, описани в част III от плана.

3. Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на ПИРО и описва финансовата рамка на поетите ангажименти по неговото изпълнение от страна на всички партньори в местното развитие – при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Индикативната финансова таблица е представена в Приложение №2 на Плана за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027 година.

VI. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия

Едно от най-големите предизвикателства пред което е изправен светът и с което трябва непрестанно да се бори е изменението на климата. Изменението на климата на планетата днес променя света. През последните две десетилетия бяха регистрирани най-топлите години, откакто съществуват измервания и екстремни метеорологични явления, като горски пожари, големи горещини и наводнения, които все повече зачестяват както в Европа, така и на други места по света.

Основният проблем е това, че ако не бъдат предприети спешни действия, до 2060г. глобалното затопляне вероятно ще надхвърли с 2°C нивата от периода преди индустриализацията, а към края на века може дори да достигне 5°C.

Подобно повишаване на температурата в световен мащаб ще има опустошително въздействие върху природата, което ще доведе до необратими изменения на много екосистеми и до последваща загуба на биологично разнообразие. По-високите температури и по-интензивните метеорологични явления ще доведат и до огромни разходи за икономиката на ЕС и ще възпрепятстват способността на страните да произвеждат продукти.

За да изпълни международните си ангажименти във връзка с изменението на климата, ЕС прие амбициозно законодателство в редица области на политиката. За да могат ключови сектори от икономиката да намалят значително емисиите на парникови газове, страните от ЕС определиха задължителни цели за емисиите.

До 2017г. ЕС намали емисиите си с почти 22% спрямо нивата от 1990г., постигайки целта си за намаляване на емисиите за 2020г. три години по-рано от предвиденото.

През декември 2020г., с оглед на ангажимента на ЕС да повиши амбициите си в областта на климата в съответствие с Парижкото споразумение, лидерите от ЕС одобриха обвързваща цел на ЕС за нетно вътрешно намаляване на емисиите на парниковите гаозве с най-малко 55% до 2030г. в сравнение с 1990г, което представлява значително увеличение спрямо предишната цел на ЕС за намаляване на емисиите с 40% до 2030г.

През април 2021г. Съветът и Парламентът на ЕС постигнаха предварително споразумение по европейския законодателен акт за климата, който има за цел да заложи в нормативна уредба целта за намаляване на емисиите до 2040г. Споразумението беше одобрено от посланиците към ЕС през май 2021г.

Засилената амбиция в областта на климата, за чието постигане се изисква трансформация на промишлеността на ЕС, същевременно ще:

- стимулира устойчивия икономически растеж
- създаде работни места
- донесе ползи за гражданите на ЕС, свързани със здравето и околната среда
- допринесе за дългосрочната конкурентоспособност в световен план на икономиката на ЕС, чрез насърчаване на иновациите в зелените технологии

В резултат от ангажимента на ЕС за предприемане на действия по отношение на изменението на климата, българското правителство започна разработване на своята Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и план за действие (НСАИКПД).

Национална стратегия има за цел да „развие най-високото възможно ниво на устойчивост на страната срещу изменението на климата чрез предприемане на всички необходими и изпълними мерки, като по този начин обезпечи безпрепятственото функциониране на икономическите сектори, запази здравето и благосъстоянието на населението и богатите природни активи на страната“. Дългосрочната цел на Стратегията е „активно да се стреми към дългосрочна икономическа, социална и екологична устойчивост, която да позволи на българските граждани, частния сектор и държавните институции да се подготвят и да се защитят по подходящ начин срещу уязвимостите, които произтичат от изменението на климата“. С други думи, да осигури рамката, която е необходима на страната, за да поддържа и да продължава да развива своята икономика и социална структура.

Адаптацията към изменението на климата е въпрос, който касае всички сектори в обществото и включва всички органи на местно, регионално и национално равнище, но също така и частния сектор, организациите на гражданското общество и гражданите. Всеки има участие в реализацията на стратегическите цели на НСАИКПД, а именно:

- Интегриране на адаптацията към измененито на климата във всички сектори: укрепване на правната рамка и политиките;
- Изграждане на институционален капацитет: чрез изграждане на експертни познания, база от знания, мониторинг и отчитане;
- Повишаване на осведомеността: подобряване на образованието, приемане и участие на обществото в действия за адаптация;
- Изграждане на устойчивост: чрез укрепване на инфраструктурата, защита на природния капитал, водоснабдителна и енергийната инфраструктура, опазване на екосистемните услуги и т.н.

Към Стратегията има План за действие, който описва какви действия за адаптация следва да бъдат предприети, по икономически сектори, като се посочват потенциални последици за бюджета и източници на финансиране, предвидената продължителност и очакваните резултати, показателите за изпълнение и отговорните институции. В отделните сектори има определени мерки за адаптация, които следва да бъдат предприети първи. Това са най-вече краткосрочни мерки с по-ниски или без бюджетни нужди и със силен акцент върху укрепване на политиките и правната рамка, повишаване на осведомеността, изграждане на капацитет и укрепване на базата от знания. Като цяло, средносрочните и дългосрочните мерки се характеризират с необходимостта от по-големи инвестиции и от това, че се предхождат от краткосрочни мерки.

В плана си за действие Националната стратегия посочва следните стратегически цели за сектор „Селско стопанство“:

- Устойчиво управление на земеделските практики за адаптация към изменението на климата;
- Насърчаване на капацитета за адаптация и осведомеността;
- Насърчаване на научните изследвания и иновациите за адаптация към изменението на климата;
- Укрепване на политиките и правната рамка.

Стратегическите цели за сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“ са:

- Подобряване на управлението на екосистемите;

- Подобряване на управлението на знанията, обучението и комуникацията по отношение на адаптацията към изменението на климата между заинтересованите страни;
- Създаване на пространство за биологичното разнообразие и екосистемите;
- Повишаване на устойчивостта към изменението на климата чрез намаляване на натиска, който не е свързан с изменението на климата;
- Устойчиво използване на регулиращите и културни екосистемни услуги за адаптация.

Стратегическите цели за сектор „Енергетика“ са:

- Изграждане на институционален капацитет, познания и използване на данни за адаптация;
- Интегриране на съображенията за изменението на климата в политиките, плановете и финансовите механизми на сектора;
- Интегриране на устойчивостта към климата в проектирането и строителството;
- Повишаване на устойчивостта на енергийните доставки.

Стратегическите цели за сектор „Гори“ са:

- Подобряване на базата от знания и повишаване на осведомеността по отношение на адаптацията към изменението на климата;
- Подобряване и зашита на горските ресурси;
- Подобряване на потенциала за устойчиво използване на горските ресурси.

Стратегическите цели за сектор „Човешко здраве“ са:

- Подобряване управлението за адаптация към изменението на климата;
- Създаване на база от знания и осведоменост по отношение на изменението на климата;
- Адаптиране на външна среда с цел намаляване на въздействието на изменението на климата върху здравето.

Стратегическите цели за сектор „Туризъм“ са:

- Включване на адаптация към изменението на климата в разработването на политиките и правната рамка;

- Подобряване на осведомеността и базата от знания за адаптиране към изменението на климата;
- Изграждане на капацитет за адаптация в туристическия сектор;
- Разработване на конкретни действия за адаптация.

Стратегическите цели за сектор „Транспорт“ са:

- Изграждане на институционален капацитет и база от знания в транспортния сектор;
- Включване на съображенията за адаптация към изменението на климата в ключовите процеси на планиране и вземане на решения.

Стратегическите цели за сектор „Градска среда“ са:

- Укрепване на политическата и правната рамка за включване на адаптация към изменението на климата (АИК);
- Изграждане на капацитет за АИК:
- Разработване на финансови и социални политики и на политики за управление на риска от АИК;
- Подобряване управлението на знанията, научните изследвания, образованието и комуникацията между заинтересованите страни.

Стратегическите цели за сектор „Води“ са:

- Подобряване на адаптивното управление;
- Укрепване на базата от знания и осведомеността за адаптация към изменението на климата;
- Подобряване на управлението за адаптация на водната инфраструктура.

В Екологичната оценка към Общия устройствен план на община Годеч е направен анализ на екологичното състояние и рисковете на територията на община Годеч:

В териториалния обхват на община Годеч не се констатират предпоставки и условия за екологични проблеми и рискове. Налични са, обаче рискове, констатирани в екологичния анализ, които трябва да бъдат взети предвид при управлението на територията:

- **Атмосферен въздух**

Приземния атмосферен слой може да се окачестви като незамърсен и със сравнително добро качество, като концентрациите на вредни вещества са под пределно допустимите. Запазва се обаче завишеното съдържание на СДН за ФПЧ10 през студения период,

Основните групи антропогенни дейности, имащи отношение към замърсяване на атмосферния въздух ще продължат да са от производствените територии.

- **Повърхностни и подземни води**

Ще продължи антропогенно натоварване и влошаване качествата на водите. Съществува риск от:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници и липсата на пречиствателни станции
- завишаване загубите на питейна вода, в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа
- ниска изграденост на канализационна мрежа – 38 % и продължаващата й амортизация
- невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРБ

- **Почви и земни недра**

Съществува риск по отношение на почвите във връзка със съществуващия риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда, ежедневна ветрова ерозия и последващи ендогенни естествени процеси: първични ефекти и вторични ефекти – свлачища, срутища, пропадане, втечняване и водни прориви.

- **Биологичното разнообразие и неговите елементи, елементи на националната екологична мрежа**

Съществува риск от запазващата се тенденция за Палене на стърнищата и нелегалното изхвърляне на оборски тор в територията на Природния парк. Има вероятност да се влоши допълнително и състоянието на рибната фауна, в следствие подлагането и на негативното антропогенно влияние от индустриалните и битови отпадъчни води. В някои части на отделните притоци рибната фауна е напълно унищожена. Възможно е изчезване на биологични видове, ендемити и лечебни растения.

- **Ландшафт**

Основният тип ландшафт остава непроменен, с малка вероятност за увеличаване на пустеещи земи и нарушени терени.

- **Отпадъци**

Налице са нарушени терени и малки нерегламентирани сметища. Увеличаването им води до замърсявания на земите, водите и почвите, засилване на ерозията, намаляване на естетическата стойност и привлекателността на района и намаляване на потенциала за развитие на туризъм в района.

- **Рискови енергийни източници**

Има малка вероятност за риск от шум и вибрации в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик, който е основния фактор, който влияе върху акустичната среда на града.

- **Културно-историческо наследство**

Възможно е увреждане на културни и исторически ценности от природни фактори и от безконтролна антропогенна дейност.

- **Човешко здраве**

Има вероятност от повишаване на здравния риск за населението поради утежнена акустична обстановка, недоизградената канализационна система и влошени качества на питейната вода.

Въпреки че не се предвижда разработване на предварителен доклад за екологична оценка на Плана за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027г., трябва да се отбележи, че в съответствие с действащата нормативна уредба, при изпълнението на всяка от мерки в ПИРО, свързана с реализация на инвестиционни проекти, за които е задължителна ОВОС, такава ще бъде извършвана преди икономическата оценка, финансиране и стартиране на съответните обекти.

VII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО

За целите на наблюдението и оценката се изгражда система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. Описанието на тази система и на действията, които ще осигурят нейното ефективно функциониране, са част от структурата на ПИРО.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка. Особено внимание трябва да се отдели на организацията и методите за изпълнението на плана и на програмата, прилагани от съответните органи и звена.
Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в матрица на индикаторите *(вж. Приложение № 3)*. За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор следва да са посочени мерните единици, в които ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана. При наличие на достатъчно информация и данни на периодична база могат да се определят и междинни стойности на индикаторите по ключови приоритети.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети в предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г. Списък на общите индикатори, съгласно проектите на

Регламенти на ЕС за периода 2021-2027 г., е представен в Приложение № 3а към настоящите Методически указания.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни. За целите на плана е подходящо да се използват два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите те могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Типа индикатор, който се прилага към съответен приоритет или цел зависи от конкретиката на формулираните цели, приоритети и мерки в съответния ПИРО. Най-общо индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат – по отношение на целите. Въпреки това е възможно за даден приоритет да се формулира както индикатор за продукт, така и индикатор за резултат. Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите. Индикаторите за

продукт могат да измерват и постигането на мерките, но не е задължително да се формулират за всяка отделна мярка, дейност или проект – включването на индикатори по отношение на мерките зависи от конкретната ситуация.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Заключение

Планът за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027г. е разработен съгласно препоръките на Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община за периода 2021-2027г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство от месец март 2020г.

Стратегическият документ е в съответствие с националната политика в областта на регионалното развитие и отговаря на приоритетите на Европейската регионална политика. Заложените цели, приоритети и мерки на Плана за интегрирано развитие на община Годеч 2021-2027г. кореспондират с формулираната цялостна визия за развитие на общината и стремежа за по-добро качество на живот, посредством просперираща икономика, чиста околна среда и развита инфраструктура.

Документът е разработен и подготвен с активното участие и партньорство на местните общности и заинтересовани страни, особено в частта за определяне на специфичните цели, приоритети, конкретни мерки и дейности, като е осигурена максимална прозрачност и съгласуваност при изготвянето на целия план, в съответствие с разработената комуникационна стратегия.

Планът за интегрирано развитие на община Годеч за периода 2021-2027г. е документ, който може да се усъвършенства и актуализира в съответствие с променящите се условия и фактори, което изисква постоянна ангажираност на всички заинтересовани страни и изграждане на добра организация и координация за неговото изпълнение.

Приложения:

1. Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027г.: описание на предвидените мерки и дейности;

2. Приложение 1А – Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027г.;

3. Приложение 2 – Индикативна финансова таблица на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027г.;

4. Приложение 3 – Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Годеч за периода 2021-2027г.